विजयनगर गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
खुरुहुरीया कपिलबस्तु, लुम्विनी प्रदेश, नेपाल

बालबालिकाको स्थिति पत्र
Child Status Paper
(२०८१)

सहयोग :

unicef for every child

दस्तावेजको नाम : बालवालिकाको स्थिति पत्र (**Child Status Paper**)
तयार गरिएको वर्ष : २०८१
तयार गर्ने : विजयनगर गाउँपालिका , कपिलबस्तु
सहयोग : युनिसेफ नेपाल

विजयनगर गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
खुरुहुरीया कपिलबस्तु,लुम्विनी प्रदेश नेपाल

मन्तव्य

संयुक्त राष्ट्रसंघको महासभाबाट बालअधिकार महासन्धि पारित भई नेपालले पनि उक्त बालअधिकार महासन्धिलाई सन् १९९० को सेप्टेम्बर १४ मा अनुमोदन गरेको छ । अहिले बालअधिकारको विषय राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय चासोको विषय बनेको छ । बाल बचाउ, बाल संरक्षण, बाल विकास र अर्थपूर्ण बाल सहभागिता जस्ता बाल अधिकारका सवाललाई स्थानीय तहको नीति, संरचना, प्रणाली, कार्य प्रक्रिया र व्यवहारमा संस्थागत गर्ने शासकीय पद्धति नै बालमैत्री स्थानीय शासन हो ।

बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका २०७८ अनुसार विजयनगर गाउँपालिकालाइ बालमैत्री पालिका घोषणा गर्ने प्रयासको थालनी गरिएको छ । बालबालिकाको संरक्षण, स्वतन्त्रता, समानता र न्याय सहितको सम्मानित जीवन, अर्थपुर्ण सहभागिता जस्ता आधारभूत अधिकारको सुनिश्ति भएको अवस्थालाई बालमैत्री मानिन्छ । यीनै कुराहरुलाई ध्यानमा राखी बालबालिकाको अधिकारको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्दै बालमैत्री स्थानीय शासनका लागि कार्यविधिमा उल्लेख भएका सूचक र खुड्किलामा टेकेर गाउँपालिकाले बालमैत्री अभियान सञ्चालन गर्दै आएको छ ।यसै सन्दर्भमा बालमैत्री अबस्थाको चित्रण गर्न बालबालिकाको यो स्थितीपत्र तयार पारिएको छ ।

यस स्थितिपत्रले विजयनगर गाउँपालिकाको बालबालिकाको अवस्था र बालमैत्री स्थानिय शासनका सुचकको अवस्था को यथार्थ चित्रण गरेको कुरामा मैले विश्वास लिएको छु । अन्त्यमा स्थितीपत्र तयार पार्न सहयोग गर्ने युनिसेफ नेपाल र बालमैत्री विज्ञ विकिरण गौतम लाई धेरै धेरै धन्यवाद् दिन चाहन्छु । सूचना उपलब्ध गराई सहयोग गर्ने सबै विषयगत शाखा, महाशाखा संघ संस्थाहरुका साथै गाउँपालिकालाई बालमैत्री बनाउने प्रतिबद्धता साथ अघि बढ्नुभएका सबै सरोकारवालाहरुप्रति आभारी छु ।

....

गोपाल वहादुर थापा मगर

अध्यक्ष

विजयनगर गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
खुरुहुरीया कपिलबस्तु,लुम्बिनी प्रदेश नेपाल

मन्तव्य

विजयनगर गाउँपालिकालाई बालमैत्री घोषणा गर्ने मूल ध्ययेका साथ वालमैत्री स्थानिय शासन राष्ट्रिय रणनिति र कार्यान्वयन कार्यविधि २०६८ र बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका २०७८ लाई अवलम्वन गरी बिभिन्न बालमैत्री अभियानहरु सञ्चालन भएका छन् । स्थानीय शासन प्रक्रियामा बालबालिकाहरुको अधिकार सम्बन्धी सवाललाई मूलप्रवाहीकरण गर्दै गाउँपालिकामा बालमैत्री स्थानीय शासनको संस्थागत विकासलाई निरन्तरता दिन र बालबालिकामाथि लगानी सुनिश्चित गर्न बालमैत्री बस्तुस्थिती आबश्यक पर्ने भएकाले यो स्थितीपत्र तयार गरिएको छ । यो स्थितीपत्र तयारी गर्दा कतिपय सूचनाहरु राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को प्रतिवेदन, गाउँपालिकाको पार्श्वचित्र र बिभिन्न बिषयगत शाखाहरुवाट प्राप्त सुचनालाइ लाई आधार मानिएको छ ।

स्थितीपत्रले गाउँपालिकाको बालमैत्रीको अबस्थाबारे जानकारी दिनुका साथै बालमैत्री घोषणाका आधारहरु तय गरेको छ । यसबाट बालमैत्री गाउँपालिका घोषणामा सघाउ पुग्ने बिश्वास लिइएको छ । बालबालिकाको क्षेत्रमा योजना निर्माण गर्न र कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न बालबालिकाका सम्पूर्ण सरोकारवालाहरुलाई मद्धत पुग्ने बिश्वास लिइएको छ । यस दस्तावेज तयारीका क्रममा सक्रिय सहभागि भएर सहयोग गर्नुहुने जनप्रतिनिधिहरु, विषयगत शाखाका प्रतिनिधिहरु, गाउँपालिकामा कार्यरत विभिन्न संघसस्थाका प्रतिनिधि, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरु, बालमैत्री स्थानीय शासन समिति लगाएत सहयोगी सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

....

लक्ष्मी कुमारी चौधरी

उपाध्यक्ष

विजयनगर गाउँपालिका

गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय

खुरुहुरीया कपिलबस्तु,लुम्विनी प्रदेश नेपाल

कृतज्ञता

बालबालिकाले कुनै पनि समाजको भबिस्यको प्रतिनिधित्व गर्छन् । बिश्वभर नै बालबालिकालाई निकै महत्वपूर्ण जनशक्तीका रुपमा लिइन्छ । संयुक्त राष्ट्रसंघको महासभाबाट सन् १९८९ नोभेम्बर २० मा बालअधिकार महासन्धि पारित भई नेपालले पनि उक्त बालअधिकार महासन्धिलाई सन् १९९० को सेप्टेम्बर १४ मा अनुमोदन गरेको छ ।

अहिले बालअधिकारको विषय राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय चासोको विषय बनेको छ। बाल बचाउ, बाल संरक्षण, बाल विकास र अर्थपूर्ण बाल सहभागिता जस्ता बाल अधिकारका सवाललाई स्थानीय तहको नीति, संरचना, प्रणाली, कार्य प्रक्रिया र व्यवहारमा संस्थागत गर्ने शासकीय पद्धति नै बालमैत्री स्थानीय शासन हो । बालबालिकाको संरक्षण, स्वतन्त्रता, समानता र न्याय सहितको सम्मानित जीवन जस्ता आधारभूत अधिकारको सुनिश्चित भएको अवस्थालाई बालमैत्री मानिन्छ ।

यीनै कुराहरुलाई ध्यानमा राखी बालबालिकाको अधिकारको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्दै बालमैत्री स्थानीय शासनका लागि कार्यविधिमा उल्लेखित प्रावधानका आधारमा गाउँपालिकाले बालमैत्री स्थानिय शासन प्रवर्द्धनका अभियान सञ्चालन गर्दै आएको छ। बालमैत्री गतिबिधिहरुको अभिलेखिकरण गर्दै समग्र अबस्थाबारे जानकारी दिने र बालमैत्री घोषणाका प्रक्रियाबारे प्रष्ट पार्ने उद्धेश्यकले यो स्थितीपत्र तयार पारिएको छ।

बालमैत्री स्थानिय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका २०७८ मा उल्लेखित चरणहरु पूरा गर्दै सूचक प्राप्त भएमा बालमैत्री वडा र गाउँपालिका घोषणा गर्न सकिने व्यवस्था छ । बालमैत्री घोषणाका लागि आबश्यक सबै अबस्था चित्रण गर्न यो पुस्तक प्रकाशन गरिएको छ। अन्त्यमा दस्तावेज तयार पार्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने विज्ञका साथै सहयोग गर्ने सबै विषयगत शाखा, संघ संस्थाहरुका साथै वडा लाइ धन्यवाद दिन चाहन्छु

....

शोभाराम रिजाल

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

विषय सुची

भाग १ : परिचय

१.१ नामाकरण र ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

१.२ भौगोलिक अवस्थिति

१.३ जलवायुको अवस्था

१.४ पेसा तथा रोजगारीको अवस्था

१.५ यातायात तथा सञ्चारको अवस्था

१.६ शिक्षा तथा स्वास्थ्यको अवस्था

भाग-२ बालमैत्री स्थानीय शासनको परिचय

२.१ बालमैत्री स्थानीय शासनको परिचय

२.२ बालमैत्री स्थानीय शासनको उद्देश्य

२.३. नेपालमा बालमैत्री स्थानीय शासनको थालनी

२.४ बालमैत्री स्थानीय शासनको महत्व

२.५ बालबालिकाको परिभाषा तथा बालमैत्री स्थानीय शासनको आवश्यकता

२.६ बालमैत्री स्थानीय शासनको आवश्यकता

२.७ बालमैत्री स्थानिय शासनका संभागहरु

२.८. बालमैत्री स्थानीय शासनका निर्देशक सिद्धान्त

२.९. बालमैत्री स्थानीय शासनका रणनीतिहरु

२.१० बालबालिका सम्बन्धी विद्यमान कानूनी व्यवस्थाहरु

२.११ वालवालिका सम्वन्धी राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक नीति, रणनीति तथा योजना

२.१२ समस्या, चुनौतीहरु तथा सम्भावना अवसरहरु विश्लेषण

भाग ३ : बालबालिकाको अवस्था

३.१ गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने जनसंख्याको विवरण

३.२. उमेर अनुसार बालबालिका र किशोर किशोरी को जनसंख्या विवरण

३.३ बाल बचाउ

३.३.१. नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा पुग्न लाग्ने समय

३.३.२ गाउँपालिकामा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरुको विवरण

३.३.३ चिकित्सक तथा स्वास्थ्य कर्मीको विवरण विवरण

३.३.४ महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका र आमा समुहको विवरण
३.३.५ सुरक्षित मातृत्व र प्रशुति सम्वन्धि विवरण (२०८०)
३.३.६ खोप सम्वन्धि विवरण
३.३.७ भिटामिन ए खुवाएको विवरण
३.३.८ पोषण सम्वन्धि विवरण
३.३.९ आयोडिनयुक्त नुनको प्रयोग सम्बन्धी विवरण
३.३.१० परिबार नियोजन सम्वन्धि विवरण
३.३.११ प्रमुख रोगहरूको विवरण
३.३.१२ गत वष दीर्घ रोग सम्बन्धी विवरण (१८ वर्ष मुनिका बालबालिका)
३.३.१३ गत वर्षभित्र मृत्यु हुनेको विवरण (१८ वर्ष मुनिका बालवालिका)
३.३.१४ बितेको १ वर्षभित्र मृत्यु हुने ५ वर्षमुनिका बालबालिकाको विवरण
३.४ बालसंरक्षण
३.४.१ जन्मदर्ता सम्बन्धी विवरण
३.४.२ विशेष संरक्षणको आवस्यकता भएका बालबालिकाको अवस्था
३.४.३ अपाङ्गता मएका बालबालिकाहरुको विवरण
३.४.४ बाल श्रमिक सम्बन्धी विवरण
३.४.५ बालबालिका माथि हुने सजाय
३.४.६ बालबालिका माथिहुने सामजिक कुरीति र विभेद
३.४.७ बालबालिका माथि हुने यौन शोषण
३.४.८ सडक बालबालिका सम्बन्धी विवरण
३.४.९ द्वन्द प्रभावित तथा विस्थापित र विपद जोखिममा परेका बालबालिका
३.४.१० कुलतमा लागेका बालबालिका सम्बन्धी विवरण
३.४.११ विगत तिन वर्षमा बालविवाहको विवरण
३.४.१२ वडा स्तरिय बालसंरक्षण समितिहरु
३.४.१३ गाउँपालिका स्तरिय बाल संरक्षण समिति
३.५ बालविकास
३.५.१ शैक्षिक संस्थाहरुको विवरण
३.५.२ बालविकास केन्द्रहरुको विवरण

३.५.३ संस्थागत विद्यालयका लागी मात्र

३.५.४ विद्यालयमा कक्षगत अध्ययन गरिरहेका छात्र छात्राको विवरण

३.५.५ विद्यालयमा शौचालयको विवरण

३.५.६ तहगत शिक्षक विवरण

३.५.७ विद्यालयको व्यवस्थापन र प्रशासनिक अवस्था

३.५.८ विद्यालयमा छात्रवृत्ति सम्वन्धि अवस्था

३.५.९ विद्यालयमा गुणस्तर व्यवस्थापन

३.५.१० विद्यालयमा अन्य भौतिक र संरचनागत अवस्था

३.५.११ विद्यालयमा सुशासनको र सुचना सम्वन्धि अवस्था

३.६ बालसहभागिता

३.६.१ गाउँबालसञ्जालको विवरण

३.६.२ स्थानीय संरचनामा संलग्न बालबालिकाको विवरण

भाग ४ : सूचकहरुको अबस्था

४.१ बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचकहरुको अबस्था

तालिका सूची

तालिका : १ गाउँपालिका को वडागत क्षेत्रफल विवरण

तालिका २ : वडागत जनसंख्या विवरण

तालिका ३ : उमेर अनुसारको बालबालिकाको जनसंख्या विवरण

तालिका ४: स्वास्थ्यसंस्थामा पुग्न लाग्ने समय

तालिका ५ : स्वास्थ्य संस्थाहरुको विवरण

तालिका ६ : चिकित्सक तथा स्वास्थ्य कर्मीको विवरण विवरण

तालिका ७ : महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका र आमा समुहको विवरण

तालिका ८ : सुरक्षित मातृत्व र प्रशुति सम्वन्धि विवरण

तालिका ९ : खोप सम्वन्धि विवरण

तालिका १० : भिटामिन ए खुवाएको विवरण

तालिका ११ : पोषण सम्वन्धि विवरण

तालिका १२ : आयोडिनयुक्त नुनको प्रयोग सम्बन्धी विवरण

तालिका १३ : परिबार नियोजन सम्वन्धि विवरण

तालिका १४ : प्रमुख रोगहरू

तालिका १५ : दीर्घ रोग सम्बन्धी विवरण

तालिका १६ : गत वर्षभित्र मृत्यु हुने (१८ वर्ष मुनिका बालवालिका)

तालिका १७ : बितेको १ वर्षभित्र मृत्यु हुने ५ वर्षमुनिका बालबालिकाका

तालिका १८ : जन्मदर्ता सम्वन्धि विवरण

तालिका १९ : विशेष संरक्षणको आवस्यक्ता भएका बालबालिकाका

तालिका २० : अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरुको विवरण

तालिका २१ : बाल श्रमिक सम्बन्धी विवरण

तालिका २२ : बाल सजायको विवरण

तालिका २३ : बालबालिकामाथि हुने सामाजिक कुरिति र विभेद

तालिका २४ : बालबालिकामाथि हुने यौनशोषणको विवरण

तालिका २५ : सडक बालबालिका सम्वन्धि विवरण

तालिका २६ : कुलतमा लागेका बालबालिका सम्वन्धि विवरण

तालिका २७ : बाल विवाहको विवरण

तालिका २८ : वडा बालसंरक्षण समितिमा प्रतिनिधित्व

तालिका २९ : गाउँपालिका स्तरिय बालसंरक्षण समितिमा प्रतिनिधित्व

तालिका ३० : शैक्षिक संस्थाहरुको विवरण

तालिका ३१ : बालविकास केन्द्रहरुको विवरण

तालिका ३२ : संस्थागत विद्यालयमा १ कक्षा मुनी अध्ययन गरिरहेका छात्र छात्राको विवरण

तालिका ३४ : कक्षागत अध्ययन गरिरहेका छात्र छात्राको विवरण

तालिका ३५ : कक्षागत अध्ययन गरिरहेका छात्र छात्राको विवरण

तालिका ३६ : विद्यालयमा सौचालयको विवरण

तालिका ३७ : तहगत शिक्षक विवरण

तालिका ३८ : विद्यालयको व्यवस्थापन र प्रशासनिक विवरण

तालिका ३९ : विद्यालयमा छात्रवृत्ति सम्वन्धि विवरण

तालिका ४० : विद्यालयमा गुणस्तर व्यवस्थापन सम्वन्धि विवरण

तालिका ४१ : विद्यालयमा अन्य भौतिक र संरचनागत विवरण

तालिका ४२ : विद्यालयमा सुशासनको र सुचना सम्वन्धि विवरण
तालिका ४३ : गाउँबालसञ्जालको विवरण
तालिका ४४ : स्थानीय संरचनामा संलग्न बालबालिकाको विवरण

भाग १ : परिचय

१.१ नामाकरण र ऐतिहासिक पृष्ठभूमि :

विजयनगर गाउँपालिका नेपालको लुम्विनीं प्रदेश अन्तर्गत कपिलबस्तु जिल्लामा रहेको छ । विजयनगर गाउँपालिकाको गठन साविकका गुगौली, पथ्थरदेइय, खुरहुरीया, गणेशपुर गा.वि.स. समावेश गरी भएको हो विजयनगर गाउँपालिकाको पूर्वमा शिवराज नगरपालिका,पश्चिममा दाङ जिल्ला र भारत, उत्तरमा दाङ जिल्ला र दक्षिणमा कृष्णनगर नगरपालिका पर्दछन् । विजयनगर गाउँपालिकामा विभिन्न जातजातिहरुको मिश्रित बसोबास रहेको छ, जसमध्ये मुख्य रुपमा मधेसी, ब्राहमण, क्षेत्री, मुश्लिम, दलित तथा जनजाति पर्दछन र धार्मिक रुपमा हिन्दु धर्म मान्ने संख्या अधिक छ भने धार्मिक अल्प संख्यकका रुपमा मुस्लिम धर्मावलम्वीहरुको पनि बसोबास छ।यस गाउँपालिकामा विभिन्न जातजाती तथा धर्म मान्ने व्यक्तिहरूको बसोबास रहेको छ। तराई र चुरे क्षेत्रको सङ्गममा रहेको यस गाउँपालिकामा कृषि, व्यापार, प्राकृतिक स्रोत तथा सामाजिक महत्वका क्षेत्रहरू रहेका छन् । औसत पारिवारिक आम्दानीमा कृषि व्यवसायको सबैभन्दा ठूलो हिस्सा रहेको छ र स्थानीय बासिन्दाको आम्दानीको अन्य मुख्य स्रोत व्यापार, उद्योग, साथै विकल्पमा नोकरी साथै वैदेशिक रोजगारी पनि एक हो । स्थानीय जनशक्ति मजदुरी तथा अध्ययनका लागि विदेशिने क्रम बढिरहेको छ। यस गाउँपालिकामा आधारभूत तहदेखि माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा प्रदान गर्ने शैक्षिक संस्थाहरू रहेका छन् ।

वभिन्न समुदाय, जातजातीका मानिसको बसोबास रहेको यस क्षेत्रमा दशैं, तिहार, इद, मुहरम, बकरइद, रमजान, बुद्धजयन्ती, क्रिसमस आदि चाडपर्व मनाउने गरिन्छ ।

नेपालको लुम्विनी प्रदेश अन्तर्गत पर्ने कपिलबस्तु जिल्लामा अवस्थित विजयनगर गाँउपालिका नेपालको संविधानको धारा २९५ को उपधारा (३) बमोजिम कायम भएका गाउँपालिका, नगरपालिका मध्ये एक हो । स्थननिय तह पुर्नसंरचनाका लागी गठित समितिले मिति २०७३/११/२० मा पेश गरेको प्रतिवेदनको आधारमा नेपाल सरकारले मिति २०७३/११/२२ मा साविकका गुगौली, पथ्थरदेइय, खुरहुरीया, गणेशपुर गा.वि.स. समावेश गरी विजयनगर गाउँपालिका घोषणा गरिएको हो । यस गाउँपालिकामा हाल ७ वटा वडाहरू कायम गरिएको छ ।

१.२ भौगोलिक अवस्थिति

यो गाउँपालिका भौगोलिक अवस्थितिको हिसावले नेपालको तराइ जिल्ला अन्तरगत को कपिलबस्तु जिल्लामा पर्दछ । नेपालको मान चित्रमा गाँउपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति २७.६०६३५३ अक्षांश र ८२.७६६०८८ सम्म पूर्वी देशान्तरसम्म फैलिएको छ । यस गाउँपालिकाले कुल क्षेत्रफल १७३.१९ वर्ग कि.मी. रहेको छ। विजयनगर गाउँपालिकाको पूर्वमा शिवराज नगरपालिका,पश्चिममा दाङ जिल्ला र भारत, उत्तरमा दाङ जिल्ला र दक्षिणमा कृष्णनगर नगरपालिका रहेका छन्। गाउँपालिकाको प्रशासनिक केन्द्र साविकको खुरुहुरीया गा.वि.स. मा रहेको छ।

तालिका : १ गाउँपालिका को वडागत क्षेत्रफल विवरण

वडा नं.	साविक गा.वि.स र वडा	क्षेत्रफल वर्ग कि.मि.
१	गुगौली गा.वि.स.१–३	९२.८३
२	गुगौली गा.वि.स. ४–९	१६.३३
३	पथ्थरदेइय गा.वि.स. १–५	१६.४३
४	पथ्थरदेइय गा.वि.स. ६–९	९.४८
५	खुरहुरीया गा.वि.स. १–३,५,९	१३.३५
६	खुरहुरीया गा.वि.स. ४,६–८	१०.०५
७	गणेशपुर गा.वि.स.१–९	१४.७२
जम्मा		**१७३.१९**

श्रोत :संघियमामला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

१.३ जलवायुको अवस्था

यस गाउँपालिकामा उष्ण मनसुनी हावापानीको प्रभाव छ । हिउँदको समयमा राम्रोसँग घाम नलाग्ने र हुस्सुको अत्यधिक प्रभावले शीत लहर चली अति जाडो हुने गर्दछ । गर्मी याममा अत्यधिक गर्मी हुने र चैत्र बैशाख महिनामा लु समेत चल्ने गर्छ यहा गर्मी, सुख्खा उपोष्ण हावापानी, न्यानो सुख्खा उपोष्ण हावापानी र न्यानो आद्र शितोष्ण हावापानी। पाइन्छ ।

जलवायुको हिसाबले यस गाउँपालिका उष्ण तथा उपोष्ण प्रकारको हावापानी रहेको छ । यो गाउँपालिकामा प्रादेशीय हावापानी पाइएता पनि बाह्रै महिना एकैनासको हावापानी छैन । यहाँ चैत्र महिनादेखि आश्विनको सुरुसम्म गर्मी हुन्छ । आश्विन, कार्तिक र फागुनमा यहाँको हावापानी समशितोष्ण हुन्छ भने मंसिर, पौष र माघमा निकै जाडो हुन्छ । जेष्ठको अन्त्यदेखि आश्विनको सुरुसम्म मनसुनी वायुका कारण प्रशस्त वर्षा हुने गर्छ । सबै स्थानीय स्तरमा तापक्रम मापन नभएको हुँदा कपिलबस्तु जिल्लाको तापक्रमलाई आधार मानी विजयनगर गाउँपालिकाको तापक्रम अनुमान गरिएको छ । गर्मीयाममा यहाँको औसत अधिकतम तापक्रम ४० डिग्री सेल्सियससम्म पुग्छ भने हिउँदमा औसत न्युनतम ७ डिग्री सेल्सियससम्म पुग्न जान्छ ।

१.४ पेसा तथा रोजगारीको अवस्था

यस गाउँपालिका वासिन्दाहरुको मुख्य पेसा कृषि तथा पशुपालन हो । गाउँपालिकामा वसोवास गाउँवासीको आम्दानीको मुख्य श्रोतको रुपमा कृषि, वैदेशीक रोजगार, नीजि तथा सरकारी क्षेत्रहरुमा जागीर र अन्य स्थानीय आर्थिक गतिविधीहरु रहेका छन् । यस गाउँपालिकाका अधिकाँश घरपरिवारको आम्दानीको श्रोतमा क्रमशः बैदेशीक रोजगार, कृषि, जागिर, अन्य, उद्योग व्यवसाय आदि रहेका छन् । यहाँका किसानहरु आन्तरिक खपतका लागि अन्न, तरकारी ,दलहन,मासु, दुध, दही, अण्डाको आदिका लागि गाइगोरु, भैँसी, बङ्गुर, बाखा, कुखरा आदि पशुपालन गरिन्छ तर कृषि तथा पशुपालन पेशा अझै पुर्ण व्यावसायीक हुन सकिरहेको छैन ।

१.५ यातायात तथा सञ्चारको अवस्था

गाउपालिकाका सबै वडाहरुमा पक्कि तथा कच्ची सडक यातायातको पहुँच पुगेको छ । गाउँपालिकामा, ट्रक,टेक्टर, जिप , मोटरसाइकल, वसहरु को समेत उपयोग गरिएको देखिन्छ ।

सञ्चारको क्षेत्रमा नेपाल टेलिकम र एनसेलका मोबाइलहरु ग्रामीण स्तरसम्म पुगेको छ यहाँका बासिन्दाहरुले रेडियो, एफ.एम्., टेलिभिजन, र ईन्टरनेटका साधनहरुको प्रयोग गर्ने गरेका छन् ।

१.६ शिक्षा तथा स्वास्थ्यको अवस्था

यस गाउँपालिकाको साक्षरता प्रतिशत ६४.२ प्रतिशत रहेको छ। महिलाको ५६.७ र पुरुषको ७१.९ प्रतिशत रहेको छ। यहा वालविकास केन्द्र ३२, प्राथमिक विद्यालय ,आधारभुत विद्यालयहरु र माध्यमिक विद्यालय र मदरसा गरेर जम्मा ५४ वटा सामुदायिक र संस्थागत शैक्षिक संस्थाहरु रहेका छन्।

गाउँपालिकामा सवै वडाहरुमा जम्मा ९ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरु रहेका छन। जसमा विजयनगर आधारभुत अस्पताल निकट भविस्यमै सञ्चालन हुदैछ। यहा ४ वटा स्वास्थ्य चौकी, ३ वटा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र र १ वटा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ रहेका छन। स्वास्थ्य केन्द्रहरुमा प्रशुति सेवा। सामन्य चेक जाच, खोप, औषधी वितरण, आदी सेवाहरु उपलब्ध रहेका छन्।

भाग-२ बालमैत्री स्थानीय शासनको परिचय

२.१ बालमैत्री स्थानीय शासनको परिचय :

बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय रणनीति २०६८ अनुसार "बालमैत्री शासन" भन्नाले विना भेदभाव (गैर विभेदीकरण), बालबालिकाको सर्बोत्तम हित, सर्वाङ्गीण विकास र सहभागिताको सिद्धान्तमा आधारित भै बाल अधिकारको सम्मान, संरक्षण र सम्वर्द्धन गर्न राज्यको तर्फबाट गरिने समष्टिगत पद्धति र परिपाटी हो ।

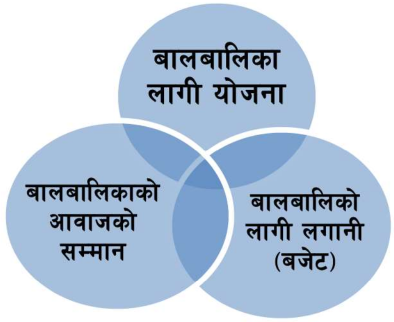

बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका २०७८ अनुसार बालमैत्री स्थानीय शासन भन्नाले बाल बचाउ, बाल संरक्षण, बाल विकास, र अर्थपूर्ण बाल सहभागिताजस्ता बाल अधिकारका सवाललाई स्थानीय तहको नीति, संरचना, प्रणाली र कार्य प्रक्रिया र व्यवहारमा संस्थागत गर्ने शासकीय पद्धति हो । यसले स्थानीय तहलाई बालबालिकाको हितमा योजना तर्जुमा, स्रोतको विनियोजन, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन जस्ता कार्य गर्न सघाउँदछ ।

यसले स्थानीय तहलाई बालबालिकाको हितमा योजना तर्जुमा, स्रोतको विनियोजन, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन जस्ता कार्य गर्न सघाउँछ । बालमैत्री स्थानीय शासन एउटा रणनीतिक संरचना हो जसले बालबालीकालाई विकासको केन्द्रीमा राखी स्थानीय तह, सरकारी निकाय र नागरिक समाज समेतको सुशासन सवलीकरणमा जोड दिन्छ । बाल बचाउ, बाल संरक्षण, बाल विकास, र अर्थपूर्ण बाल सहभागिता जस्ता बाल अधिकारका सवाललाई स्थानीय तहको नीति, संरचना, प्रणाली, कार्य प्रक्रिया र व्यवहारलाई बालमैत्री बनाउँदै विकासमा बालबालिकाको मूल प्रवाहीकरण गर्दछ ।

२.२ बालमैत्री स्थानीय शासनको उद्देश्य :

बालबालिकाको विद्यमान अवस्था र आवश्यकतालाई दृष्टिगत गरी बालमैत्री स्थानीय शासन पद्धतिको स्थापना र प्रवर्द्धनका लागि नीतिगत, संस्थागत र प्रक्रियागत व्यवस्था सुनिश्चित गरी बालमैत्री कार्यक्रम संचालनको रणनीति, कार्यनीति, समन्वय, उपलव्धि र अन्तिम नतिजा प्राप्तिमा एकरुपता ल्याउन सहयोग पुऱ्याउनु रहेको छ ।

२.३. नेपालमा बालमैत्री स्थानीय शासनको थालनी :

नेपालको सन्दर्भमा बालमैत्री स्थानीय शासन नयाँ सोँच एवं अवधारणा हो । बाल अधिकार प्रवर्द्धनका लागि विगतमा संवैधानिक, कानूनी एवं संस्थागत व्यवस्थाको थालनी भएको भएतापनि यस अवधारणाले कार्यान्वयनमा मूर्तरुप प्राप्त गर्न बाँकी नै छ । २०६८ सालमा तत्कालिन संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय, युनिसेफ नेपाल, सेभ द चिल्ड्रेन, केन्द्रीय बाल कल्याण समिति र केही अन्तर्राष्ट्रिय गैससहरुले यस अवधारणालाई प्रवर्द्धन गर्ने प्रयास गरे पश्चात् बालमैत्री स्थानीय शासनको अवधारणा कार्यान्वयनमा आएको हो ।

यसका लागि नेपालको संविधान २०७२ ले आधारभूत मानव अधिकारको प्रत्याभूति गर्नुका साथै समानताको हकमा कसैलाई कानूनको समान संरक्षणबाट बञ्चित नगरिने कुरा उल्लेख गरेको छ । बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन कार्यबिधिमा स्थानीय तहमा बालबालिकालाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने आयोजनाहरु

छान्न प्राथमिकता दिनुपर्ने व्यवस्था छ । बालमैत्री कार्यक्रम लागू गरिने, बालमैत्री अभियानको स्पष्ट खाका र सूचकहरु बनाई योजना तर्जुमा प्रक्रियामा बालबालिकाको सहभागिता बढाउने कुरा उल्लेख गरिएको छ । यसैगरी, स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम र नेपाल सरकारको राष्ट्रिय कार्ययोजना लगायतका दस्तावेजहरुले समेत यस अवधारणालाई प्रवर्द्धन गर्ने प्रयास गरेका छन् ।

२.४ बालमैत्री स्थानीय शासनको महत्व :

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार नेपालको कुल जनसंख्यामा १८ वर्ष मुनिका बालबालिकाको अंश ३३.८ प्रतिशत रहेको छ । बाल विकासमा राज्यले राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा विभिन्न प्रतिवद्धता व्यक्त गरेको छ । बालहितको लागि विभिन्न नीतिगत, संस्थागत र प्रक्रियागत प्रयासहरु गरी बालबालिकासम्बन्धी सबाललाई सम्बोधन गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिएको छ । नेपालको वर्तमान राजनैतिक परिवर्तनसंगै समावेशीकरण उच्चतम् प्राथमिकतामा रहेको र बालबालिकाका सबालहरुलाई एकीकृत रुपमा सम्बोधन गर्न आवश्यक देखिएको छ ।

बालबालिकाको विकासका लागि कार्यरत निकायहरुलाई एकीकृत रुपमा नीतिगत एवं संस्थागत प्रवन्धद्वारा स्थानीय सेवा प्रवाह तथा बालबालिकाको हकअधिकारहरु सुनिश्चित गर्न प्रयत्नशील रहन यस अवधारणाको आवश्यकता एवं महत्व रहेको छ । सामुदायिक सेवा प्रवाहमा स्थानीय निकायहरुको महत्वपूर्ण भूमिका रहने हुँदा यस्ता निकायहरु लगायत अन्य सरोकारबालाहरुलाई बालमैत्री अवधारणा अनुरुप सामुदायिक विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गर्न समेत यस पद्धतिले महत्वपूर्ण सहयोग पुर्‍याउनेछ ।

२.५ बालबालिकाको परिभाषा तथा बालमैत्री स्थानीय शासनको आबश्यकता :

बालबालिका सम्बन्धी ऐन २०७५ ले १८ बर्ष नपुगेका व्यक्तीलाई बालबालिका भनी परिभाषित गरेको छ । संयुक्त राष्ट्रसंघको महासभाबाट पारित बालअधिकार महासन्धीको धारा १ मा बालबालिका भन्नाले **“१८ बर्ष मुनिका प्रत्येक मानवलाई सम्झनुपर्छ ”** भन्ने उल्लेख गरी १८ बर्ष मुनिकालाई बालबालिका मानेको छ । यसपछिका अधिकाशं नीति तथा कानूनहरुमा बालबालिकाको उमेरलाई १८ बर्ष कायम गरिएको छ । बालमैत्री स्थानीय शासन राष्ट्रिय रणनीति-२०६८ मा ‘‘बालबालिका भन्नाले १८ बर्ष उमेर ननाघेका बालबालिकालाई सम्झनु पर्छ’’ भन्ने उल्लेख छ । मताधिकार सम्बन्धी व्यवस्थामा पनि १८ बर्ष पूरा गरेको हुनुपर्ने व्यवस्था छ । सारांशमा विशेष किसिमको संरक्षण र स्याहार आवश्यक पर्नुका साथै शारीरिक, मानसिक तथा संवेगात्मक रुपमा पूर्ण नभईसकेको उमेर नै बालबालिकाको उमेर हो ।

२.६ बालमैत्री स्थानीय शासनको आवश्यकता :

बालमैत्री स्थानिय शासनका आवस्यकताहरु निम्न बमेजिम रहेका छन ।

- बालबालिकाको आधारभूत अधिकारको संरक्षण र उनीहरुको विकासका लागि अनुकूल र बालमैत्री वातावरणको सिर्जना गर्न ।
- बालबालिकाको विरुद्ध सबै प्रकारको शोषण, दुर्व्यवहार, जोखिम र भेदभावको अन्त्य र बालबालिकाहरुको जीवनस्तरमा सुधार गर्न ।
- बालबालिकाले आफ्नाका लागि आफै योजना बनाउने परिपाटी स्थापित गर्न ।

- बालबालिकाहरुमा आत्मबल र विश्वासको विकास भई वयस्कप्रति सम्मानको भावना जागृत पार्न ।
- बालबालिकाहरु आफ्नो अधिकार प्राप्त गरी कर्तव्यप्रति पनि जिममेवारी बोध गर्न ।
- बाल क्लव र सञ्जालहरुको विकास, बाल सहभागिताको विकास र गाँउ समाजको नाम राख्न ।
- बालबालिकाको उज्जवल भविष्य निर्माण गर्न ।
- परिवार र स्थानीय तहहरुमा बालबालिकाप्रति संवेदनशील भई लगानी गर्ने बानीको विकास गर्न ।
- बालबालिकाका इच्छा, चाहाना, सवाल र समस्याप्रति सरोकारवालालाई जिम्मेवार बनाउन ।
- बालबालिकालाई सुरक्षित रुपमा भविष्य निर्माण गर्ने वातावरण बनाउन ।
- निर्णय प्रक्रियामा बालबालिकाको अर्थपूर्ण सहभागिता गराई उनीहरुको आवाज सुनुवाई गर्न ।
- बाल सरोकारका विषयमा बालबालिकाले नेतृत्व लिने अवसर निर्माण गर्न ।
- आफ्ना सरोकारका विषयमा बालबालिकाले बोल्न पाउनु र उनीहरुले बोलेका कुराहरु निर्णयकर्तालाई बुझाउन सक्ने अवसरको सिर्जना गर्नु ।
- बालबालिकालाई हेला, श्रमशोषण, दुर्व्यवहार, बेचबिखन जस्ता जोखिमहरुबाट संरक्षण गर्न ।
- देशका लागि सक्षम नागरिक तयार गर्दै समाजको अग्रगामी विकास गर्न ।

२.७ बालमैत्री स्थानिय शासनका संभागहरु :

बालमैत्री स्थानीय शासनको अवधारणा बाल अधिकारको आधारभूत सिद्धान्तहरुमा आधारित छ । तिनमा बिना भेदभाव (गैर विभेदिकरण), बालबालिकाको सर्वोत्तम हित, बाल संरक्षण, बाल विकासको अभिवृद्धि र समग्र शासकीय प्रक्रियामा बाल सहभागिताको सुनिश्चितता प्रमुख रहेका छन् । नेपाल सरकारले प्रतिवद्धता जनाइसकेका यी आधारभूत सिद्धान्तमा आधारित बालमैत्री स्थानीय शासनका संभागहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् :

क) बाँच्न पाउने अधिकार :

यसमा प्रत्येक बालबालिकालाई खाना, बास, लत्ता कपडा, औषधि, खोप तथा स्तनपान गर्न पाउने अधिकार, अभिव्यक्तिको स्वतन्त्रता, राष्ट्रियताको अधिकार, भेदभाव विरुद्धको अधिकार, हेरचाह र पालन पोषणको अधिकार, स्वास्थ्यको अधिकार तथा आराम गर्न पाउने एवं सांस्कृतिक अधिकार आदि रहेकाछन् ।

ख) संरक्षणको अधिकार :

यसमा प्रत्येक बालबालिकाको नाम र जन्म दर्ता, आफू विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा, दुर्व्यवहार, बेचविखन, ओसारपसार, शोषण र बेवास्ताबाट संरक्षण प्राप्त गर्ने अधिकार, अपाङ्गता भएका, द्वन्द्वपीडित, विस्थापित एवं जोखिममा परेका र सडकमा बस्ने बालबालिकालाई सुनिश्चित भविष्यको लागि स्थानीय तहबाट पुर्‍याइने विशेष संरक्षण, बालबालिकालाई निजको बाबु आमा, संरक्षक, शिक्षक वा जोसुकैबाट हुने शारीरिक तथा मानसिक यातना र अमानवीय ब्यवहार विरुद्ध संरक्षण जस्ता विषयहरु रहेका छन् ।

ग) विकासको अधिकार :

यस अन्तर्गत शिक्षा, संरक्षकत्व र व्यक्तित्व विकासको अधिकार पर्दछ । साथै बालबालिकासंग सम्वद्ध विषयगत क्षेत्रहरु जस्तै सार्वजनिक भौतिक सुविधा सेवाहरु, भवन, विद्यालय, अस्पताल, उद्यान, मनोरञ्जनस्थल,

सडकपेटी, क्रसिङ आदिको उपयोगमा बालबालिकाको अधिकार, खेलकुद, मनोरञ्जन जस्ता बिषयहरु पनि विकासको अधिकार अन्तर्गत पर्दछन् ।

घ) सहभागिताको अधिकार :

यसभित्र बालबालिकासँग सम्बन्धित विषयको योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन प्रक्रियामा बालबालिकालाई उमेर र क्षमताका आधारमा संलग्न हुन पाउने अधिकार र बालबालिकाले अभिव्यक्त गरेको विचारलाई निजको उमेर र परिपक्वताको आधारमा सहभागिता गर्ने विषयहरु रहेका छन् । त्यस्तै सूचना प्राप्त गर्ने अधिकार, अन्तरक्रिया, भेटघाट एवं संवादको अधिकार पनि सहभागिताको अधिकार अन्तर्गत पर्नेछन् ।

(ङ) संस्थागत विकास :

बालमैत्री स्थानीय शासन संचालन गर्न आवश्यक पर्ने सांगठनिक नीति, कार्यक्रम, बजेट र प्रवन्धकीय व्यवस्था, मानव संसाधन विकास, कार्य प्रक्रिया र कार्यप्रणाली, साझेदारबीचको कार्य संजाल, क्षमता अभिवृद्धि जस्ता पक्षहरु संस्थागत विकासमा रहनेछन् ।

(च) शासकीय पद्धतिमा एकीकरण :

बालमैत्री स्थानीय शासनलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्न समग्र शासकीय पद्धतिमा बाल अधिकारको संरक्षण र प्रवर्द्धन अन्तर्गत रहने सबै अधिकारलाई अंगीकार र एकीकरण गर्न जरुरी हुन्छ । केन्द्रीय, क्षेत्रीय र स्थानीय तहका सरकारी निकाय र कार्य पद्धतिमा बालबालिकाका सवाल, चाहना र भावनालाई एकीकृत गर्नका लागि तत्तत् शासकीय इकाईमा बाल सरोकारलाई योजना तर्जुमादेखि कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कनसम्मका चरणमा एकीकृत गरिनुपर्दछ । यस्ता प्रयासले नीतिगत, संस्थागत र प्रक्रियागत पक्षहरुलाई समष्टिगत रुपमा समेट्नु पर्दछ । यस संभागले विभिन्न तहहरुबाट संचालन हुने बालबालिकासँग सम्बन्धित विभिन्न क्रियाकलापहरुको पारदर्शिता र उत्तरदायित्व सुनिश्चित गर्ने पद्धतिको सुदृढीकरण समेत गर्नुपर्दछ ।

२.८. बालमैत्री स्थानीय शासनका निर्देशक सिद्धान्त :

बालमैत्री स्थानिय शासनका निर्देशक शिद्धान्तहरु देहाय वमोजिम रहेका छन ।

- विनाभेदभाव (गैरविभेदीकरण)
- बालबालिकाको सर्वोत्तम हित
- बालबालिकाको सर्वाङ्गीण विकास
- बालबालिकाको विचारको सम्मान र सहभागिता
- सन्निकटताको सिद्धान्त
- समावेशीकरणको सिद्धान्त
- समुदायमा आधारित विकासको सिद्धान्त

२.९. बालमैत्री स्थानीय शासनका रणनीतिहरु :

बालमैत्री स्थानिय शासनका रणनितिहरु निम्न रहेका छन ।

- मूलप्रवाहीकरण
- नीतिगत वकालत पैरबी र सचेतना
- संस्थागत विकास
- क्षमता विकास

- सहकार्य र साझेदारी प्रवर्द्धन
- सामुदायिक परिचालन
- सामाजिक जवाफदेही र पारदर्शिता
- सामाजिक समावेशीकरण
- सूचना, शिक्षा र संचारको माध्यमबाट व्यवहार परिवर्तन
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

२.१० बालबालिका सम्बन्धी विद्यमान कानूनी व्यवस्थाहरु :

नेपालले संयुक्त राष्ट्रसंघीय बालअधिकार सम्वन्धी महासन्धी, १९८९लाई १४ सेप्टेम्बर १९९० (वि.सं. २०४७ साल भाद्र २९ गते) मा अनुमोदन तथा हस्ताक्षर गरे पश्चात नेपालमा बाल अधिकार संरक्षण तथा प्रवर्द्धनका समग्र क्षेत्रमा कानुनी कानुनी व्यवस्था गरी अधिकार सुनिश्चित गरिएको छ । बाल अधिकारका विषयमा नेपालको संविधानमा मौलिक हकका साथै राज्यका निर्देशक सिदान्त, नीति तथा तथा दायित्वका बारेमा उल्लेख गरिएको छ ।

क) नेपालको संविधान

नेपालको संविधानको धारा ३९ मा बालबालिकाको अधिकारलाई देहायवमोजिम व्यवस्था गरेको छ ।

१. प्रत्येक बालबालिकालाई आफ्नो पहिचान, सहितनामाकरण र जन्मदर्ताको हक हुनेछ ।

२. प्रत्येक बालबालिकालाई परिवार तथा राज्यबाट शिक्षा, स्वास्थ्य, पालन पोषण, उचित स्याहार, खेलकूद,मनोरञ्जन तथा सर्वांगीण व्यक्तित्वविकासको हक हुनेछ ।

३. प्रत्येक बालबालिकालाई प्रारम्भिक बाल विकास तथा बालसहभागिताको हक हुनेछ ।

४. कुनै पनि बालबालिकालाई कलकारखाना, खानी वा यस्तै अन्यजोखिमपूर्ण काममा लगाउन पाइने छैन ।

५. कुनै पनि बालबालिकालाई बाल विवाह, गैरकानूनी ओसारपसार रअपहरण गर्न वा बन्धक राख्न पाइने छैन

६. कुनै पनि बालबालिकालाई सेना, प्रहरी वा सशस्त्र समूहमा भर्नावा प्रयोग गर्न वा सांस्कृतिक वा धार्मिक प्रचलनका नाममा कुनै पनि माध्यम वा प्रकारले दुर्व्यवहार, उपेक्षा वा शारीरिक, मानसिक, यौनजन्य वा अन्य कुनप्रकारको शोषण गर्न वा अनुचित प्रयोग गर्न पाइने छैन ।

७. कुनै पनि बालबालिकालाई घर, विद्यालय वा अन्य जुनसुकै स्थान र अवस्थामा शारीरिक, मानसिक वा अन्य कुनै किसिमको यातना दिन पाइनेछैन ।

८. प्रत्येक बालबालिकालाई बाल अनुकूल न्यायको हक हुनेछ ।

९. असहाय, अनाथ, अपांगता भएका, द्वन्द पीडित, विस्थापित एवंजोखिममा रहेका बालबालिकालाई राज्यबाट विशेष संरक्षण र सुविधा पाउनेहक हुनेछ ।

१०. उपधारा (४), (५), (६) र (७) विपरीतका कार्य कानून बमोजिमदण्डनीय हुनेछन् र त्यस्तो कार्यबाट पीडित बालबालिकालाई पीडकबाटकानून बमोजिम क्षतिपूर्ति पाउने हक हुनेछ भन्ने ब्यबस्था गरिएको छ ।

ख) बालबालिका सम्वन्धी ऐन, २०७५

बालबालिकाको अधिकार सम्मान संरक्षण प्रवर्द्धन र बालबालिकाहरुको सर्वोतम हित कायम गर्न बालबालिका सम्वन्धी ऐन २०७५ मा व्यवस्था गरिएको छ । यस ऐनमा यस ऐनमा बालबालिकाको अधिकार, बालबालिका

प्रतिको दायित्व, बाल न्याय, बालबालिकाको विशेष संरक्षण र पुनर्स्थापना, बाल अधिकार तथा बाल कल्याण सम्वन्धी संस्थागत व्यवस्था, बालबालिकाको अधिकार तथा निजप्रतिको दायित्वको संरक्षण र प्रचालन, बालबालिका विरुद्धको कसुर र सजाय क्षतिपुर्ति तथा मुद्धा हेर्ने अधिकारीको व्यवस्था गरेको छ ।

ग) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

स्थानीयतहमा नजिकबाट सुलभ र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्न र लाभहरुको समानुपातिक समावेशी र न्यायोचित वितरण गरी कानुनी रान्य र दीगो विकासको अवधारण अनुरुप स्थानीय सरकारलाइ व्यवस्थित वनाउन स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ कार्यान्वयनमा रहेको अवस्था छ । यस ऐनमा स्थानीय तहको बाल अधिकार संग सम्वन्धित भूमिकाहरु उल्लेख गरेको छ । पालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार अन्तरगत निम्न व्यवस्था गरिएको छ ।

- दफा ११(२)(त)(५) मा सडक बालबालिका, अनाथ, असहाय, असक्त र मानसिक असन्तुलन भएका व्यक्तिहरुको संचालन, व्यवस्थापन, अनुगमन नियमन गर्ने व्यवस्था छ
- दफा १२(२)(ग)(२९) मा वडालाई बालमैत्री वनाउने,
- दफा १२(२)(ग)(३०) मा पालिका भित्र आर्थिक सामाजिकरुपमा पछि परेका महिला, बालबालिका, दलित, अपागता भएका व्यक्ति ज्येष्ठ नागरिक, अल्पसंख्यक सीमान्तकृत समुदायको अभिलेख राखी सामाजिक र आर्थिक उत्थान सम्वन्धी कार्य गर्ने,
- दफा १२(२)(ग)(३६) सडक बालबालिकाको उद्धार र पुनर्स्थापनाको लागि लगत संकलगन गर्ने
- दफा १२(२)(ग)(३२) मा बाल विवाह, वहु विवाह, लैङ्गिक हिंसा, छुवाछुत, दहेज तथा दाइजो, हलिया प्रथा,बालश्रम, मानव बेचविखन जस्ता सामाजिक कुरिति र अन्ध विश्वासको अन्त्य गर्ने गराउने, व्यवस्था गरेको छ ।

घ) मुलुकी अपराध संहिता ऐन, २०७४

सर्वसाधारणको नैतिकता, शिष्टाचार, सदाचार, सुविधा, आर्थिक हित कायमा राख्न विभिन्न धार्मिक तथा साँस्कृतिक समुदायवीचको सुसम्वन्ध तथा शान्ति कायम गर्न फौजदारी कसुर निवारण र नियन्त्रण गर्न

- मुलुकी अपराध संहिता ऐन, २०७४ को दफा १७३ मा बाल विवाह गर्न नहुने : उपदफा(१)मा विवाह गर्ने व्यक्तिको उमेर बीस वर्ष नपुगी कसैले विवाह गर्न वा गराउनु हुदैन, उपदफा(१) विपरीत भएको विवाह स्वत: बदर हुनेछ ।
- दफा १८८ मा गर्भपतन गर्न नहुने : उपदफा(७)मा कसैले गर्भपतन गराउने उदेश्यले गर्भमा रहेको भ्रुणको लिङ्ग पहिचान हुने कुनै काम गर्न वा गराउन र त्यसरी लिङ्ग पहिचान भएपछि गर्भपतन गर्न वा गराउनु हुँदैन ।
- दफा २१९ जवर्जस्ती करण गर्न नहुनः उपदफा(२) कसैले कुनै महिलालाई निजको मञ्जुरी नलिई करणी गरेमा वा मञ्जुरी लिएर भए पनि अठार वर्ष भन्दा कम उमेरको कुनै बालकिलाई करणी गरेमा निजले त्यस्तो महिला वा बालिबालाई जवर्जस्ती करणी गरेको मानिनेछ ।

ङ) मुलुकी देवानी संहिता ऐन, २०७४

- दफा १११ मा नाम र थर पाउने : उपदफा(१)मा प्रत्येक व्यक्तिले जन्मेपछि आ-आफ्नो धर्म संस्कृति, चलन र परम्परा अनुसार निजको आमा वा बाबुले राखेके नाम पाउनेछ ।

- दफा ११२ मा आमा, बाबु, बाजे तथा बजैको नाम उल्लेख गर्न पाउनेः उपदफा (२)उदफा(१) बमोजिम आमा, बाबु तथा बाजे, बजैको नाम उल्लेख गर्नु पर्ने कुनै व्यक्तिको बाबु पत्ता नलागेको अवस्थमा निजले आमा र आमा तर्फको बाजे बाजे, बजैको नाम उल्लेख गर्न सक्नेछ र आमाको पनि नाम पत्ता नलागेको भए सोही व्यहोरा उल्लेख गरी निज नाबालक भए संरक्षक वा माथवरको र बालिग भए आफ्नो नाम मात्र उल्लेख गर्नु पर्याप्त हुनेछ ।
- दफा ११२ देखि दफा १२१ सम्म नावालकको अधिकार र संरक्षणको व्यवस्था गरेको छ ।

च) श्रम ऐन, २०७४

श्रम ऐन, २०७४ ले कसैले पनि बालबालिकालाई कानून विपरीत हुने गरी काममा लगाउन नपाईने व्यवस्था गरेको छ ।

छ) बालश्रम निषेध र नियमित गर्ने) ऐन, २०५६

नेपालमा बालश्रम न्यूनीकरण गर्नका लागि बालश्रम निषेध र नियमिति गर्ने) ऐन २०५६ कार्यान्वयनमा रहेको अवस्था छ । उक्त ऐनमा मुख्यरपमा देहायको व्यवस्था गरिएको छ :

- बालबालिकालाई कल कारखाना, खानी वा यस्तै अन्य जोखिमपूर्ण काममा लगाउन निषेध गर्ने,
- बालबालिकालाई अन्य काममा लगाउँदा उनीहरूको स्वास्थ्य, सुरक्षा तथा सेवा र सुबिधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्ने,
- १४ वर्षमुनिका बालबालिकालाई काममा लगाउन निषेध गर्ने,
- बालबालिकाहरूको सर्वाङ्गीण हितको लागि आवश्यक संरक्षणको व्यवस्था मिलाउने ।

यसका अतिरिक्त मानवअधिकार आयोग ऐन २०६८, मानव बेचविखन र ओसारपसार र नियन्त्रणसम्बन्धी ऐन ,२०६४ लगायतका कानुनमा बाल संरक्षणकालागी व्यवस्था गरिएको छ ।

२.११ वालवालिका सम्वन्धी राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक नीति, रणनीति तथा योजना :

बालअधिकारको संरक्षण तथा सम्वर्धन गर्न विभिन्न राष्ट्रियतथा प्रादेशिक नीति, रणनीति तथा योजना निर्माण भइ कार्यान्वयनमा आएका छन । जुन निम्न प्रकारका छन ।

क) बालबालिकासम्बन्धी राष्ट्रिय नीति २०८० :

१.सोच : बालअधिकार सुनिश्चित बालमैत्री राष्ट्र निर्माण ।

२.सोचको परिदृष्य : बालबालिकाको अधिकारको सुनिश्चितताकालागी आर्थिक र सामाजिक रुपान्तरण गर्दै बालमैत्री बातावरण कायम गरि बालबालिकालाइ सक्षम र योग्य नागरिकको रुपमा तयार गर्ने ।

३. लक्ष्य : प्रत्येक बालबालिकाको उच्चतम हितलाइ ध्यानमा राख्दै सर्वाङ्गीण विकास तथा अधिकारको सम्मान,संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने।

प्रमुख उद्देश्यहरू :

१. बालअधिकारको सम्मान, संरक्षण र परिपुर्ति गर्नु ।

२. बालमैत्री बातावरण सिर्जना गर्नु ।

३. बालबालिका विरुद्धहुनेशारीरिक र मानसिक लगायत सवै प्रकारका हिंसा,विभेद,दुर्व्यवाहार,शोषण र उपेक्षाको अन्त्य गर्नु ।

ख) बालश्रम निवारणका लागि राष्ट्रिय गुरुयोजना

बालश्रम निवारण गर्ने उद्देश्यका साथ तेश्रो राष्ट्रिय गुरु योजना र २०७५-२०८५) तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिएको छ । उक्त राष्ट्रिय गुरुयोजनाअनुसार सरकारले ०८२ सालसम्ममा सबै खालका बालश्रम निवारण गरिने लक्ष्य राखेको छ। त्यस्तै, ०७९ सालसम्ममा निकृष्ट तथा शोषणयुक्त बालश्रम निवारण गरिने लक्ष्य तोकेको छ। यो गुरुयोजनाले बालश्रम निवारणका लागि नीतिगत, कानुनी र संस्थागत व्यवस्थापनमा सुधार गर्ने, सरोकारवलासँग सहकार्य, सञ्जाल स्थापना गरी क्षमता अभिवृद्धि गर्ने, बालश्रममा परेका बालबालिकाको नियमित खोजी अनुगमन, उद्धार र पुनर्स्थापना गर्ने, बालश्रमको जोखिममा परेका परिवारको आर्थिक विकासका लागि सहयोग गर्ने लक्ष्य लिएको छ ।

ग) सोह्रौ योजना र २०८१/०८२-२०८५/०८६)

''समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली" को साझा राष्ट्रिय आकांक्षा पुरा गर्न दीर्घकालिन सोच सहित सोह्रौ योजनाले बालबालिका सम्वन्धि निम्न कार्यक्रम राखेको छ ।

बाल अधिकार संरक्षण तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रमः सबै प्रकारको बालश्रमको अन्त्यका लागि सबै उद्योग, कलकारखाना, व्यवसायका क्षेत्रमा स्वीकृति तथा नवीकरणका समयमा बालश्रम मुक्त कार्यस्थल सुनिश्चित गर्न पूर्वपरीक्षण अनिवार्य लागु गर्ने, बेवारिसे, परित्यक्त, अभिभावक विहिन तथा विशेष संरक्षणको आवश्यकता भएका बालबालिकालाई सम्बन्धित स्थानीय तहबाट नै वैकल्पिक हेरचाहको व्यवस्था गर्ने प्रणाली स्थापना गर्ने, बालमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धनका कार्यक्रमहरू मार्फत बाल अधिकार प्रवर्द्धन तथा सुदृढ गर्ने, बाल क्लव, बाल सञ्जाल, किशोरकिशोरी समूह, स्काउट जस्ता संस्थाको गठन तथा सञ्चालनलाई विस्तार गरी बालबालिकाको सामाजिक उत्तरदायित्व बोध तथा स्वावलम्बी जीवनपद्धतिको सिकाइसम्बन्धी सहभागीता बढाउने, सूचना प्रविधि तथा सामाजिक सञ्जालको दुरूपयोगबाट हुने हिंसाको नियमन र नियन्त्रणका लागि कानूनी व्यवस्था गरी कडाइका साथ कार्यान्वयन गर्ने, बाल सुधार गृहलाई न्यूनतम मापदण्डका आधारमा वर्गीकरण गर्दै न्यूनतम् सेवासहित प्रभावकारी सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने, बालगृहको संस्थागत आवासीय संरक्षणलाई निरुत्साहित गर्दै अन्तिम विकल्पको रूपमा माव संरक्षण गर्ने व्यवस्थाको कार्यान्वयन गर्ने, सरल, सहज एवम् बालबालिका तथा अभिभावकमैत्री बालन्याय निरूपण गर्ने, बालबालिकाको मानसिक तथा शारीरिक विकासका लागि प्रारम्भिक बाल विकास कार्यक्रममा सबै वर्ग र समुदायको पहुँच तथा उपभोग अभिवृद्धि गर्ने, दलित बालबालिकाको शिक्षाको गुणस्तर र सिकाइ अभिवृद्धि गर्न लक्षित कार्यकम सञ्चालन गर्ने ।

घ) बाल विवाह अन्त्यका लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०७२

नेपालको संविधान, दीगो विकासको लक्ष्य २०१६-२०३०) का साथै अन्य राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिवद्धता अनुसार बाल विवाहको रोकथाम तथा न्यायमा पहुँचको लागि नेपाल सरकारले बाल विवाह अन्त्यका लागि राष्ट्रिय रणनीति २०७२ कार्यान्वयनमा रहेको अवस्था छ ।

परिकल्पना : बालमैत्री एवं लैगिंक समानतायुक्त समाजको निर्माण गर्ने दिशामा योगदान पुऱ्याउने

ध्येय : बाल विवाहमुक्त बातावरणमा बालबालिकाको अधिकारको सुनिश्चित गर्ने

लक्ष्य : सन् २०३० सम्म नेपालमा बाल विवाह अन्त्य गर्ने

ङ) लुम्विनी प्रदेशको प्रथम आवधिक योजना २०७६/०७७-२०८०/०८१)

समृद्ध प्रदेश,खुसी जनता, को प्रादेशिक आकांक्षा पुरा गर्न दीर्घकालिन सोच सहित यस आवधिक योजनाले निम्न सोंच,लक्ष्य र उद्देश्य राखेको छ ।

दीर्घकालिन सोंच : बालअधिकारको पूर्ण सुनिश्चितता प्रदान गर्दै सक्षम र सवल नागरिक तयार ।

लक्ष्य : सवैको सहकार्यमा बालवचाउ,संरक्षण,विकास र अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गर्ने ।

उद्देश्य : बालबालिकाको सर्वाङ्गिण विकास हुनेगरि बालअधिकारको पुर्ण प्रत्याभुति दिलाउनु ।

रणनितिहरु :

१. विशेष संरक्षणको आवस्यकता भएका सवै बालबालिकाहरुको अधिकार सुनिश्चित गर्ने ।

२. बालबालिकाका सर्वाङ्गिण विकासकालागी सहयोग पुऱ्याउने किसिमका निति,कानून,कार्यविधि निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्ने ।

३.बालबालिका संग सम्वन्धित विकास र शासनका सवै गतिविधिहरुको निर्णय र कार्यान्वयन चरणमा अर्थपूर्ण बालसहभागिता सुनिश्चित गर्ने ।

२.१२ समस्या, चुनौतीहरु तथा सम्भावना अवसरहरु विश्लेषण :

यस गाउँपालिकाका कार्यपालिका सदस्य, विषयगत शाखा, बाल क्लवका प्रतिनीधि, लगायत सवैको सहभागितामा भएको छलफलका आधारमा बालवालिकाको ४ वटा अधिकारको अवस्थाका समग्र पक्ष (सवल पक्ष, कमजोर पक्ष, चुनौती तथा अवसर) निम्न अनुसार रहेका छन ।

बालबचाऊ :

सवल पक्षहरु	कमजोर पक्षहरु	अवसरहरु	चुनौतीहरु
• सवै वडामा स्वास्थ्य संस्था रहेको • पूर्ण खोपयुक्त गाउपालिका घोषणा । • महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाबाटै आइरन चक्की उपलव्ध गराउने व्यवस्था भएको । • विद्यालयमा १० देखि १९ वर्षका बालिका र किसोरीहरुलाइ आइरन फोलिक एसिड वितरण गरिएको	• सवै स्वास्थ्य संस्थामा ल्याव सेवा नभएको • सवै स्वास्थ्य संस्थामा स्वच्छ पिउने पानीको व्यवस्था हुन नसकेको • स्वास्थ्य सम्वन्धि सबै सूचकहरु नियमित अभिलेखबाट प्राप्त गर्न कठिन भएको । • स्वास्थ्य केन्द्रमा भौतिक पूर्वाधार, उपकरण र	• नेपालको संविधान स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन • बालबालिका सम्वन्धि एन निति नियम • राज्य स्वास्थ्य सेवा प्रति सम्वेदनशिल रहेको • आधारभुत स्वास्थ्यको अधिकार स्थानिय तह संग रहेको • स्वास्थ्य सम्वन्धि ऐन, नियम हरु रहेको • स्वास्थ्यमा कामगर्ने संघ संस्थाहरु रहेको	• भोगोलिक विकटता • अभिभावकमा स्वास्थ्य चेतनाको कमी र लापरवाही • अधिकांश अभिभावकले कार्यव्यस्तता देखाएर वालवालिकाको स्याहारमा ध्यान नदिनु । • पर्याप्त स्रोतको अभाव • बजारमा सजिलै तयारी खाना, खाजा (पाउडर दुध, ल्याक्टोजिन) जस्ता वस्तु उपलव्ध हुने भएकाले सतप्रशत पूर्ण स्तनपान हुन नसकेको । • बालबालिकाको पोषण स्थितिमा वाञ्छित सुधार हुन नसक्नु ।

● भिटामिन ए र जुकाको औषधि खुवाउने कार्यक्रम वर्षको दुईपटक बैशाख र कार्तिकमा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाबाट गरिएको । ● ढिके नुनको प्रयोग शुन्य भएको । ● नियमित स्वास्थ्य सेवा प्रभावकारी बनाइएको । ● सबैजसो घरधुरीमा शुद्ध पिउने पानीको व्यवस्था भएको । ● गाउपालिका खुल्ला दिसा मुक्त घोषणा भएको ।	स्वास्थ्यकर्मी समेत पर्याप्त नभएको । ● साबुन पानीले हात धुने र पूर्ण सरसफाई पालना गर्ने कुरामा अझै पनि पूर्णता नभएको ।	● स्वास्थ्य समवन्धि सेवा तथा कार्यक्रम विस्तार भैरहेको ●	

बालसंरक्षण :

सवल पक्षहरु	कमजोर पक्षहरु	अवसरहरु	चुनौतीहरु
● बाल संरक्षणप्रति सरोकारवालाहरु केही हदसम्म सचेत भएको । ● स्थानीय सरकार, सरकारी तथा गैरसरकारी संस्था, क्लव, आमा समूह तथा मार्फत समुदाय तथा विद्यालयहरुमा वालविवाह न्यूनिकरण सम्वन्धी चेतनामूलक कार्यक्रम गरिएको । ● समुदाय तथा विद्यालयहरुमा वालहिंसा, वेचविखन, दुर्व्यवहार, शोषण जस्ता विषयमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।	● बालविवाहलाई पूर्णरुपमा रोक्न नसकिएको । ● पारिवारिक अवस्था कमजोर रहेका बालबालिका सार्वजनिक सवारी, होटेलमा वालश्रम को प्रयोग भएको । ● बाल श्रम शोषण, हिंसा, बेचविखनजस्ता गतिविधि अझै छिटपुट पाइने गरेको छ । ● बाल संरक्षण समिति, लैंगिक हिंशा न्यूनिकरण समिति सक्रिय नभएको । ● आर्थिक अवस्थामा विपन्न भएका अभिभावकहरुले वालवालिकाहरुलाई अन्य	● नेपालको संविधान स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन ● बालबालिका सम्वन्धि एन निति नियम ● बालश्रम शोषण, हिंसा, वालविवाहजस्ता गतिविधि रोक्न स्थानीय तह आफैले प्रहरी, सामाजिक संघसंस्था, नागरिक संस्था, टोल विकास संस्थाहरुसंग सहकार्य गर्न सकिने । ● बालश्रम शोषण रोक्न सम्वन्धित व्यवसायी, मालिकहरुलाई सचेत गराउने र	● आवस्यकता परे मात्र बालबालिकाको जन्मदर्ता गर्ने मानसिकता । ● वालविवाहका असरबारे आम अभिभावक र वालवालिकामा बुझाउन नसकिएको । ● बालश्रम, हिंसाबारे प्रभावकारी सचेतना पनि हुन नसकेको । ● जोखिममा रहेका वालवालिकाहरुको

● बालमैत्री स्थानीय शासन र बाल संरक्षण सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन । ● बालबालिका सम्बन्धी काम गर्ने संस्थाहरु रहेको ।	दैनिक घरेलु क्रियाकलाप तथा अन्य आयआर्जनका क्रियाकलापमा संलग्न गराउदै आएको । ● सामाजिक संजाल तथा मोवाइलको दुरुपयोग । ● कुलत तथा दुर्व्यसनमा पर्नु । ● छोराछोरी विच विभेद हुनु । ● विपद्को समयमा बालबालिकाको पठनपाठनमा अवरोध ।	वालवालिकाहरुलाई विद्यालय पठाउने व्यवस्था गर्न सकिने ● स्थानीय सरकारलगायत सरोकारवाला थप सक्रिय वनाउन सकिने । ● बाल संरक्षण गठन र समितिलाई सक्रिय वनाउन सकिने ● गाउापालिकामा रहेका बालबालिकासंग सम्बन्धित विभिन्न निकायहरुबीच सहकार्य र समन्वयको राम्रो वातावरण रहेको ।	संरक्षणका लागि अल्पकालिन सुरक्षा आवास नभएको । ● बालश्रमप्रति परिवार, अभिभावक र रोजगारदाताको गम्भिरता नभएको ।

बालविकास :

सवल पक्षहरु	कमजोर पक्षहरु	अवसरहरु	चुनौतीहरु
● गाउापालिकामा ४९ वटा बालविकास केन्द्र सञ्चालन भएको । ● बिद्यालयहरुमा रनिङसिल्ड तथा अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन भैरहेको । ● गाउापालिकाका ६ वटै वडाहरुमा विद्यालय रहेको । ● विद्यालयमा दिवा खाजाको व्यवस्था रहेको । ● दरवन्दि अनुसार शिक्षक नभएका विद्यालयहरुमा गाउापालिका बाट अनुदान शिक्षकको व्यवस्था गरिएको । ● अधिकांस विद्यालयहरुमा भौतिक पूर्वाधार,खानेपानी तथा सरसफाइको अवस्था सुदृढ भएको । ● जेहेन्दार तथा दलित विद्यार्थीहरुका लागी छात्रवृति को व्यवस्था भएको । ● सवै विद्यालयहरुमा किशोरीहरुकालागी स्यानिटरी प्याडको व्यवस्था गरिएको । ● जनचेतना तथा विद्यालयले अपनाउदै आएका शैक्षिक कार्यक्रमले गर्दा भर्ना संख्यामा वृद्धि भएको । ● केहि विद्याालय बाहेक छात्रहरुको लागि र छात्राहरुका लागि छुटटा छुटटै शौचालयको व्यवस्था गरिएको । ● प्रत्येक शुक्रवार विभिन्न शिर्षकमा अतिरिक्त क्रियाकलाप गर्ने गरिएको ।	● आवस्यकता अनुसार बालविकास कक्षा सञ्चालन गर्न नसकिएको । ● विचमै विद्यालय छाड्ने दर घटाउन विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्न नसकिएको । ● सवै माध्यमिक विद्यालयमा प्राविधिक विषय सञ्चालन नभएको । ● विद्यालयहरुमा पर्याप्त पूर्वाधार निर्माण नभएको ● अभिभावकहरु अशिक्षित तथा जनचेतनाको कमीले गर्दा विद्यालयमा पढाउन रुचि नदेखाएको । ● सवै विद्यालयमा सेनेटरी प्याडको व्यवस्था हुन नसकेको र उपलव्ध गरायएको विद्यालयमा पनि प्याडको उपलव्धतामा कमीको कारणले समस्या देखिएको । ● विद्यालयमा विभिन्न किसिमका फोहरहरु व्यवस्थित गर्न नसकिएको । ● शिक्षकहरुलाई शिक्षण सिकाईसाग सम्बन्धित मागमा आधारित तालिमहरु नहुनु ।	● नेपालको संविधान स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन ● बालबालिका सम्वन्धि एन निति नियम ● निशुल्क शिक्षा, निशुल्क खाजाको व्यवस्था, पोशाकको व्यवस्था, भर्ना शुल्कमा छुट । ● थप प्राविधिक शिक्षाले सञ्चालन । ● कक्षा अवधिमा विद्यालय आउन हिच्कीचाउने छात्राहरुलाई विद्यालयमा उपस्थिति जनाउन अग्रसर गराउने । ● फोहर व्यवस्थापन गर्न फोहर राख्ने भाडो गल्ने र नगल्ने छुट्टा छुटटै राख्ने व्यवस्था गर्न विद्यार्थीहरुको बालक्लवलाई सक्रिय बनाउने ।	● विद्यार्थी संख्याको आधारमा कक्षा कोठा तथा शिक्षकको कमी । ● विषयगत शैक्षिक सामग्रीको विद्यालयमा कमी हुनु । ● अतिरिक्त क्रियाकलापका लागि प्रयाप्तमात्रामा खेल सामग्री उपलव्ध नहुनु । ● शिक्षक दरवन्दी मिलान, सरुवा आदी विविध कारणले विद्यार्थी तथा विद्यालयलाई प्रत्यक्ष असर पारेको ● शिक्षा प्रति सरोकारवालाहरुको चासो कम हुनु । ● विद्यालयमा बालमैत्री शिक्षण सिकाइ वातावरणको विकास र विस्तार हुन नसक्नु ।

बालसहभागिता :

सवल पक्षहरु	कमजोर पक्षहरु	अवसरहरु	चुनौतीहरु
• गाउापालिका स्तरिय बाल सञ्जाल रहेको । • विभिन्न कार्यक्रममा बालवालिकालाइ सहभागी गराउने गरिएको । • वडा कार्यालयले गर्ने योजना निर्माणमा वालक्लवहरुका सदस्यहरुको सहभागिता हुने गरेको छ । • हरेक आर्थिक वर्षमा वजेट वााडफाडमा वालवालिकाको माग अनुसारको कार्यक्रम तर्जुमा हुने गरेको छ । • वडामा र विद्यालयमा बालक्लव वालक्लव गठन भएको । • विद्यालयमा हुने अतिरिक्त क्रियाकलापमा वालवालिकाको सहभागिता हुने गरेको छ ।	• बालबालिकाहरु स्वत स्फुर्तरुपमा कार्यक्रममा सहभगी नहुनु । • बालक्वको क्षमता विकासका कायक्रम पर्याप्त नहुर्नु • योजना निर्माण प्रक्रियामा वालवालिकाको सहभागिता अझै अर्थपूर्ण हुन सकेको छैन । • विद्यालय व्यवस्थापन समिति तथा शिक्षक अभिभाव संघमा वालवालिकाको सहभागिता पूर्णरुपमा हुन सकेको छैन । • बालबालिका संग सरोकार राख्ने स्थानिय संरचनामा वालवालिकाको पुर्ण सहभागिता नभएको ।	• नेपालको संविधान स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन • बालबालिका सम्वन्धि एन निति नियम • बालबालिकाको क्षेत्रमा कामगर्ने संघसंस्था संग समन्वय गर्नै • बालबालिकाको क्षेत्रमा बढ्दो सहयोग र श्रोत परिचालन • राज्यले बालमैत्री कार्यक्रमलाई बिशेष कार्यक्रमको लिनु • वाल क्लवलाई सक्रिय बनाएर वालविवाह, बालश्रमलगायतका विकृति विरुद्ध एकजुट बनाउन मद्दत पुग्ने र स्वयं वालवालिका सवाललाई सरोकारवालासमक्ष जोडदार उठाउन र पुर्‍याउने अवसर । • वालवालिकालाई योजना सम्वन्धी सचेतीकरण गरेर वालमैत्री विकासका लागि खवरदारीको वातावरण सिर्जना गर्न सकिने । • बालसरोकारका संरचनामा वालवालिकाको सहभागिता सुनिश्चित गरेर सामाजिक कार्यप्रति वालवालिकाहरुलाई	• वाल सहभागिताको लागि अभिभावक विद्यालय, टोल, सरकारी तथा गैरसरकारी निकायका प्रतिनिधिहरुको चासो कम । • वालक्लव तथा वालवालिकाहरु स्वयं पनि सहभागिताका लागि जागरुक नरहेको । • वालवालिकाको क्षेत्रमा यथेष्ट बजेटको व्यवस्था हुन नसकेको । • घर, परिवार, समाज मा बालबालिका प्राथमिकतामा पर्न नसकेको । • बालबालिकाको अर्थपूर्ण सहभागिता अपेक्षित रुपमा कम हुनु ।

		प्रेरित गर्ने अवसर हुने । ● विद्यालय स्तरीय वालक्लव गठन गरेर वालवालिकाको अन्तरनिहीत क्षमता उजागर गर्दै व्यक्तित्व विकास गर्ने अवसर र वातावरण सिर्जन ागर्न सकिने ।	

भाग ३ : बालबालिकाको अवस्था

३.१ गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने जनसंख्याको विवरण :

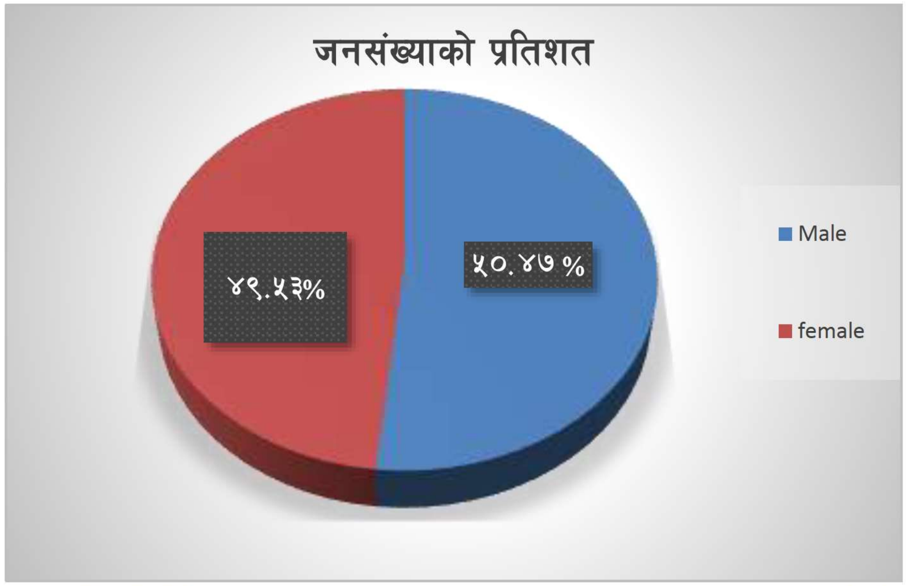

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार विजयनगर गाउँपालिकाको कुल जनसंख्या **४३२९१** रहेको छ भने घरपरिवार संख्या **७०५९** रहेको छ । त्यसैगरी औषत परिवारको आकार ६.१३ रहेको छ । गाउँपालिकामा सबै भन्दा बढि जनसंख्या वडा नं. ३ मा ७३१६ रहेको छ भने सबैभन्दा कम वडा नं. ६ मा ५१३४ रहेको देखिन्छ । यस गाउँपालिकामा **२१४४०** पुरुष र **२१८८१** महिला रहेका छन । त्यसैगरी लैंगिक अनुपात **९७.८५** रहेको छ भने जनघनत्व २५० रहेको छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका २ : वडागत जनसंख्या विवरण

घर संख्या	परिवार संख्या	पुरुष	महिला	जम्मा जनसंख्या	लैंगिक अनुपात	औषत परिवार आकार	क्षेत्रफल (व.कि.मि)	जनघनत्व (प्रति व.कि.मि)
१	९५२	२७२७	२७८६	५५१३	९७.८८	५.७९	९२.८३	५९
२	११०६	३२२८	३३७४	६६०२	९५.६७	५.९७	१६.३३	४०४
३	११६९	३६६९	३६४७	७३१६	१००.६०	६.२६	१६.४३	४४५
४	१०७०	२७८३	३०३४	५८१७	९१.७३	५.४४	९.४८	६१४
५	८३३	२८३५	२८५९	५६९४	९९.१६	६.८४	१३.३५	४२७
६	८५३	२६२३	२५११	५१३४	१०४.४६	६.०२	१०.०५	५११
७	१०७६	३५४५	३६७०	७२१५	९६.५९	६.७१	१४.७२	४९०
जम्मा	**७०५९**	**२१४४०**	**२१८८१**	**४३२९१**	**९७.८५**	**६.१३**	**१७३.१९**	**२५०**

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

३.२. उमेर अनुसार बालबालिका र किशोर किशोरी को जनसंख्या विवरण :

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार विजयनगर गाउँपालिकामा १९ बर्ष मुनिका बालबालिका र किशोर किशोरीको जनसंख्या २०४८९ रहेको छ । यो कूल जनसंख्या ४३२९१ को ४७.३३ प्रतिशत हो । गाउँपालिकाका ७ वडामध्ये सबैभन्दा यस समुहको जनसंसंख्या वडानं. ३ मा ३५२४ रहेको छ भने सबैभन्दा कम वडानं. ३ मा २८२७ रहेको छ ।

तालिका ३ : उमेर अनुसारको बालबालिकाको जनसंख्या विवरण :

वडा	० देखी ४ वर्ष			५ देखी ९ बर्ष			१० देखि १४ बर्ष सम्म			१५ देखि १९ बर्ष सम्म			जम्मा
	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	
१	२६३	२५४	५१७	३३५	३२७	६६२	३७०	३५०	७२०	३४५	३०५	६५०	२५४९
२	२९५	३३६	६३१	४०७	३८७	९९४	४०४	४२५	८२९	३७७	३९०	७६७	३२२१
३	४५०	४४८	८९८	४६८	४५९	९२७	४६१	४३३	८९४	४०४	४०१	८०५	३५२४
४	२७९	२९३	५७२	३३६	३३०	६६६	३४६	३५८	७०४	२९७	३५४	६५१	२५९३
५	३१४	२८६	६००	३५६	३४९	७०५	३९३	४०५	७९८	२७९	३३६	६१५	२७१८
६	२७१	२५६	५२७	३२२	२८६	६०८	३३९	३१४	६५३	२९६	२८२	५७८	२३६६
७	४३१	४२१	८५२	४७६	४५१	९२७	४६१	५०२	९६३	३७७	३९९	७७६	३५१८
जम्मा	**२३०३**	**२२९४**	**४५९७**	**२७००**	**२५८९**	**५४८९**	**२७७४**	**२७८७**	**५५६१**	**२३७५**	**२४६७**	**४८४२**	**२०४८९**

स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८

३.३ बाल बचाउ :

गाउँपालिकामा बालबचाउको अधिकारको अवस्था सन्तोषजनक रहेको छ । स्वास्थ्य सेवाको सेवा प्रवाह को अवस्थालाइ विश्लेषण गर्दा स्थानिय तहको अधिकार क्षेत्रभित्र पर्ने आधारभुत स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा गाउँपालिकाले प्रयास जारी राखेको छ । बालबचाउ संग सम्वन्धित तथ्याङ्कगत अवस्था निम्न बमोजिम रहेको छ ।

३.३.१. नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा पुग्न लाग्ने समय :

विजयनगर गाउँपालिकामा ४ वटा स्वास्थ्य चौकि र ३ वटा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र र १ वटा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ गरी र आधारभुत अस्पताल गरि ९ वटा स्वास्थ्य संस्था रहेका छन । विजयनगर आधारभुत अस्पतालको भवन निर्माण सम्पन्न भैसकेको र निकट भविस्यमा सञ्चालनको प्रक्रिया अघि बढेको छ । भौगोलिक सुगमताका कारण यि स्वास्थ्य संस्थाहरुमा पुग्न औसतमा १० मिनेट देखि ३० मिनेट सम्म समय लाग्ने गरेको छ । स्वास्थ्य संस्थाहरु र पुग्न लाग्ने समय तल को तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ४: स्वास्थ्यसंस्थामा पुग्न लाग्ने समय

वडा नं.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	पुग्न लाग्ने समय
१	बनखेत आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	१० मी देखि ३० मिनेट
१	जवावैराठ सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ	१० मी देखि ३० मिनेट
२	गुगौली स्वास्थ्य चौकी	१० मी देखि ३० मिनेट

३	पथ्थरदैया स्वास्थ्य चौकी	१० मी देखि ३० मिनेट
४	देउपुरा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	१० मी देखि ३० मिनेट
५	खुरुहुरीया स्वास्थ्य चौकी	१० मी देखि ३० मिनेट
६	बद्धौर आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	१० मी देखि ३० मिनेट
७	गणेशपुर स्वास्थ्य चौकी	१० मी देखि ३० मिनेट
१	विजयनगर आधारभुत अस्पताल	भवन निर्माण सम्पन्न भएको

स्रोत : स्वास्थ्य शाखा विजयनगरगाउँपालिका

३.३.२ गाउँपालिकामा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरुको विवरण

विजयनगर गाउँपालिकामा जम्मा ९वटा स्वास्थ्य संस्था रहेका छन । यहाका ३ वटा स्वास्थ्य चौकिमा २४ घण्टे प्रसुती सेवा सञ्चालनमा रहेका छन । ४ वटा स्वास्य संस्थामा ओ.टि.सी. सेन्टर रहेको छ । २ वटा स्वास्थ्य संस्थामा मात्र ल्याव सेवा रहेको छ भने सवै स्वास्थ्य संस्थामा सुरक्षित मातृत्व सेवा सञ्चालन भएको छ । जसको विवरण तल दिइएको छ ।

तालिका ५ : स्वास्थ्य संस्थाहरुको विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	संस्थाको प्रकार *	स्वास्थ्यकर्मी		शैया संख्या	उपलब्ध सेवा तथा सुविधा (उपलब्ध छ/छैन)											
			स्विकृत दरबन्दी	पूर्तिको अवस्था		२४ घण्टे प्रसुती सेवा	ल्याव	क्लिनिक	एक्सरे सेवा	परिवार नियोजन	खोप सेवा	एससिटि	परामर्श सेवा	सुरक्षित मातृत्व सेवा	ओ.टि.सी सेन्टर	रक्त संचार सेवा	अन्य सेवा
बनखेत आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	१	१८	२	२		छैन	छैन			छ	छ		छ	छ			
जवावैराठ सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ	१	१४	२	२		छैन	छैन			छ	छ		छ	छ			
गुगौली स्वास्थ्य चौकी	२	३	७	६		छ	छ			छ	छ		छ	छ	छ		
पथ्थरदैया स्वास्थ्य चौकी	३	३	७	६		छ	छैन			छ	छ		छ	छ	छ		
देउपुरा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	४	१८	२	२		छैन	छैन			छ	छ		छ	छ			
खुरुहुरीया स्वास्थ्य चौकी	५	३	७	४		छैन	छैन			छ	छ		छ	छ	छ		
बद्धौर आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	६	१८	२	२		छैन	छैन			छ	छ		छ	छ			
गणेशपुर स्वास्थ्य चौकी	७	३	७	६		छ	छ			छ	छ		छ	छ	छ		
विजयनगर आधारभुत अस्पताल																	

स्रोत : स्वास्थ्य शाखा विजयनगरगाउँपालिका

*१.अस्पताल, २. प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, ३. स्वास्थ्य चौकी, ४. नीजि अस्पताल, ५. आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, ६. आखा उपचार केन्द्र, ७. प्रसुती गृह, ८. बाल अस्पताल, ९. मानसिक अस्पताल, १०. प्राकृतिक चिकित्सालय, ११. रक्त संचार केन्द्र, १२. एचआइभि परीक्षण तथा परामर्श केन्द्र, १३. शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, १४. सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई, १५. नीजि क्लिनिक, १६. शिक्षण अस्पताल १७. फार्मेसी १८. अन्य

३.३.३ चिकित्सक तथा स्वास्थ्य कर्मीको विवरण विवरण :

ऐरावति गाउपालिकाका अस्पतालमा मेडिकल अफिसर १ जना ,स्वास्थ्य संस्थाहरुमा ज.स्वा.नि.हे.अ.नर्स,सिंसि./अ.हे.व.,सि./अ.न.मी. र ल्याव टेक्नेसियन रहेका छन । जसको विवरण तल दिइएको छ ।

तालिका ६ : चिकित्सक तथा स्वास्थ्य कर्मीको विवरण विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडानं.	स्वास्थ्य संस्थाको प्रकार	मेडिकल अफिसर	ज.स्वा.नि.	हे.अ.	नर्स	सि./अ.हे.व	सि/अ.न.मी.	ल्याव टेक्नेसियन/ असिस्टेन्ट	अन्य खुलाउने	जम्मा
बनखेत आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	१	सरकारी	०		०	०	१	१	०	०	२
जवावैराठ सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ	१	सरकारी	०		०	०	१	१	०	०	२
गुगौली स्वास्थ्य चौकी	२	सरकारी	०		०	०	१/२	१/२	/१	०	६
पथ्थरदैया स्वास्थ्य चौकी	३	सरकारी	०	१	०	०	/२	/२	०	०	५
देउपुरा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	४	सरकारी	०		०	०	१/	/१	०	०	२
खुरुहुरीया स्वास्थ्य चौकी	५	सरकारी	०		१	०	१/	१/१	०	०	५
बद्धौर आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	६	सरकारी	०		०	०	१/	/१	०	०	२
गणेशपुर स्वास्थ्य चौकी	७	सरकारी	०	१	०	०	२/	१/२	१	०	७
विजयनगर आधारभुत अस्पताल	१	सरकारी	१		२	२			२	०	७

स्रोत : स्वास्थ्य शाखा विजयनगर गाउँपालिका

३.३.४ महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका र आमा समुहको विवरण :

गाउँपालिकामा जम्मा ६७ जना महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका र ६७ वटै आमा समुह रहेका छन । गाउँपालिकाका वडाहरुमा त्यहि अनुपातमा आमा समुहहरु रहेका छन । जसको विवरण तल दिइएको छ ।

तालिका ७ : महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका र आमा समुहको विवरण

वडा नं.	१	२	३	४	५	६	७	जम्मा
महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका को संख्या	६	१२	९	११	९	८	१२	६७
आमा समुहको संख्या	६	१२	९	११	९	८	१२	६७

स्रोत : स्वास्थ्य शाखा विजयनगर गाउँपालिका

३.३.५ सुरक्षित मातृत्व र प्रशुति सम्वन्धि विवरण (२०८०)

यस गाउँपालिकामा गत आ.व.मा अनुमानित गर्भवती महिला १२१९हरुमध्ये कुनैपनि समयमा गर्भजाँच गराउने महिला १०४० जना रहेका छन भने प्रटोकल अनुसार गर्भ जाँच गराउनेको ५६८ रहेका छन । गाउँपालिका को स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी गराउने महिला ४४०,बाहिरका संस्थामा ८९ र घरमै सुत्केरी गराउनेको संख्या २५ रहेको छ। प्रसुति पश्चात पहिलो,दोश्रो र तेश्रो पटक जाँच गराउनेको संख्या क्रमस :४५६,२६९ र २८० रहेको छ।पहिलो टि.डी खोप लगाउने गर्भवति महिला ८२९ र आइरन चक्कि खाने महिला १०४० रहेका छन । त्यसैगरि पुर्ण स्तनपान गराउने महिलाहरुको संख्या ६९२,सुरक्षित गर्भपतन गराउने महिलाको संख्या ३१ र एचआइभि संक्रमित गर्भवति महिलाहरुको संख्या सुन्य रहेको छ।

तालिका ८ : सुरक्षित मातृत्व र प्रशुति सम्वन्धि विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम	अनुमानित गर्भवति महिलाको संख्या	कुनैपनि समयमा गर्भ जाचँ गराउने महिलाको संख्या	प्रोटोकल अनुसार गर्भ जाचँ गराउने महिलाको संख्या	गाउँपालिकाको स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी गराउने महिलाको संख्या	गाउँपालिका बाहिरका स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी गराउने महिलाको संख्या	घरमै सुत्केरी गराउने को संख्या	प्रसुति पश्चात पहिलोपटक जाँच गराउनेको संख्या	प्रसुति पश्चात दोश्रो पटक जाँच गराउनेको संख्या	प्रसुति पश्चात तेश्रो पटक जाँच गराउनेको संख्या	टि.डि पहिलो लगाउने गर्भवति महिलाको संख्या	आइरन चक्कि खाने महिलाको संख्या	पूर्ण स्तनपान गराउने महिलाको संख्या	सुरक्षित गर्भपतन गराउने महिलाको संख्या	एच आई भी संक्रमित गर्भवती महिला
बनखेत आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	१४०	५०	१६			२	२	१०	११	८२	५०	९६		०
गुगौली स्वास्थ्य चौकी	१७८	२१६	९६	१९३	४७	१०	१९३	९१	१०१	१५९	२१६	४६		०
पथ्थरदैया स्वास्थ्य चौकी	२१२	२१३	१०१	१७९	२३		१७९	६९	६९	१४७	२१३	१३६	३१	०
देउपुरा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	१६४	११२	८५	०	०	०	०	०	०	१०१	११२	८९		०
खुरुहुरीया स्वास्थ्य चौकी	१६८	१४१	११३			५	६	८	८	१२६	१४१	१२०		०
बद्धौर आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	१५०	९२	८८			३	३	४७	४७	७६	९२	११२		०
गणेशपुर स्वास्थ्य चौकी	२०७	२१६	६९	६८	१९	५	७३	४४	४४	१३८	२१६	९३		०
जम्मा	**१२१९**	**१०४०**	**५६८**	**४४०**	**८९**	**२५**	**४५६**	**२६९**	**२८०**	**८२९**	**१०४०**	**६९२**	**३१**	**०**

स्रोत : स्वास्थ्य शाखा विजयनगर गाउँपालिका

३.३.६ खोप सम्वन्धि विवरण :

विजयनगर गाउँपालिका पूर्ण खोप सुनिश्चित गाउँपालिका घोषणा भैसकेको छ । यहा खोप लगाउने उमेर समुहका सवै बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सवै प्रकारका खोप प्राप्त गरिरहेका छन । यसकालागी गाउँपालिकाले खोपकेन्द्र, स्वास्थ्य संस्था मार्फत खोपसेवा प्रदान गरिरहेको छ । आर्थिक वर्ष २०८०/८१को खोप सम्वन्धि विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ९ : खोप सम्वन्धि विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम	वडा नं.	५ वर्ष मुनिका बालबालिका को संख्या	बी.सी.जी जन्मने वित्तिकै	रोटा,पोलियो,एफ.आइ.पि.भी.,पि.सि.भी.,डि..पि.टी.,हेप.वि.,हिव ६ हप्तामा	रोटा,पोलियो, पि.सि.भी., डि..पि.टी., हेप.वि.-हिव १० हप्तामा	पोलियो, एफ.आइ.पि.भी , डि..पि.टी.,हेप.िव.-हिव १४ हप्तामा	पि.सि.भी. ,दादुरा-रुवेला ९ महिनामा	जापनिज इन्सेफलाइटिस १२ महिनामा	दादुरा,रुवेला ,टाइफाइड १५ महिनामा
		जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा
बनखेत आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	१	४६९	९४	११०	१०६	१०७	१२१	१२२	१२०
जवावैराठ सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ									
गुगौली स्वास्थ्य चौकी	२	६०६	११५	१२०	११७	११६	११२	११२	११९
पथ्थरदैया स्वास्थ्य चौकी	३	७८६	१४६	१६३	१५८	१५४	१७६	१५५	१६९
देउपुरा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	४	५५१	८६	९८	९८	९६	१०८	१२३	१३९
खुरुहुरीया स्वास्थ्य चौकी	५	५६४	११०	१३४	१४८	१३०	१३४	१२८	१२५
बढ्ौर आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	६	५१६	१००	११३	११२	११३	११५	११३	११५
गणेशपुर स्वास्थ्य चौकी	७	७७०	१२९	१५३	१६३	१४९	१६२	१७४	१६७
जम्मा		**४२६२**	**७८०**	**८९१**	**९०२**	**८६५**	**९२८**	**९२७**	**९५४**

स्रोत : स्वास्थ्य शाखा विजयनगर गाउँपालिका

३.३.७ भिटामिन ए खुवाएको विवरण :

गत आव२०८०/८१ मा यस गाउँपालिकामा ५ वर्ष मुनिका ८८०१ जना बालबालिकाले भिटामिन ए को दुइमात्रा पाएका छन भने ६१४२ जना ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाले जुकाको औषधि खाएका छन ।

तालिका १० : भिटामिन ए खुवाएको विवरण

वडा नं.	भिटामिन ए खुवाएका बालबालिकाको संख्या (५ वर्ष मुनिका)			जुकाको औषधी खुवाएका बालबालिकाको संख्या (५ वर्ष मुनिका)		
	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१			९२३			५३७
२			११७०			६३८
३			१५४९			८६४
४			११७७			९८४
५			११७३			६५५
६			१०२१			८९६
७			१७८८			१५६८
जम्मा			८८०१			६१४२

स्रोत : स्वास्थ्य शाखा विजयनगर गाउँपालिका

३.३.८ पोषण सम्वन्धि विवरण(गत बर्ष २०८०को)

यस गाउंपालिकामा ५ वर्षमुनिका ११९७ बालबालिकाको वृद्धि अनुगमन गरिएको छ। वृद्धि अनुगमन गरिएका बालबालिका मध्ये कम तौल पुड्को पन र ख्याउटे बालबालिकाको संख्या २४३ र अतिकडा कुपोषण भएका ७४ जना बालबालिका रहेका छन । अन्य विवरण तल दिइएको छ ।

तालिका ११ : पोषण सम्वन्धि विवरण

वडा नं.	वृद्धि अनुगमन गरिएका ५ वर्ष मुनिका बाल बालिका को संख्या	बृद्धि अनुगमन गरिएका मध्य कम तौल पुड्को पन र ख्याउटे			बृद्धि अनुगमन गरिएका मध्य अती कडा कुपोषण भएका बालबालिकाको संख्या			जन्मेको छ महिना सम्म आमाको दुध मात्र खुवाइएका			जन्मेको छ महिना सम्म आमाको दुध तथा थप खानेकुरा खुवाइएका			पोषण पुर्नस्थापना केन्द्रमा सेवा लिइरहेका		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	१०६									९६			९६			
२	१६२	४०	४४	८४	८	८	१६			४६			४६			
३	२२१	१७	२४	४१	८	९	१७			१३६			१३६			
४	२०१									८९			८९			
५	२१०	३३	३७	७०	२३	१२	३५			१२०			१२०			
६	१२०									११२			११२			
७	१७७	२०	२८	४८	४	२	६			९३			९३			
जम्मा	११९७	११०	१३३	२४३	४३	३१	७४			६९२			६९२			

स्रोत : स्वास्थ्य शाखा र ओ.टि.सि. सेन्टर विजयनगरगाउँपालिका

३.३.९ आयोडिनयुक्त नुनको प्रयोग सम्बन्धी विवरण :

विजयनगरगाउँपालिकाका ७ वटा वडामा ७०५९ घरपरिवार रहेकोमा सतप्रतिशत घरपरिवारले आयोडिन युक्त नुनको प्रयोग गर्ने गरेका छन ।

तालिका १२ : आयोडिनयुक्त नुनको प्रयोग सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	वडामा रहेको कुल परिवार संख्या	आयोडिनयुक्त नुनको प्रयोग गर्ने परिवार	आयोडिनयुक्त नुनको प्रयोग नगर्ने परिवार
१	९५२	९५२	०
२	११०६	११०६	०
३	११६९	११६९	०
४	१०७०	१०७०	०
५	८३३	८३३	०
६	८५३	८५३	०
७	१०७६	१०७६	०
जम्मा	**७०५९**	**७०५९**	०

स्रोत : स्वास्थ्य शाखा तथा समुह छलफल विजयनगर गाउँपालिका

३.३.१० परिबार नियोजन सम्वन्धि विवरण

गाउपालिकामा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरुले परिवार नियोजनका साधनहरुको वितरण र स्थायी वन्ध्याकरणको सेवा प्रवाह गरिरहेका छन । आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा यस गाउँपालिकाका वडामा परिवार नियोजनका साधनको नया प्रयोग कर्ता (पिल्स २३६,डिपो ३०३, आइयुसिडि ३, इम्प्लान्ट १९१) रहेका थिए । त्यसैगरि आ.व.२०८०/८१ मा ६ वटै वडामा परिवार नियोजनका साधनको नियमित प्रयोग कर्ता (पिल्स १७३,डिपो ३७९, आइयुसिडि १०, इम्प्लान्ट ५८७) रहेका थिए भने बन्ध्याकरण गराउनेको संख्या १३७ रहेको छ। विगत २ बर्षको विवरण तलको तालिकामा राखिएको छ ।

तालिका नं १३ : परिबार नियोजन सम्वन्धि विवरण

विवरण		आ.व. २०७८/७९	आ.व. २०७९/८०	आ.व. २०८०/८१
नया प्रयोगकर्ता संख्या	पिल्स	२०२	२८०	२३६
	डिपो	२९१	३६६	३०३
	आइयुसिडि	२	७	३
	इम्प्लान्ट	१२०	११०	१९१
हाल प्रयोग गरिरहेका संख्या	पिल्स	१०२	१९३	१७३
	डिपो	३०९	३८२	३७९
	आइयुसिडि	२	९	१०
	इम्प्लान्ट	६२४	५१५	५८७
बन्ध्यकरण गराउनेको संख्या		१११	८७	१३७
कण्डम वितरण संख्या		२८४१०	३८१९७	४२०५३

स्रोत : स्वास्थ्य शाखा विजयनगर गाउँपालिका

३.३.११ प्रमुख रोगहरूको विवरण :

विजयनगर स्वास्थ्य शाखाका अनुसार गाउँपालिकामा मुख्य १० रोगहरुका रोगीहरुको संख्या गत बर्ष ११३८४ रहेको थियो । त्यसैगरि स्वास्थ्य संस्थाहरुको ओ.पि.डी.मा आउने संख्या गत बर्षको २०९७२ रहेको छ । जसलाइ तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १४ : प्रमुख रोगहरू

क्र.स.	प्रमुख रोगहरु	रोगीको संख्या	प्रतिशत	ओ.पि.डि.मा आउने कुल विरामी संख्या
1	Conjunctivitis	२५३२	१२	२०९७२
2	Diarrhoea	२०२९	१०	
3	Gastritis	११४६	५	
4	Fungal infection	११११	५	
5	URTI	९६५	५	
6	Scabies	९१०	४	
7	Rhinitis	८७९	४	
8	Cut Injury	७८६	४	
9	Boils	५८४	३	
10	Otitis Media	४४२	२	
	Total	११३८४		

३.३.१२ गत वष दीर्घ रोग सम्बन्धी विवरण (१८ वर्ष मुनिका बालबालिका)

गाउँपालिकामा गतबर्ष ३ जना बालबालिकामा दीर्घ रोग (क्षयरोग) लागेको पाइएको छ । जसमध्ये २ जना बालक र १ जना बालिकामा बालिका रहेका छन । त्यसैगरी १ जना बालकमा मृगौला रोग देखिएको छ ।

तालिका १५ : दीर्घ रोग सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	एच्आईभि			क्षयरोग			क्यान्सर			चिनी रोग			कुपोषण			मुटु सम्वन्धि			मृगौला रोग			जम्मा संख्या		
	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	०	०	०	१	१	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	२
३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	१	१
५	०	०	०	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	१
६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	**०**	**०**	**०**	**२**	**१**	**३**	**०**	**०**	**०**	**०**	**०**	**०**	**०**	**०**	**०**	**०**	**०**	**०**	**१**	**०**	**०**	**२**	**२**	**४**

स्रोत : स्वास्थ्य शाखा विजयनगर गाउँपालिका

३.३.१३ गत वर्षभित्र मृत्यु हुनेको विवरण (१८ वर्ष मुनिका बालवालिका) :

यस गाउँपालिकामा गत वर्षभित्र दीर्घ रोगकाकारण १८ वर्ष मुनिका कुनैपनि वालबालिकाको मृत्यु भएको छैन ।

तालिका १६ : गत वर्षभित्र मृत्यु हुने (१८ वर्ष मुनिका बालवालिका)

वडा नं.	एच्आईभि			क्षयरोग			क्यान्सर			चिनी रोग			कुपोषण			मुटु सम्वन्धि			अन्य..... रोग			जम्मा संख्या		
	बालक	बालिका	अन्य	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

स्रोत : स्वास्थ्य शाखा विजयनगर गाउँपालिका

३.३.१४ बितेको १ वर्षभित्र मृत्यु हुने ५ वर्षमुनिका बालबालिकाको विवरण :

यस गाउँपालिकामा गत वर्षभित्र ४ जना ५वर्ष मुनिकौ वालकाको मृत्यु भएको छ ।

तालिका १७ : बितेको १ वर्षभित्र मृत्यु हुने ५ वर्षमुनिका बालबालिकाका

वडा नं.	मृत्यु भएको जम्मा संख्या			कारण
	बालक	बालिका	जम्मा	
१	१	१	२	
२				
३				
४				
५	१	१	२	
६				
७				
जम्मा	२	२	४	

स्रोत : स्वास्थ्य शाखा विजयनगर गाउँपालिका

३.४ बालसंरक्षण :

गाउँपालिकामा बाल संरक्षणको अधिकारको अवस्था लाइ यस अन्तरगत तथ्याङक सहित विश्लेषण गरिएको छ । यस संग सम्वन्धित तथ्याङ्कगत अवस्था निम्न बमोजिम रहेको छ ।

३.४.१ आ.व. २०८०/८१ मा जन्मदर्ता सम्बन्धी विवरण :

विजयनगर गाउँपालिकामा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा जम्मा १४२१ जना बालबालिकाको जन्मेको ३५ दिन भित्र जन्मदर्ता गरिएको छ । २३९० जना बालबालिकाको ३६ देखि ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाको जन्मदर्ता भएको छ । त्यसैगरि ५ देखि १८ वर्ष मुनिका ११३२ जनाबालबालिकाले जन्मदर्ता भएको छ । जसको विवरण तल दिइएको छ ।

तालिका १८ : जन्मदर्ता सम्वन्धि विवरण

वडा नं.	जन्मेको ३५ दिन भित्र जन्मदर्ता गराएका बर्षमुनिका बालबालिका			जन्मेको ३६ दिन देखि ५ वर्ष मुनीका जन्मदर्ता गराएका बालबालिका			जन्मेको ५ वर्ष देखि १८ वर्ष मुनीका जन्मदर्ता गराएका बालबालिका			कुल जम्मा
	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बलक	बालिका	जम्मा	
१	७५	८१	**१५६**	१२७	१३०	**२५७**	६२	६४	**१२६**	**५३९**
२	१०५	११२	**२१७**	१३४	१३३	**२६७**	६०	६२	**१२२**	**६०६**
३	१११	११०	**२२१**	२२४	२२४	**४४८**	९३	९१	**१८४**	**८५३**
४	९०	९५	**१८५**	१३४	१३६	**२७०**	६०	६०	**१२०**	**५२४**
५	८९	९३	**१८२**	१७०	१७५	**२४५**	८३	८५	**१६८**	**६८३**
६	१०१	१०४	**२०५**	१९०	१९५	**३८५**	१२३	१२२	**२४५**	**८३५**
७	१२५	१३०	**२५५**	२०९	२०९	**४१८**	८०	८७	**१६७**	**८४०**
जम्मा	**६९६**	**७२५**	**१४२१**	**११८८**	**१२०२**	**२३९०**	**५६१**	**५७१**	**११३२**	**४८८०**

बडा कार्यालयहरुको रेकर्ड

३.४.२ विशेष संरक्षणको आवस्यकता भएका बालबालिकाको अवस्था :

गाउँपालिकाका मा विशेष हेरचाहको आवस्यकता रहेका बालबालिका हरु ५० जना रहेका छन । जसमध्ये पारिवारिक संरक्षण विहिन बालबालिका ७, परिवारमा वयस्क नभइ बालबालिका मात्र रहेका अवस्थाका बालबालिका ३०, आफन्तको संरक्षणमा रहेका बालबालिका ९,बेचविखनमा परेका बालबालिका ३ र जेलमा १ जना बालक रहेका छन ।

तालिका १९ : विशेष संरक्षणको आवस्यक्ता भएका बालबालिकाका

विवरण/वडा	१		२		३		४		५		६		७		जम्मा
	बालक	बालिका	बालक	बालिका	बालक	बालिका	बालक	बालिका	बालक	बालिका	बालक	बालिका	बालक	बालिका	
पारिवारिक संरक्षण विहिन जम्मा बालबालिकाको संख्या	०	०	१	०	१	०	०	०	१	०	१	१	१	१	७
परिवारमा वयस्क नभइ बालबालिका मात्र रहेका अवस्थाका बालबालिका	२	०	१	०	४	५	२	४	२	३	१	१	३	२	३०
आफन्तको संरक्षणमा रहेका बालबालिका	१	०	०	०	१	२	०	१	१	१	०	१	१	०	९
बेचविखनमा परेका बालबालिका	०	०	०	०	०	०	१	०	१	०	०	१	०	१	३
बालगृहमा रहेका बालबालिका	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जेलमा रहेका बालबालिका	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	१

वडाध्यक्षहरुसंगको छलफल

३.४.३ अपाङ्गता मएका बालबालिकाहरुको विवरण :

यस गाउँपालिकाका ७ वटै वडाहरुमा जम्मा ६२अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरु रहेका छन । यि मध्य पूर्ण अपाङ्गता अर्थात रातो परिचय पत्र प्राप्त गर्ने ७ जना, अति अशक्त अपाङ्गता अर्थात निलो रंगको परिचय पत्र प्राप्त गर्ने ११ जना , मध्यम अर्थात पहेंलो रंगको परिचय पत्र प्राप्त गर्ने ४० जना र सामान्य अपाङ्गता अर्थात सेतो रंगको परिचय पत्र प्राप्त गर्ने ४ जना रहेका छन ।

तालिका २० : अपाङ्गता मएका बालबालिकाहरुको विवरण

वडा नं.	रातो परिचयपत्र पाएका			निलो रंगको परिचयपत्र पाएका			पहेलो रंगको परिचयपत्र पाएका			सेतो रंगको परिचयपत्र पाएका			कुल जम्मा
	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	
१	०	१	१	१	०	१	३	२	५	०	०	०	७
२	१	०	१	१	०	१	३	३	६	०	०	०	८
३	०	१	१	२	१	३	४	२	६	१	०	१	११
४	१	०	१	१	०	१	३	३	६	०	१	१	९
५	०	०	०	१	०	१	३	२	५	०	०	०	६
६	१	१	२	१	१	२	३	३	६	१	०	१	११
७	१	०	१	१	१	२	४	२	६	०	१	१	१०
जम्मा	४	३	७	८	३	११	२३	१७	४०	२	२	४	६२

श्रोत :महिला बालबालिका शाखा

३.४.४ बाल श्रमिक सम्बन्धी विवरण :

१४ वर्षमुनि को बालश्रमले जसले बालबालिकाको बाल्यकालको समग्र विकासमा बाधा पुऱ्याउछ । । बालश्रमरनिषेध र नियमित गर्ने) ऐन, २०५६ ले व्यवस्था गरेको छ । उक्त ऐनमा १४ वर्ष मुनिका बालबालिकालाई श्रमिकको रुपमा काममा लगाउँन नपाउने र जोसुकै बालबालिकालाई जोखिमपूर्ण व्यवसाय या काममा लगाउँन नहुने उल्लेख गरेको छ । यस गाउँपालिकामा १८ वर्षमूनिका ३० जना बालबालिका बालश्रममा रहेका छन । जसको विवरण तल उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका २१ : बाल श्रमिक सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	अर्काको घरमा		होटेल/ रेष्टुरेन्ट			इातायात			कुल जम्मा
	बालक	बालिका	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बलिका	जम्मा	
१	१	०	३	०	३	०	०	०	४
२	०	१	२	०	२	०	०	०	३
३	१	०	३	१	४	०	०	०	५
४	०	०	१	१	२	०	०	०	२
५	१	१	३	०	३	०	०	०	५
६	०	१	३	१	४	०	०	०	५
७	१	०	४	१	५	०	०	०	६
जम्मा	**४**	**३**	**१९**	**४**	**२३**	**०**	**०**	**०**	**३०**

वडा अध्यक्षहरुसंगको छलफल

३.४.५ बालबालिका माथि हुने सजाय :

यस गाउँपालिकाका परिवार र विद्यालय मा बालबालिकालालाइ शारिरिक तथा मानसिक रुपमा असर पर्ने सजाय दिने गरेको पाइदैन । तर सामान्य गाली गर्ने र सम्झाउने भने गर्ने गरिएको छ ।

तालिका २२ : बाल सजायको विवरण

वडा नं.	परिवारमा							विद्यालयमा							
	गाली	कुटपिट	खानामा बन्देज	कोठामा थुन्ने	सम्झाउने	हेप्ने	अन्य (फरक व्यवहार आदि..)	कान समातेर उठ्बस	कुटपिट	कक्षावाट निस्कासन	बेन्चमा उभ्याउने	शौचालय मा थुन्ने	गाली गर्ने	हेप्ने /बिभेद गर्ने	अन्य
१	*				*								*		
२	*				*								*		
३	*				*								*		
४	*				*								*		
५	*				*								*		
६	*				*								*		
७	*				*								*		
जम्मा															

बालक्लब संगको छलफल

३.४.६ बालबालिका माथिहुने सामजिक कुरीति र विभेद :

गाउपालिकामा छोरा र छोरी विचमा शिक्षा,खानपिन तथा पोसाकमा खासै विभेद छैन तर घरेलु काममा भने कहि कतै त्यस्तो भेटिन्छ । यस गाउपालिकामा छाउ प्रथा,कमलरी प्रथा,वहुपति प्रथा र देउकि,झुमा लगायतका प्रथा रहेका छैनन ।

तालिका २३ : बालबालिकामाथि हुने सामाजिक कुरिति र विभेद

वडा नं.	छोरा र छोरीमा हुने विभेद				देहायको प्रथा छ							
	शिक्षामा	खानपिनमा	घरेलु काममा	पोशाकमा	दाइजो	वहु विवाह	घरायसी हिंसा	बाल विवाह	छाउपडी	कमलरी	वहुपति	देउकी
१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

३.४.७ बालबालिका माथि हुने यौन शोषण :

यौन दुव्यैवहार भन्नाले, जिस्काउने, पछ्याउने, नराम्रा अश्लील इशाराहरु गर्ने, अश्लील शब्दहरुको प्रयोग गर्ने, अश्लील र नाङ्गा तस्विरहरु देखाउने, अप्ठ्यारो लाग्ने गरी सुम्सुम्याउने, आफ्ना यौन अंगहरु देखाउने तथा अरुको देखाउन लगाउँने, मुख वा हस्तमैथुन गर्न लगाउँने र बलात्कार गर्ने जस्ता कार्यहरु पर्दछन् । गत आ.व.मा यस पालिकामा कुनै पनि बालबालिका माथि हुने यौन शोषणका घटना घटेनन ।

तालिका २४ : बालबालिकामाथि हुने यौनशोषणको विवरण

वडा नं.	यौन शोषणको घटना			यौन शोषण गर्ने मानिस						पीडितको हाल के गर्दैछ				
	छ	घटना हुँदाको उमेर (वर्ष)	छैन	बेचविखनमा संलग्न थियो		उ सँग देहायको सम्बन्ध थियो			दिएको पैसा रुं	अध्ययन	पेशा	घर व्यवहार	अन्य	केही छैन
				थियो	थिएन	नातेदार	छिमेकी	अन्य						
१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

३.४.८ सडक बालबालिका सम्बन्धी विवरण :

विजयनगर गाउँपालिकामा सडक बालबालिकाहरु छैनन ।

तालिका २५ : सडक बालबालिका सम्वन्धि विवरण

वडा नं.	टोल/बस्तीबाट हराएका बालबालिकाको संख्या		सडक बालबालिकाको संख्या		हालको अवस्था		घर छोडेको समय (वर्ष)		वर्षमा भेटघाट हुने पटक	
					राम्रो	नराम्रो	बालक	बालिका	बालक	बालिका
	बालक	बालिका	बालक	बालिका						
१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

३.४.९ द्वन्द प्रभावित तथा विस्थापित र विपद जोखिममा परेका बालबालिका :

गाउँ पालिकामा गरिएको छलफलका आधारमा विजयनगरगाउँपालिकामा द्वन्द प्रभावित तथा विस्थापित बालबालिका रहेका छैनन ।

३.४.१० कुलतमा लागेका बालबालिका सम्बन्धी विवरण :

यस गाउँपालिकामा रहेका १० वर्षमाथिक बालबालिका मध्ये ८९ जाना बालबालिकाले सुर्तीजन्य पदार्थको प्रयोग र ४1 जना बालबालिकाले नसालु पदार्थ सेवन गर्ने गरेको पाइएको छ। ४७४० जना बालबालिका कुनै कुलतमा फसेका छैनन ।

तालिका २६ : कुलतमा लागेका बालबालिका सम्वन्धि विवरण

वडा नं.	सूर्तिजन्य पदार्थ सेवन		नसालु पदार्थ सेवन गर्ने		कुनै लत नभएको
	बालक	बालिका	बालक	बालिका	बालक
१	१९	२	७	१	५१०
२	७	३	६	०	५९०
३	८	२	२	१	८४०
४	८	२	५	१	५१०
५	७	३	३	०	६६७
६	२०	२	५	३	८०५
७	७	३	५	२	८१८
जम्मा	७६	१७	३३	८	४७४०

वडा अध्यक्षहरुसंगको छलफल

३.४.११ विगत तिन वर्षमा बालविवाहको विवरण :

यस गाउँपालिकामा २०८० सालमा २० वर्ष मुनिका १०० जना बालबालबालिको बालविवाह भएको छ।। जुन १० देखि १९ वर्ष उमेर समुहको जनसंख्याको ०.९६ प्रतिशत हो। विगत ३ वर्षको अवस्था हेर्दा बालविवाहको दर घट्दै गएको देखिन्छ।

तालिका २७ : बाल विवाहको विवरण

वडा नं.	वगत तीन वर्षमा वाल विवाह भएका बालबालिका वा युवायुवती संख्या (२० वर्ष मूनिका)					
	२०७८		२०७९		२०८०	
	बालिका वा युवती	बालक वा युवक	बालिका वा युवती	बालक वा युवक	बालिका वा युवती	बालक वा युवक
१	२५	६	१८	२	१०	२
२	१५	३	१२	३	१२	२
३	२८	८	२५	६	२०	५
४	१६	४	१४	२	११	१
५	२२	५	१९	३	१४	२
६	१५	३	१३	२	८	१
७	१९	५	१४	४	१०	२
जम्मा	**१४०**	**३४**	**११५**	**२२**	**८५**	**१५**

स्रोत: वडाध्यक्षहरुसंगको छलफल

३.४.१२ वडा स्तरिय बालसंरक्षण समितिहरु :

विजयनगरगाउँपालिकाका ७ वटै वडाहरुमा बाल संरक्षण समिति गठन भएका छैनन । वडागत विवरण निम्न वमोजिम रहेको छ ।

तालिका २८ : वडा बालसंरक्षण समितिमा प्रतिनिधित्व

वडा नं.	दलित			जनजाति			अन्य			कुल जम्मा		
	पुरुष	महिला	जन्मा	पुरुष	महिला	जन्मा	पुरुष	महिला	जन्मा	पुरुष	महिला	जन्मा
१												
२												
३												
४												
५												
६												
७												
जम्मा												

श्रोत :महिला बालबालिका शाखा

३.४.१३ गाउँपालिका स्तरिय बाल संरक्षण समिति :

विजयनगरगाउँपालिकाका गाउँपालिका स्तरिय बाल संरक्षण समिति गठन भएको छैन ।

तालिका २९ : गाउँपालिका स्तरिय बालसंरक्षण समितिमा प्रतिनिधित्व

दलित			जनजाति			अन्य			अपाङ्गता भएका			कुल जम्मा		
पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा

श्रोत :महिला बालबालिका शाखा

३.५ बालविकास :

विजयनगरगाउँपालिकामा बालविकासको अधिकारको प्रत्याभुति दिन प्रयत्न गरिरहेको छ । जस अन्तरगत पुर्वाधार विकास र जनशक्ति व्यवस्थापनमा काम गरिरहेको छ । बालविकास संग सम्वन्धित तथ्याङ्कगत अवस्था निम्न बमोजिम रहेको छ ।

३.५.१ शैक्षिक संस्थाहरुको विवरण :

यस गाउँपालिकामा २८ वटा बालविकास केन्द्र रहेका छन । गाउँपालिकामा १० वटा सामुदायिक, ३ वटा संस्थागत र १ गुठी गरि जम्मा १४ वटा प्राथमिक विद्यालय रहेका छन । ६ वटा समुदायिक आधारभुत विद्यालय रहेको यस गाउँपालिकामा ४ वटा माध्यमिक विद्यालय रहेका छन । त्यसैगरी २८ वटा मदरसा र २ वटा बेद विद्याश्रम तथा ४ वटा सामुदायिक सिकाइ केन्द्र रहेका छन ।

तालिका ३० : शैक्षिक संस्थाहरुको विवरण

क्र.स..	विवरण	सामुदायिक	संस्थागत	गुठि वा अन्य	जम्मा
१	बाल विकास केन्द्र	२८			
२	प्राथमिक विद्यालय	१२			
३	आधारभुत विद्यालय	६			

४	माध्यमिक विद्यालय		८			
५	उच्च माध्यमिक विद्यालय		३			
६	क्याम्पस		०			
७	वेद विद्याश्रम		०			
८	मदरसा		१८			
९	गुम्वा					
१०	अन्य	प्राविधिक शिक्षलय	२			
११		सिप विकास केन्द्र	०			
१२		सिकाइ केन्द्र	०			४

स्रोतः विजयनगरगाउँपालिका शिक्षा शाखा

३.५.२ बालविकास केन्द्रहरुको विवरण :

गाउपालिकामा रहेका विद्यालयमा आधारित २८ वटा बालविकास केन्द्र हरुको भोतिक अवस्था मध्यम रहेको छ। बालविकास केन्द्रमा शैक्षिक सत्र २०८० मा ५३७ बालिका र ५१० जना बालक गरि जम्मा १०४८जना भर्ना भएका थिए । २०८१मा कक्षा १ मा जम्मा ६७६ छात्रा र ६३९ जना छात्र गरी १३१५ जना कक्षा १ मा मर्ना भएका थिए। जसमध्ये २६७ जना बालबालिका बालविकासको अनुभव नलिइ भर्ना भएका थिए।

तालिका ३१ : बालविकास केन्द्रहरुको विवरण

क्र. स.	बालविकास केन्द्रको नाम	भौतिक अवस्था राम्रो ठिकै कमजोर	प्रकार (१.विद्यालयमा आधारित २.समुदायमा आधारित	भर्ना भएका बालवालिका(शैक्षिक सत्र २०८०			शैक्षिक सत्र २०८१ उत्तिर्ण भएर मात्र कक्षा १ मा भर्ना भएका विद्यार्थीको संख्या		
				छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा
१	श्री दुधाधारी मा.वि, विजयनगर १ गुगौली	मध्यम	विद्यालय	२४	१७	४१	३८	२२	६०
२	श्री आधारभूत विद्यालय,विजयनगर १ नेवलागंज	मध्यम	विद्यालय	१०	१४	२४	२५	२२	४७
३	श्री आधारभूत विद्यालय,विजयनगर १ थरौली	मध्यम	विद्यालय	३२	२३	५५	२५	२२	४७
४	श्री जन चेतना प्रा.वि.विजयनगर १ गोबरहवा	मध्यम	विद्यालय	११	७	१८	४	८	१२
५	श्री अर्रा प्रा.वि,विजगनयर १ वीरनगर	मध्यम	विद्यालय	१५	१७	३२	१५	१८	३३
६	श्री कामना प्रा.वि,विजयनगर १ जववैराठ	मध्यम	विद्यालय	१९	१८	३७	२६	१३	३९

७	श्री जन जागृति मा.वि,विजयनगर २ लोहरौला	मध्यम	विद्यालय	२८	२३	५१	२८	२१	४९
८	श्री नेपाल तारा मा.वि, विजयनगर २ महुवाबारी	मध्यम	विद्यालय	१७	१९	३६	१९	२१	४०
९	श्री शान्ती दीप प्रा.वि,विजयनगर २ जलैंया	मध्यम	विद्यालय	१२	१८	३०	२०	१५	३५
१०	श्री मदरसा अहिले सून्नत गरीब नवाज नैमिया, विजयनगर २ महुवादुधार	मध्यम	विद्यालय	२१	१९	४०			
११	श्री प्राथमिक विद्यालय,विजयनगर ३ मयनारी	मध्यम	विद्यालय	१७	१९	३६	१३	१८	३१
१२	श्री भुवनेश्वरी मा.वि,विजयनगर ३ जगदीशपुर	मध्यम	विद्यालय	०	४	४	३३	२३	५६
१३	श्री पंचजन प्रा.वि, विजयनगर ३ महदेइया	मध्यम	विद्यालय	३५	२६	६१	३८	३५	७३
१४	श्री जनता प्रा.वि,विजयनगर ३ पत्थरदेइया	मध्यम	विद्यालय	०	०	०	१८	२१	३९
१५	श्री सचेतना प्रा.वि,विजयनगर ४ इमिलीखर्क	मध्यम	विद्यालय	११	६	१७	९	८	१७
१६	श्री जनज्योति आधारभूत विद्यालय, विजयनगर ४ शंकरपुर	मध्यम	विद्यालय	१४	२३	३७	२४	३२	५६
१७	श्री ज्योति बाल शिक्षा प्राथमिक विद्यालय,विजयनगर ४ ज्योतिनगर	मध्यम	विद्यालय	१५	१५	३०	६	१४	२०
१८	श्री महाकाली प्रा.वि,विजयनगर ४ बेतनी	मध्यम	विद्यालय	१२	१०	२२	११	४	१५
१९	श्री रामनारायण मो.इ. प्रा.वि,विजयनगर ४ बरगदी	मध्यम	विद्यालय	१६	२६	४२	१६	२१	३७
२०	श्री मदरसा हनफिया रजविया,४ पत्थरदेइया	मध्यम	विद्यालय	८	९	१७			
२१	श्री प्राथमिक विद्यालय, विजयनगर ५ बघमरवा	मध्यम	विद्यालय	५	१२	१८	१६	२०	३६
२२	श्री शिव मा.वि,विजयनगर ५ डालपुर	मध्यम	विद्यालय	२४	१८	४२	३६	३५	७१
२३	श्री हरिबोध आधारभूत विद्यालय,विजयनगर ६ प्रेमनगर	मध्यम	विद्यालय	६४	६४	१२८	७४	७०	१४४
२४	श्री रामशरण आधारभूत विद्यालय,विजयनगर ६ जुडपनिया	मध्यम	विद्यालय	२१	२३	४४	२०	२५	४५

२५	श्री मंगल प्रसाद स्वतंत्रता गुप्ता आधारभूत विद्यालय विजयनगर ६ बदौर	मध्यम	विद्यालय	२७	१८	४५	४१	४३	८४
२६	श्री त्रिनेत्र आधारभूत विद्यालय,विजयनगर ७ मधुनगर	मध्यम	विद्यालय	४४	३२	७६	६२	६१	१२३
२७	श्री लौटन राम द्रोपदी देवी मा.वि, विजयनगर ७ गणेशपुर	मध्यम	विद्यालय	१८	१४	३२	३०	३०	६०
२८	श्री जनज्योति आधारभूत विद्यालय,विजयनगर ७ मानपुर	मध्यम	विद्यालय	१७	१६	३३	२९	१७	४६
	जम्मा			**५३७**	**५१०**	**१०४८**	**६७६**	**६३९**	**१३१५**

स्रोत: विजयनगरगाउँपालिका शिक्षा शाखा

३.५.३ संस्थागत विद्यालयका लागी मात्र :

विजयनगर गाउँपालिकामा रहेका ९ वटा संस्थागत विद्यालयहरुमा प्ले ग्रुपमा २२५ जना छात्रा र ३९६ जना छात्र गरि जम्मा ६३१ जनाले अध्ययन गरिरहेका छन । त्यसैगरी नर्सरीमा १० जना छात्रा र ३७ जना छात्र गरि जम्मा ४७ जनाले अध्ययन गरिरहेका छन । एल.के.जी.मा २८ जना छात्रा र ४७ जना छात्र गरि जम्मा ७५ जनाले अध्ययन गरिरहेका छन भने यु.के.जी.मा २४ जना छात्रा र ५१ जना छात्र गरि जम्मा ७५जनाले अध्ययन गरिरहेका छन ।

तालिका ३२ : संस्थागत विद्यालयमा १ कक्षा मुनी अध्ययन गरिरहेका छात्र छात्राको विवरण

क्रसं	विद्यालयको नाम	प्ले ग्रुप			नर्सरी			एल. के.जी			यु.के.जी		
		छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	श्री न्यू ब्राइट फ्युचर इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	२७	५५	८२	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	श्री पार्वती तिलक इङ्गलिस ऐकेडमी	०	०	०	९	३७	४६	२८	४७	७५	२४	५१	७५
३	श्री ज्ञान शुधा इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	१७	३७	५४	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	श्री प्यरामाउन्ट ऐकेडमी	४२	५८	१००	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	श्री नेपाल भिजन इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	७०	१०६	१७६	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६	श्री शिलराज इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	२४	५६	८०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

७	बाल विद्या एकेडमी बोर्डिङ्ग स्कुल	११	१९	३०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
८	लक्ष्मण एकेडमी ईङ्लिस वोर्डिङग स्कुल	२३	३५	५८	१	०	१	०	०	०	०	०	०
९	शिवराज चिल्ड्रेन एकेडेमी	११	३०	४१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा	**२२५**	**३९६**	**६२१**	**१०**	**३७**	**४७**	**२८**	**४७**	**७५**	**२४**	**५१**	**७५**

३.५.४ विद्यालयमा कक्षगत अध्ययन गरिरहेका छात्र छात्राको विवरण

गाउपालिकाका ५४ वटा विद्यालयमा अध्ययनरत जम्मा १४३८१ छात्र छात्रा मध्य कक्षा १-५ सम्म अध्ययन गर्ने छात्रा ५१३० र छात्र ४८१५ गरि जम्मा ९९४५ अर्थात ६९.१६ प्रतिशत रहेका छन । कक्षा ६-८ मा अध्ययन गर्ने छात्रा १३५९ र छात्र १४७८ गरि जम्मा २८३७ अर्थात १९.७३ प्रतिशत रहेका छन । त्यसैगरी कक्षा ९-१० मा अध्ययनरत गर्ने छात्रा ५४९ र छात्र ५५९ गरि जम्मा ११०८ अर्थात ७.७० प्रतिशत रहेका छन भने ११-१२ मा अध्ययनरत गर्ने छात्रा २३७ र छात्र २५४ गरि जम्मा ४९१ अर्थात ३.४१ प्रतिशत रहेका छन ।

तालिका ३४ : कक्षागत अध्ययन गरिरहेका छात्र छात्राको विवरण

	विद्यालयको नाम	वडा नं.	विद्यालयको प्रकार	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा ६		
				छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	श्री दुधाधारी मा.वि, विजयनगर १ गुगौली	१	सामुदायिक	३८	२२	६०	५६	४८	१०४	५०	३२	८२	५५	५५	११०	४८	४९	९७	४६	४७	९३
२	श्री आधारभूत विद्यालय,विजयनगर १ नेवलागंज	१	सामुदायिक	२५	२२	४७	२१	१६	३७	१८	२०	३८	३३	२४	५७	३४	२६	६०	४३	३४	७७
३	श्री आधारभूत विद्यालय,विजयनगर १ थरौली	१	सामुदायिक	२५	२२	४७	१६	३०	४६	१८	२४	४२	३०	२२	५२	२६	३३	५९	३१	२०	५१
४	श्री जन चेतना प्रा.वि.विजयनगर १ गोबरहवा	१	सामुदायिक	४	८	१२	८	३	११	६	७	१३	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	श्री अर्रा प्रा.वि,विजगनयर १ वीरनगर	१	सामुदायिक	१५	१८	३३	१२	१४	२६	२०	८	२८	८	१७	२५	०	०	०	०	०	०
६	श्री कामना प्रा.वि,विजयनगर १ जववैराठ	१	सामुदायिक	२६	१३	३९	२०	१९	३९	२३	२८	५१	३८	३२	७०	३७	१८	५५	०	०	०
७	श्री मदरसा अहले सून्नत नुरी विजनयगर १ गुगौली	१	सामुदायिक	२२	१५	३७	१०	७	१७	१८	११	२९	०	०	०	०	०	०	०	०	०

८	श्री जन जागृति मा.वि,विजयनगर २ लोहरौला	२	सामुदायिक	२८	२१	४९	३०	२४	५४	२७	२३	५०	३०	४१	७१	३६	२९	६५	३५	२५	६०
९	श्री नेपाल तारा मा.वि, विजयनगर २ महुवाबारी	२	सामुदायिक	१९	२१	४०	२४	१८	४२	१४	२६	४०	३०	३२	६२	१९	३६	५५	१०	२७	३७
१०	श्री शान्ती दीप प्रा.वि,विजयनगर २ जलैंया	२	सामुदायिक	२०	१५	३५	१४	१६	३०	१६	२०	३६	२२	१७	३९	०	०	०	०	०	०
११	श्री मदरसा अहिले सून्नत गरीब नवाज नैमिया, विजयनगर २ महुवादुधार	२	सामुदायिक	२२	३०	५२	१९	१८	३७	२२	१५	३७	८	७	१५	२५	८	३३	०	०	०
१२	श्री मदरसा अहले सुन्नत फैजाने नइमिया,जलहिया	२	सामुदायिक	४१	१९	६०	११	११	२२	२५	१०	३५	१३	१४	२७	३०	८	३८	०	०	०
१३	श्री प्राथमिक विद्यालय,विजयनगर ३ मयनारी	३	सामुदायिक	१३	१८	३१	२०	१०	३०	१६	२२	३८	१७	१५	३२	८	१९	२७	०	०	०
१४	श्री मदरसा अहले सून्नत गुल्सनेररजा, ३महदेइया	३	सामुदायिक	१६	१५	३१	१८	२१	३९	१६	२८	४४	११	१३	२४	०	०	०	०	०	०
१५	श्री भुवनेश्वरी मा.वि,विजयनगर ३ जगदीशपुर	३	सामुदायिक	३३	२३	५६	३८	२६	६४	४६	४३	८९	४७	३८	८५	२१	४२	६३	६४	९०	१५४
१६	श्री पंचजन प्रा.वि, विजयनगर ३ महदेइया	३	सामुदायिक	३८	३५	७३	४९	४९	९८	३७	४५	८२	४८	३४	८२	३७	४२	७९	१७	१९	३६
१७	श्री जनता प्रा.वि,विजयनगर ३ पत्थरदेइया	३	सामुदायिक	१८	२१	३९	१३	१९	३२	१८	१९	३७	१७	१५	३२	२१	१७	३८	०	०	०

१८	श्री मदरसा अहले सून्नत फैजुल उलुम प्रा.वि.विजनयगर ३ कडिहार	३	सामुदायिक	२३	३१	५४	१४	१२	२६	२३	८	३१	१६	१५	३१	०	०	०	०	०	०
१९	श्री मिस्वहुल उलूम, ३कडियार	३	सामुदायिक	२०	२१	४१	१५	१४	२९	२४	१३	३७	१३	११	२४	३	६	९	०	०	०
२०	श्री मदरसा अहले सून्नत नैमिया रफिकुल उलुम, पत्थरदेइया	३	सामुदायिक	२२	१८	४०	३१	४१	७२	१७	१४	३१	२९	१७	४६	१९	१७	३६	१५	१५	३०
२१	श्री सचेतना प्रा.वि,विजयनगर ४ इमिलीखर्क	४	सामुदायिक	९	८	१७	११	१०	२१	११	८	१९	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२२	श्री जनज्योति आधारभूत विद्यालय, विजयनगर ४ शंकरपुर	४	सामुदायिक	२४	३२	५६	२१	१४	३५	२१	१६	३७	१९	२३	४२	२३	३८	६१	२८	२२	५०
२३	श्री ज्योति वाल शिक्षा प्राथमिक विद्यालय,विजयनगर ४ ज्योतिनगर	४	सामुदायिक	६	१४	२०	८	५	१३	८	१३	२१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२४	श्री महाकाली प्रा.वि,विजयनगर ४ वेतनी	४	सामुदायिक	११	४	१५	४	७	११	१२	७	१९	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२५	श्री रामनारायण मो.इ. प्रा.वि,विजयनगर ४ वरगदी	४	सामुदायिक	१६	२१	३७	२४	१५	३९	२३	१५	३८	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२६	श्री मदरसा अहले सून्नत चिस्तिया फैजुल उलुम	४	सामुदायिक	८०	७०	१५०	१७	१९	३६	१५	१८	३३	१२	६	१८	६	५	११	१८	५	२३

	प्रा.वि.विजनयगर ४ डगडौवा																				
२७	श्री मदरसा जामिया रजविया लिलबनात विजयनगर ४ डगडौवा	४	सामुदायिक	४८	०	४८	३२	०	३२	२२	०	२२	३०	०	३०	३८	०	३८	०	०	०
२८	श्री मदरसा समसुल उलुम नईमिया प्रा.वि.४ देउपुरा	४	सामुदायिक	१७	१६	३३	६	९	१५	१४	१५	२९	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२९	श्री मदरसा अहले सून्नत कदिरिया फैजुल उलूम, ४वरगदवा	४	सामुदायिक	४७	४९	९६	२०	३०	५०	१७	१४	३१	०	१२	१२	०	५	५	०	०	०
३०	श्री मदरसा हनफिया रजविया,४ पत्थरदेइया	४	सामुदायिक	१०	१८	२८	१८	४	२२	१०	८	१८	११	८	१९	११	४	१५	१८	५	२३
३१	श्री जामिया लिल बनात उम्मुल खैर गर्ल्स विद्यालय विजयनगर ४ वरगदवा	४	सामुदायिक	१६	०	१६	२७	०	२७	२३	०	२३	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३२	श्री प्राथमिक विद्यालय, विजयनगर ५ बघमरवा	५	सामुदायिक	१६	२०	३६	३०	३४	६४	१७	२६	४३	१९	१२	३१	१५	१३	२८	०	०	०
३३	श्री शिव मा.वि,विजयनगर ५ डालपुर	५	सामुदायिक	३६	३५	७१	३५	४३	७८	३२	३५	६७	४१	३३	७४	४४	४१	८५	३६	३६	७२
३४	श्री मदरसा अहिले सून्नत फैजाने	५	सामुदायिक	४३	२७	७०	१७	६	२३	७	१४	२१	१३	९	२२	७	४	११	०	०	०

	मुस्तफा,विजयनगर ५ जोगिनिया																				
३५	श्री अहिले सून्नत फैजे गौसिया, ५पिपरी	५	सामुदायिक	५८	३७	९५	२८	१५	४३	१३	२०	३३	१७	८	२५	१४	६	२०	१२	७	१९
३६	श्री मदरसा दारुत तौहिद प्रा.वि.५ कटुवा	५	सामुदायिक	२२	२५	४७	२४	२०	४४	१२	१३	२५	१३	११	२४	०	०	०	०	०	०
३७	श्री हरिबोध आधारभूत विद्यालय,विजयनगर ६ प्रेमनगर	६	सामुदायिक	७४	७०	१४४	२६	२३	४९	३१	३५	६६	३५	५३	८८	३५	५३	८८	३८	३९	७७
३८	श्री रामशरण आधारभूत विद्यालय,विजयनगर ६ जुडपनिया	६	सामुदायिक	२०	२५	४५	२१	१९	४०	२१	२०	४१	१८	२६	४४	१५	२८	४३	९	१७	२६
३९	श्री मंगल प्रसाद स्वतंत्रता गुप्ता आधारभूत विद्यालय विजयनगर ६ बदौर	६	सामुदायिक	४१	४३	८४	३९	३३	७२	३०	३३	६३	३४	२८	६२	३६	२४	६०	०	०	०
४०	श्री त्रिनेत्र आधारभूत विद्यालय,विजयनगर ७ मधुनगर	७	सामुदायिक	६२	६१	१२३	६०	४९	१०९	६९	५८	१२७	५९	३९	९८	४३	६०	१०३	३६	३५	७१
४१	श्री लौटन राम द्रोपदी देवी मा.वि, विजयनगर ७ गणेशपुर	७	सामुदायिक	३०	३०	६०	४५	४६	९१	४४	४५	८९	३६	३४	७०	३५	४४	७९	४०	३३	७३
४२	श्री जनज्योति आधारभूत विद्यालय,विजयनगर ७ मानपुर	७	सामुदायिक	२९	१७	४६	४१	३१	७२	३३	२७	६०	३२	३३	६५	२५	२६	५१	२०	२०	४०

४३	श्री मदरसा अहले सून्नत फैजाने गौसिया प्रा.वि.विजनयगर ७ गणेशपुर	७	सामुदायिक	७	७	१४	१३	२०	३३	३२	१९	५१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४४	श्री मदरसा अहिले सुन्नत गौसिया प्रा.वि, ७दत्तपुर	७	सामुदायिक	४९	२०	६९	१०	१७	२७	३१	९	४०	१८	२८	४६	१९	१६	३५	१७	१४	३१
४५	श्री न्यू ब्राइट फयुचर इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	१	संस्थागत	४	१८	२२	४	१३	१७	६	७	१३	१	४	५	३	१	४	०	०	०
४६	श्री पार्वती तिलक इङ्गलिस ऐकेडमी	५	संस्थागत	६	२७	३३	१३	२१	३४	५	२२	२७	१०	१५	२५	७	२१	२८	१	८	९
४७	श्री **शैलराज** चिल्ड्रेन ऐकेडमी	७	संस्थागत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४८	श्री ज्ञान शुधा इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	५	संस्थागत	२०	३५	५५	९	११	२०	३	८	११	४	६	१०	०	०	०	०	०	०
४९	श्री प्यरामाउन्ट ऐकेडमी	४	संस्थागत	१७	११	२८	१२	१०	२२	९	९	१८	९	१०	१९	७	६	१३	७	८	१५
५०	श्री नेपाल भिजन इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	६	संस्थागत	२२	४५	६७	१५	३३	४८	१७	२८	४५	१४	१९	३३	६	२३	२९	०	१	१
५१	श्री शिलराज इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	५	संस्थागत	५	१५	२०	६	२९	३५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५२	बाल विद्या एकेडमी बोर्डिङ्ग स्कुल	३	संस्थागत	१	८	९	१	४	५	५	३	८	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५३	लक्ष्मण एकेडमी ईङ्लिस वोर्डिङग स्कुल	३	संस्थागत	१३	२८	४१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५४	जमिया कदिरिया अहमदिया उमुल खैर	३	संस्थागत	१७	०	१७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा			१३४४	१२४४	२५८८	१०७६	१००६	२०८२	१०४७	९६१	२००८	९१०	८३६	१७४६	७५३	७६८	१५२१	५४१	५२७	१०६८

तालिका ३५ : कक्षागत अध्ययन गरिरहेका छात्र छात्राको विवरण

	विद्यालयकव नाम	वडा नं.	विद्यालयको प्रकार	कक्षा ७			कक्षा ८			कक्षा ९			कक्षा १०			कक्षा ११			कक्षा १२		
				छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	श्री दुधाधारी मा.वि. विजयनगर १ गुगौली	१	सामुदायिक	५५	६९	१२४	६८	६०	१२८	६५	८८	१५३	९२	९७	१८९	६८	५७	१२५	५४	८२	१३६
२	श्री आधारभूत विद्यालय,विजयनगर १ नेवलागंज	१	सामुदायिक	३९	३६	७५	२१	३४	५५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	श्री आधारभूत विद्यालय,विजयनगर १ थरौली	१	सामुदायिक	२३	२१	४४	२३	१३	३६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	श्री जन चेतना प्रा.वि.विजयनगर १ गोबरहवा	१	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	श्री अर्रा प्रा.वि,विजगनयर १ वीरनगर	१	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६	श्री कामना प्रा.वि,विजयनगर १ जववैराठ	१	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७	श्री मदरसा अहले सून्नत नुरी विजनयगर १ गुगौली	१	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
८	श्री जन जागृति मा.वि,विजयनगर २ लोहरौला	२	सामुदायिक	२०	२८	४८	१९	३१	५०	३०	१४	४४	२२	२०	४२	०	०	०	०	०	०
९	श्री नेपाल तारा मा.वि. विजयनगर २ महुवाबारी	२	सामुदायिक	१५	२४	३९	२१	२२	४३	२३	२७	५०	९	१२	२१	०	०	०	०	०	०
१०	श्री शान्ती दीप प्रा.वि,विजयनगर २ जलैंया	२	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

११	श्री मदरसा अहिले सून्नत गरीब नवाज नैमिया, विजयनगर २ महुवादुधार	२	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१२	श्री मदरसा अहले सुन्नत फैजाने नइमिया,जलहिया	२	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१३	श्री प्राथमिक विद्यालय,विजयनगर ३ मयनारी	३	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१४	श्री मदरसा अहले सून्नत गुल्सनेररजा, ३महदेइया	३	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५	श्री भुवनेश्वरी मा.वि,विजयनगर ३ जगदीशपुर	३	सामुदायिक	४७	४५	९२	६३	११०	१७३	७३	८१	१५४	५८	५१	१०९	६२	७२	१३४	०	०	०
१६	श्री पंचजन प्रा.वि, विजयनगर ३ महदेइया	३	सामुदायिक	२५	२६	५१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१७	श्री जनता प्रा.वि,विजयनगर ३ पत्थरदेइया	३	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१८	श्री मदरसा अहले सून्नत फैजुल उलुम प्रा.वि,विजनयगर ३ कडिहार	३	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१९	श्री मिस्वहुल उलूम, ३कडियार	३	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२०	श्री मदरसा अहले सून्नत नैमिया रफिकुल उलूम, पत्थरदेइया	३	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२१	श्री सचेतना प्रा.वि,विजयनगर ४ इमिलीखर्क	४	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

२२	श्री जनज्योति आधारभूत विद्यालय, विजयनगर ४ शंकरपुर	४	सामुदायिक	२८	२६	५४	१२	२५	३७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२३	श्री ज्योति वाल शिक्षा प्राथमिक विद्यालय,विजयनगर ४ ज्योतिनगर	४	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२४	श्री महाकाली प्रा.वि.विजयनगर ४ बेतनी	४	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२५	श्री रामनारायण मो.इ. प्रा.वि,विजयनगर ४ बरगदी	४	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२६	श्री मदरसा अहले सून्नत चिस्तिया फैजुल उलुम प्रा.वि.विजनयगर ४ डगडौवा	४	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२७	श्री मदरसा जामिया रजविया लिलबनात विजयनगर ४ डगडौवा	४	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२८	श्री मदरसा समसुल उलुम नईमिया प्रा.वि.४ देउपुरा	४	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२९	श्री मदरसा अहले सून्नत कदिरिया फैजुल उलूम, ४बरगदवा	४	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३०	श्री मदरसा हनफिया	४	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

	रजविया,४ पत्थरदेइया																				
३१	श्री जामिया लिल बनात उम्मुल खैर गर्ल्स विद्यालय विजयनगर ४ वरगदवा	४	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३२	श्री प्राथमिक विद्यालय, विजयनगर ५ बघमरवा	५	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३३	श्री शिव मा.वि,विजयनगर ५ डालपुर	५	सामुदायिक	३१	६०	९१	२२	४१	६३	२७	३५	६२	२६	२०	४६	०	०	०	०	०	०
३४	श्री मदरसा अहिले सून्नत फैजाने मुस्तफा,विजयनगर ५ जोगिनिया	५	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३५	श्री अहिले सून्नत फैजे गौंसिया, ५पिपरी	५	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३६	श्री मदरसा दारुत तौहिद प्रा.वि.५ कटुवा	५	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३७	श्री हरिवोध आधारभूत विद्यालय,विजयनगर ६ प्रेमनगर	६	सामुदायिक	३९	३९	७८	२३	२४	४७	१७	२१	३८	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३८	श्री रामशरण आधारभूत विद्यालय,विजयनगर ६ जुडपनिया	६	सामुदायिक	१४	१२	२६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३९	श्री मंगल प्रसाद स्वतंत्रता गुप्ता आधारभूत विद्यालय विजयनगर ६ वदौर	६	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

४०	श्री त्रिनेत्र आधारभूत विद्यालय,विजयनगर ७ मधुनगर	७	सामुदायिक	३८	३७	७५	४५	३९	८४	२५	१३	३८	१६	१५	३१	०	०	०	०	०	०
४१	श्री लौटन राम द्रोपदी देवी मा.वि. विजयनगर ७ गणेशपुर	७	सामुदायिक	४५	४४	८९	३०	४९	७९	३७	४४	८१	२९	२१	५०	२३	३१	५४	३०	१२	४२
४२	श्री जनज्योति आधारभूत विद्यालय,विजयनगर ७ मानपुर	७	सामुदायिक	१२	१०	२२	२४	९	३३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४३	श्री मदरसा अहले सून्नत फैजाने गौसिया प्रा.वि.विजनयगर ७ गणेशपुर	७	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४४	श्री मदरसा अहिले सुन्नत गौसिया प्रा.वि, ७दत्तपुर	७	सामुदायिक	१०	५	१५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४५	श्री न्यू ब्राइट फ्युचर इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	१	संस्थागत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४६	श्री पार्वती तिलक इङ्गलिस ऐकेडमी	५	संस्थागत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४७	श्री शैलराज चिल्ड्रेन ऐकेडमी	७	संस्थागत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४८	श्री ज्ञान शुधा इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	५	संस्थागत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४९	श्री प्यरामाउन्ट ऐकेडमी	४	संस्थागत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५०	श्री नेपाल भिजन इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	६	संस्थागत	६	१२	१८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५१	श्री शिलराज इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	५	संस्थागत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५२	बाल विद्या एकेडमी बोर्डिङ्ग स्कुल	३	संस्थागत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५३	लक्ष्मण एकेडमी ईङ्लिस वोर्डिङग स्कुल	३	संस्थागत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

५४	जमिया कदिरिया अहमदिया उमुल खैर	३	संस्थागत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा			४४७	४९४	९४१	३७१	४५७	८२८	२९७	३२३	६२०	२५२	२३६	४८८	१५३	१६०	३१३	८४	९४	१७८

स्रोतः विजयनगरगाउँपालिका शिक्षा शाखा

३.५.५ विद्यालयमा शौचालयको विवरण :

गाउँपालिकामा रहेका विद्यालयहरुमा सामान्य प्रयोग गर्ने किसिमको सौचलय सवै विद्यालयमा रहेको, शिक्षक शिक्षिकाकालागी भिन्दाभिन्दै २वटा विद्यालयमा रहेको,छात्र छात्राकालागी अलग अलग ४३ वटा विद्यालयमा रहेको,बालमैत्री सौचालय सवै विद्यालयमा रहेको तर अपाङ्गमैत्री रहेका विद्यालयहरु छैनन । अन्य विवरण तलको तालिकामा राखिएको छ ।

तालिका ३६ : विद्यालयमा सौचालयको विवरण

क्र. सं	विद्यालयको नाम र ठेगाना	सौचालयको संख्या उल्लेख गर्ने							इन्सिनेटर छ,छैन
		सामान्य सवैले प्रयोग गर्ने किसिमको	शिक्षक शिक्षिकाकालागी भिन्दाभिन्दै संख्या	छात्र छात्राकालागी अलग अलग भएको संख्या	बालमैत्री छ ? छैन ? संख्या	अपाङ्गमैत्री भए नभएको संख्या	पानीको पर्याप्त व्यवस्था छ,छैन ?	सौचालय नभएको	
१	श्री दुधाधारी मा.वि, विजयनगर १ गुगौली	छ	छ	1	छ		छ		छ
२	श्री आधारभूत विद्यालय,विजयनगर १ नेवलागंज	छ		1	छ		छ		छैन
३	श्री आधारभूत विद्यालय,विजयनगर १ थरौली	छ		1	छ		छ		छैन
४	श्री जन चेतना प्रा.वि.विजयनगर १ गोबरहवा	छ		1	छ		छ		छैन
५	श्री अर्रा प्रा.वि,विजगनयर १ वीरनगर	छ		1	छ		छ		छैन
६	श्री कामना प्रा.वि,विजयनगर १ जववैराठ	छ		1	छ		छ		छैन
७	श्री मदरसा अहले सून्नत नुरी विजनयगर १ गुगौली	छ			छ		छ		छैन
८	श्री जन जागृति मा.वि,विजयनगर २ लोहरौला	छ	छ	1	छ		छ		छ
९	श्री नेपाल तारा मा.वि, विजयनगर २ महुवावारी	छ		1	छ		छ		छ
१०	श्री शान्ती दीप प्रा.वि,विजयनगर २ जलैंया	छ		1	छ		छ		छैन
११	श्री मदरसा अहिले सून्नत गरीव नवाज नैमिया, विजयनगर २ महुवादुधार	छ		1	छ		छ		छैन
१२	श्री मदरसा अहले सुन्नत फैजाने नइमिया,जलहिया	छ		1	छ		छ		छैन
१३	श्री प्राथमिक विद्यालय,विजयनगर ३ मयनारी	छ		1	छ		छ		छैन

१४	श्री मदरसा अहले सून्नत गुल्सनेररजा, ३महदेइया	छ			छ		छ		छैन
१५	श्री भुवनेश्वरी मा.वि,विजयनगर ३ जगदीशपुर	छ	छ	1	छ		छ		छ
१६	श्री पंचजन प्रा.वि, विजयनगर ३ महदेइया	छ		1	छ		छ		छैन
१७	श्री जनता प्रा.वि,विजयनगर ३ पत्थरदेइया	छ		1	छ		छ		छैन
१८	श्री मदरसा अहले सून्नत फैजुल उलुम प्रा.वि.विजनयगर ३ कडिहार	छ			छ		छ		छैन
१९	श्री मिस्वहुल उलूम, ३कडियार	छ			छ		छ		छैन
२०	श्री मदरसा अहले सून्नत नैमिया रफिकुल उलूम, पत्थरदेइया	छ			छ		छ		छैन
२१	श्री सचेतना प्रा.वि,विजयनगर ४ इमिलीखर्क	छ		1	छ		छ		छैन
२२	श्री जनज्योति आधारभूत विद्यालय, विजयनगर ४ शंकरपुर	छ		1	छ		छ		छैन
२३	श्री ज्योति बाल शिक्षा प्राथमिक विद्यालय,विजयनगर ४ ज्योतिनगर	छ		1	छ		छ		छैन
२४	श्री महाकाली प्रा.वि,विजयनगर ४ बेतनी	छ		1	छ		छ		छैन
२५	श्री रामनारायण मो.इ. प्रा.वि,विजयनगर ४ बरगदी	छ		1	छ		छ		छैन
२६	श्री मदरसा अहले सून्नत चिस्तिया फैजुल उलुम प्रा.वि.विजयनगर ४ डगडौवा	छ			छ		छ		छैन
२७	श्री मदरसा जामिया रजविया लिलबनात विजयनगर ४ डगडौवा	छ			छ		छ		छैन
२८	श्री मदरसा समसुल उलुम नईमिया प्रा.वि.४ देउपुरा	छ			छ		छ		छैन
२९	श्री मदरसा अहले सून्नत कदिरिया फैजुल उलूम, ४बरगदवा	छ			छ		छ		छैन
३०	श्री मदरसा हनफिया रजविया,४ पत्थरदेइया	छ		1	छ		छ		छैन
३१	श्री जामिया लिल बनात उम्मुल खैर गर्ल्स विद्यालय विजयनगर ४ बरगदवा	छ		1	छ		छ		छैन

३२	श्री प्राथमिक विद्यालय, विजयनगर ५ बघमरवा	छ		1	छ		छ		छैन
३३	श्री शिव मा.वि,विजयनगर ५ डालपुर	छ		1	छ		छ		छैन
३४	श्री मदरसा अहिले सून्नत फैजाने मुस्तफा,विजयनगर ५ जोगिनिया	छ		1	छ		छ		छैन
३५	श्री अहिले सून्नत फैजे गौसिया, ५पिपरी	छ		1	छ		छ		छैन
३६	श्री मदरसा दारुत तौहिद प्रा.वि.५ कटुवा	छ		1	छ		छ		छैन
३७	श्री हरिबोध आधारभूत विद्यालय,विजयनगर ६ प्रेमनगर	छ		1	छ		छ		छैन
३८	श्री रामशरण आधारभूत विद्यालय,विजयनगर ६ जुडपनिया	छ		1	छ		छ		छैन
३९	श्री मंगल प्रसाद स्वतंत्रता गुप्ता आधारभूत विद्यालय विजयनगर ६ बदौर	छ			छ		छ		छैन
४०	श्री त्रिनेत्र आधारभूत विद्यालय,विजयनगर ७ मधुनगर	छ		1	छ		छ		छैन
४१	श्री लौटन राम द्रोपदी देवी मा.वि, विजयनगर ७ गणेशपुर	छ		1	छ		छ		छैन
४२	श्री जनज्योति आधारभूत विद्यालय,विजयनगर ७ मानपुर	छ		1	छ		छ		छैन
४३	श्री मदरसा अहले सून्नत फैजाने गौसिया प्रा.वि.विजनयगर ७ गणेशपुर	छ		1	छ		छ		छैन
४४	श्री मदरसा अहिले सुन्नत गौसिया प्रा.वि, ७दत्तपुर	छ		1	छ		छ		छैन
४५	श्री न्यू ब्राइट फ्युचर इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	छ		1	छ		छ		छैन
४६	श्री पार्वती तिलक इङ्गलिस ऐकेडमी	छ			छ		छ		छैन
४७	श्री **शैलराज** चिल्ड्रेन ऐकेडमी	छ		1	छ		छ		छैन
४८	श्री ज्ञान शुधा इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	छ		1	छ		छ		छैन
४९	श्री प्यरामाउन्ट ऐकेडमी	छ		1	छ		छ		छैन
५०	श्री नेपाल भिजन इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	छ		1	छ		छ		छैन
५१	श्री शिलराज इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	छ		1	छ		छ		छैन
५२	बाल विद्या एकेडमी बोर्डिङ्ग स्कुल	छ		1	छ		छ		छैन
५३	लक्ष्मण एकेडमी ईङ्लिस वोर्डिङग स्कुल	छ		1	छ		छ		छैन

५४	जमिया कदिरिया अहमदिया उमुल खैर	छ		1	छ		छ		छैन

स्रोतः विजयनगर गाउँपालिका शिक्षा शाखा

३.५.६ तहगत शिक्षक विवरण :

गाउँपालिकामा रहेका सामुदायिक विद्यालयहरुमा हाल स्थायी,अस्थायी,राहत,निजि श्रोत र अन्य गरि १७९ जना शिक्षक तथा शिक्षिकाहरुले अध्यापन गराइरहेका छन । जसमध्य ९९ जना स्थायी,१२ जना अस्थायी,१५ जना राहत,३२जना निजि श्रोत र २१ जना अन्य श्रोत रहेका छन ।

तालिका ३७ : तहगत शिक्षक विवरण

तह	स्वकृत दरवन्दिमा कार्यरत						राहत दरवन्दीमा			निजि श्रोतमा			अन्य			तालिम प्राप्त शिक्षक संख्या	विद्यालय कर्मचारी संख्या
	स्थायी			अस्थायी													
	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा		
बालविकास केन्द्र	०	२८	२८	०	४	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०		
प्राथमिक	४२	१९	६१	२	१	३	६	७	१३	४	१०	१४	०	०	०		
निम्न माध्यमिक	४	१	५	२	०	२	१	१	२	११	७	१८	१०	१	११		
माध्यमिक	४	१	५	१	०	१							९	१	१०		
उच्च माध्यमिक				२	०	२											
जम्मा	५०	४९	९९	७	५	१२	७	८	१५	१५	१७	३२	१९	२	२१		

स्रोत: विजयनगरगाउँपालिका शिक्षा शाखा

३.५.७ विद्यालयको व्यवस्थापन र प्रशासनिक अवस्था :

विजयनगरगाउँपालिकाका ५७ वटा विद्यालयमा शिक्षक स्टापको वैठक मासिक बस्ने गरेको छ। यहाका सवै विद्यालयहरुमा विद्यालय व्यवस्थापन समितिको वैठक मासिक बस्ने गरेको छ। शिक्षक अविभावक संघको वैठक भन त्रैमासिक बस्ने गरेको छ। सवै विद्यालयहरुमा वार्षिकरुपमा सार्वजनिक परिक्षण हुने गरेको छ। गाउँपालिकाका ५७ वटै वटा विद्यालयमा बालक्लव रहेका छन। यहाका कुनैपनि विद्यालयका विद्यालय व्यवस्थापन समितिमा बालक्लवको प्रतिनिधित्व रहेको छैन भने सवै विद्यालयहरुमा विद्यालय सुधार योजना रहेको छ।

तालिका ३८ : विद्यालयको व्यवस्थापन र प्रशासनिक विवरण

क .स	विद्यालयको नाम ठेगाना	शिक्षक स्टाफको वैठक नियमित वस्ने गरेको छ ? १.छैन २.साप्ताहिक ३.पाक्षिक ४.मासिक ५द्वैमासिक ६.त्रैमासिक ७.चौमासिक	विद्यालय व्यवस्थापन समितिको वैठक कहिले वस्छ ? १.मासिक २. त्रैमासिक ३.अर्धबार्षिक ४.बार्षिक	शिक्षक अविभावक संघको वैठक कहिले वस्छ ? १.मासिक २. त्रैमासिक ३.अर्धबार्षिक ४.बार्षिक	सार्वजनिक परिक्षण कहिले कहिले हुन्छ ? १.चौमासिक २ अर्धबार्षिक बार्षिक	विद्यालयमा बालक्लव छ ? छैन ?	विद्यालय व्यवस्थापन समितिमा बालक्लवको प्रतिनिधित्व छ ? छैन ?	विद्यालय सुधार योजना निर्माण र अध्यावधिक छ ? छैन ?
१	श्री दुधाधारी मा.वि	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
२	श्री कामना प्रा.वि	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
३	श्री जनचेतना प्रा.वि	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
४	श्री अर्रा प्रा.वि	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
५	श्री आधारभुत विद्यालय	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
६	श्री आधारभुत विद्यालय	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
७	श्री जनजागृति मा.वि	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
८	श्री नेपाल तारा मा.वि	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
९	श्री शान्ति दिप प्रा.वि	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
१०	श्री भुवनेश्वरि मा.वि	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
११	श्री पंचजन आ.वि.	मासिक मासिक	मासिक मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
१२	श्री जनता आ.वि	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
१३	श्री आ.वि. विद्यालय	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
१४	श्री महाकाली प्रा.वि	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
१५	श्री रामनारायण मो. इ. प्रा.वि	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
१६	श्री सचेतना प्रा.वि	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
१७	श्री ज्योति बाल शिक्षा प्रा.वि	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
१८	श्री जनज्योति आधारभुत विद्यालय	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
१९	श्री शिव मा.वि	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
२०	श्री प्राथमिक विद्यालय	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ

२१	श्री हरिबोध मा.वि.	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
२२	श्री रामशरण आ.वि	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
२३	श्री जनजागृत प्रा.वि	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
२४	श्री लौटनराम दोरपदी देवि मा.वि.	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
२५	श्री त्रिनेत्र मा.वि	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
२६	श्री जनज्योति आधारभुत विद्यालय	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
२७	श्री मंगल प्रसाद स्वतन्त्रता गुप्ता आधारभुत विद्यालय	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
२८	जमिया कदरिया अहमदिया अनिसे मिलत	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
२९	मदरसा अहले सुत गुलशने राजा	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
३०	मदरसा अहले सुन्नत कादिरया फैजुल उलुम	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
३१	मदरसा अहले सुन्नत फैजाने गौसिया	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
३२	मदरसा अहले सुन्नत फैजाने नैमिया जलिहया	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
३३	मदरसा अहले सुत फैजे गौंसया	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
३४	मदरसा अहले सुत फैजुल उलुम चिस्तिया	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
३५	मदरसा दारुल ताहिद	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
३६	मदरसा मिसबहुल उलुम	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
३७	मदरसा अहले सुन्नत फैजाने मुस्तफा नैमिया	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
३८	मदरसा अहले सुन्नत फैजुल उलुम	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
३९	मदरसा अहले सुन्नत फैजुल किडहार	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
४०	मदरसा अहले सुन्नत घारिब नवाज नैमिया	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
४१	मदरसा नैमिया अहलेसुन्नत राफकुल उलुम	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
४२	मदरसा सामसुल उलुम नैमिया	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
४३	मदरसा हानफिया राजिभिया	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
४४	मदरसा जामिया राजबिया लिलबन्नत	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
४५	मदरसा अहले सुन्नत गौसिया	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
४६	मदरसा अहले सुन्नत नुरी	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
४७	जमिया लिल बन्नत उमुल खैर गर्ल्स स्कुल	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ

४८	श्री न्यू ब्राइट फ्युचर इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
४९	श्री पार्वती तिलक इङ्गलिस ऐकेडमी	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
५०	श्री शिवराज चिल्ड्रेन ऐकेडमी	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
५१	श्री ज्ञान शुधा इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
५२	श्री सरस्वती इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
५३	श्री प्यरामाउन्ट ऐकेडमी	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
५४	श्री नेपाल भिजन इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
५५	श्री शिलराज इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
५६	बाल विद्या एकेडमी	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
५७	लक्ष्मण एकेडमी ईङ्लिस वोर्डिङग स्कुल	मासिक	मासिक	त्रैमासिक	बार्षिक	छ	छैन	छ
	जम्मा							

स्रोतः विजयनगरगाउँपालिका शिक्षा शाखा

३.५.८ विद्यालयमा छात्रवृत्ति सम्वन्धि अवस्था :

यस गाउँपालिकाका विद्यालयहरुमा अध्ययनरत ४९५९ जना छात्रा र १८३८ जना दलित छात्र गरी ६७९७ जनाले छात्रवृत्ति पाएका छन ।

तालिका ३९ : विद्यालयमा छात्रवृत्ति सम्वन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम ठेगाना	जनजाति छात्रा सङ्ख्या कक्षा १-८	दलित छात्र विद्यार्थी सङ्ख्या १-८	कैफियत
1	श्री दुधाधारी मा.वि, विजयनगर 1 गुगौली	२९५	११०	
2	श्री भुवनेश्वरी मा.वि,विजयनगर 3 जगदीशपुर	२९०	२१४	
3	श्री जन जागृति मा.वि,विजयनगर 2 लोहरौला	२०९	९	
4	श्री नेपाल तारा मा.वि, विजयनगर 2 महुवाबारी	१३५	४०	
5	श्री शिव मा.वि,विजयनगर 5 डालपुर	१८५	१६०	
6	श्री लौटन राम द्रोपदी देवी मा.वि, विजयनगर 7 गणेशपुर	२७१	११८	
7	श्री आधारभूत विद्यालय,विजयनगर १ थरौली	१८५	२०	
8	श्री आधारभूत विद्यालय,विजयनगर 1 नेवलागंज	१७०	३२	

9	श्री जनज्योति आधारभूत विद्यालय, विजयनगर 4 शंकरपुर	१२२	५८	
10	श्री त्रिनेत्र माध्यमिक विद्यालय,विजयनगर 7 मधुनगर	२१२	१८५	
11	श्री जनज्योति आधारभूत विद्यालय,विजयनगर 7 मानपुर	१३५	९५	
12	श्री रामशरण आधारभूत विद्यालय,विजयनगर 6 जुडपनिया	८०	१३०	
13	श्री हरिबोध आधारभूत विद्यालय,विजयनगर ६ प्रेमनगर	१७४	८५	
14	श्री कामना प्रा.वि,विजयनगर 1 जववैराठ	१६२	२४	
15	श्री जनता प्रा.वि,विजयनगर 3 पत्थरदेइया	६०	६२	
16	श्री पंचजन प्रा.वि, विजयनगर 3 महदेइया	१८५	१२५	
17	श्री प्राथमिक विद्यालय, विजयनगर 5 बघमरवा	४१	४४	
18	श्री मंगल प्रसाद स्वतन्त्रता गुप्ता आधारभूत विद्यालय, विजयनगर 6 बदौर	१०६	९५	
19	श्री प्राथमिक विद्यालय,विजयनगर 3 मयनारी	८४	४५	
20	श्री अर्रा प्रा.वि,विजगनयर 1 वीरनगर	६३	१७	
21	श्री शान्ती दीप प्रा.वि,विजयनगर 2 जलैया	८३	१८	
22	श्री सचेतना प्रा.वि,विजयनगर 4 इमिलीखर्क	१२	१५	
23	श्री महाकाली प्रा.वि,विजयनगर 4 बेतनी	३३	७	
24	श्री रामनारायण मो.इ. प्रा.वि,विजयनगर ४ बरगदी	५७	२०	
25	श्री ज्योति बाल शिक्षा प्राथमिक विद्यालय,विजयनगर ४ ज्योतिनगर	४५	१०	
26	श्री जन चेतना प्रा.वि.विजयनगर १ गोबरहवा	२२	८	
27	श्री मदरसा अहिले सून्नत गरीब नवाज नैमिया, विजयनगर 2 महुवादुधार	१२८	५	
28	श्री मदरसा अहिले सून्नत फैजाने मुस्तफा,विजयनगर ५ जोगिनिया	६८	१०	
29	श्री अहिले सून्नत फैजे गौसिया, पिपरी	१३६	९	
30	श्री मदरसा अहिले सुन्नत गौसिया प्रा.वि, दत्तपुर	१२७	०	
31	श्री मदरसा अहले सून्नत नैमिया रफिकुल उलूम, पत्थरदेइया	११९	०	
32	श्री मदरसा हनफिया रजविया, पत्थरदेइया	७०	१४	
33	श्री मिस्वहुल उलूम, कडियार	८८	२०	
34	श्री मदरसा अहले सून्नत गुल्सनेररजा, महदेइया	६३	०	

35	श्री मदरसा अहले सून्नत कदिरिया फैजुल उलूम, बरगदवा	८३	०	
36	श्री मदरसा अहले सुन्नत फैजाने नइमिया,जलहिया	१०६	०	
37	श्री मदरसा अहले सून्नत नुरी विजनयगर १ गुगौली	४७	०	
38	श्री मदरसा अहले सून्नत फैजाने गौसिया प्रा.वि.विजनयगर 7 गणेशपुर	४०	०	
39	श्री मदरसा अहले सून्नत चिस्तिया फैजुल उलुम प्रा.वि.विजनयगर 4 डगडौवा	१३९	१	
40	श्री मदरसा समसुल उलुम नईमिया प्रा.वि.४ देउपुरा	५५	१०	
41	श्री मदरसा दारुत तौहिद प्रा.वि.५ कटुवा	६१	१७	
42	श्री मदरसा जामिया रजविया लिलबनात विजयनगर ४ डगडौवा	६९	०	
43	श्री मदरसा अहले सून्नत फैजुल उलुम प्रा.वि.विजनयगर ३ कडिहार	५९	६	
44	श्री जामिया लिल बनात उम्मुल खैर गर्ल्स विद्यालय विजयनगर ४ बरगदवा	८५	०	
जम्मा		४९५९	१८३८	

स्रोतः विजयनगरगाउँपालिका शिक्षा शाखा

३.५.९ विद्यालयमा गुणस्तर व्यवस्थापन :

यस गाउँपालिकामा रहेका सवै विद्यालयहरुमा निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङकन प्रयोगमा रहेको छ। पाठ योजना निर्माण र कार्यान्वयन को अवस्था भने ठिकै रहेको छ। शिक्षकका लागी पाठ्यक्रम सवै विद्यालयमा रहेको र अतिरिक्त क्रियाकलाप भने महिनामा ४ पटक हुने गरेको छ। अन्य विवरण निम्नाअनुसार रहेको छ।

तालिका ४० : विद्यालयमा गुणस्तर व्यवस्थापन सम्वन्धि विवरण

क.स.	विद्यालयको नाम र ठेगाना	निरन्तर विद्याथी मूल्याङकन प्रयोगमा छ ?	पाठ योजना निर्माण र कार्यान्वयन भएको छ ?	विद्यालयमा सवै शिक्षकका लागी पाठ्यक्रम छ ? छैन	विद्यालयमा बालविवाह,हिंसा,विपद लगायत सम्वधि अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन हुन्छ ? हुदैन?	विद्यालयमा नियमित अतिरिक्त क्रियाकलाप हुन्छ ? हुदैन ? हुन्छ भने महिनमा कतिपटक	विद्यालयमा शैक्षिक सामाग्री को व्यवस्था र कक्षामा राख्ने दराज छ ?
१	श्री दुधाधारी मा.वि	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
२	श्री कामना प्रा.वि	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
३	श्री जनचेतना प्रा.वि	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
४	श्री अर्रा प्रा.वि	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
५	श्री आधारभुत विद्यालय	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
६	श्री आधारभुत विद्यालय	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
७	श्री जनजागृति मा.वि	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक4	छैन
८	श्री नेपाल तारा मा.वि	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
९	श्री शान्ति दिप प्रा.वि	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
१०	श्री भुवनेश्वरि मा.वि	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
११	श्री पंचजन आ.वि.	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
१२	श्री जनता आ.वि	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
१३	श्री आ.वि. विद्यालय	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
१४	श्री महाकाली प्रा.वि	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
१५	श्री रामनारायण मो. इ. प्रा.वि	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
१६	श्री सचेतना प्रा.वि	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
१७	श्री ज्योति बाल शिक्षा प्रा.वि	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन

१८	श्री जनज्योति आधारभुत विद्यालय	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
१९	श्री शिव मा.वि	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
२०	श्री प्राथमिक विद्यालय	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
२१	श्री हरिबोध मा.वि.	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
२२	श्री रामशरण आ.वि	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
२३	श्री जनजागृत प्रा.वि	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
२४	श्री लौटनराम दोरपदी देवि मा.वि.	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
२५	श्री त्रिनेत्र मा.वि	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
२६	श्री जनज्योति आधारभुत विद्यालय	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
२७	श्री मंगल प्रसाद स्वतन्त्रता गुप्ता आधारभुत विद्यालय	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
२८	जमिया कदरिया अहमदिया अनिसे मिलत	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
२९	मदरसा अहले सुत गुलशने राजा	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
३०	मदरसा अहले सुन्नत कादिरया फैजुल उलुम	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
३१	मदरसा अहले सुन्नत फैजाने गौसिया	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
३२	मदरसा अहले सुन्नत फैजाने नैमिया जलिहया	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
३३	मदरसा अहले सुत फैजे गौंसया	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
३४	मदरसा अहले सुत फैजुल उलुम चिस्तिया	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
३५	मदरसा दारुल ताहिद	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
३६	मदरसा मिसबहुल उलुम	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
३७	मदरसा अहले सुन्नत फैजाने मुस्तफा नैमिया	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन

३८	मदरसा अहले सुन्नत फैजुल उलुम	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
३९	मदरसा अहले सुन्नत फैजुल किडहार	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
४०	मदरसा अहले सुन्नत घारिब नवाज नैमिया	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
४१	मदरसा नैमिया अहलेसुन्नत राफकुल उलुम	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
४२	मदरसा सामसुल उलुम नैमिया	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
४३	मदरसा हानफिया राजिभिया	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
४४	मदरसा जामिया राजबिया लिलबन्नत	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
४५	मदरसा अहले सुन्नत गौसिया	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
४६	मदरसा अहले सुन्नत नुरी	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
४७	जमिया लिल बन्नत उमुल खैर गर्ल्स स्कुल	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
४८	श्री न्यू ब्राइट फ्युचर इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
४९	श्री पार्वती तिलक इङ्गलिस ऐकेडमी	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
५०	श्री शिवराज चिल्ड्रेन ऐकेडमी	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	ख
५१	श्री ज्ञान शुधा इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
५२	श्री सरस्वती इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
५३	श्री प्यरामाउन्ट ऐकेडमी	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
५४	श्री नेपाल भिजन इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
५५	श्री शिलराज इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
५६	बाल विद्या एकेडमी	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन

५७	लक्ष्मण एकेडमी ईङ्लिस वोर्डिङग स्कुल	छ	छ	छ	छ	4/4 पटक	छैन
	जम्मा						

स्रोत: विजयनगरगाउँपालिका शिक्षा शाखा

३.५.१० विद्यालयमा अन्य भौतिक र संरचनागत अवस्था :

विजयनगर गाउँपालिकामा रहेका सवै विद्यालयमा घेरावार रहेको छ । यहाका सवै विद्यालयमा तह अनुसारका खेलमैदान रहेका छन । त्यसैगरि सवै विद्यालयमा खानेपानीको सुविधा भएको र सवै विद्यालयको कक्षाकोठा सुरक्षित रहेका छन ।

तालिका ४१ : विद्यालयमा अन्य भौतिक र संरचनागत विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम र ठेगाना	विद्यालयमा पर्खाल/घेराबार छ ? छैन ?	विद्यालयमा खेल मैदान छ ? छैन ?	विद्यालयमा पिउने पानीको सुविधा छ ? छैन ?	विद्यालयका कक्षा कोठा विद्यार्थीकालागी सुरक्षित छन ? छैन ?
१	श्री दुधाधारी मा.वि	छ	छ	छ	छन
२	श्री कामना प्रा.वि	छ	छ	छ	छन
३	श्री जनचेतना प्रा.वि	छ	छ	छ	छन
४	श्री अर्रा प्रा.वि	छ	छ	छ	छन
५	श्री आधारभुत विद्यालय	छ	छ	छ	छन
६	श्री आधारभुत विद्यालय	छ	छ	छ	छन
७	श्री जनजागृति मा.वि	छ	छ	छ	छन
८	श्री नेपाल तारा मा.वि	छ	छ	छ	छन
९	श्री शान्ति दिप प्रा.वि	छ	छ	छ	छन
१०	श्री भुवनेश्वरि मा.वि	छ	छ	छ	छन
११	श्री पंचजन आ.वि.	छ	छ	छ	छन
१२	श्री जनता आ.वि	छ	छ	छ	छन
१३	श्री आ.वि. विद्यालय	छ	छ	छ	छन
१४	श्री महाकाली प्रा.वि	छ	छ	छ	छन
१५	श्री रामनारायण मो. इ. प्रा.वि	छ	छ	छ	छन
१६	श्री सचेतना प्रा.वि	छ	छ	छ	छन
१७	श्री ज्योति बाल शिक्षा प्रा.वि	छ	छ	छ	छन
१८	श्री जनज्योति आधारभुत विद्यालय	छ	छ	छ	छन
१९	श्री शिव मा.वि	छ	छ	छ	छन
२०	श्री प्राथमिक विद्यालय	छ	छ	छ	छन
२१	श्री हरिबोध मा.वि.	छ	छ	छ	छन
२२	श्री रामशरण आ.वि	छ	छ	छ	छन
२३	श्री जनजागृत प्रा.वि	छ	छ	छ	छन
२४	श्री लौटनराम दोरपदी देवि मा.वि.	छ	छ	छ	छन
२५	श्री त्रिनेत्र मा.वि	छ	छ	छ	छन
२६	श्री जनज्योति आधारभुत विद्यालय	छ	छ	छ	छन

२७	श्री मंगल प्रसाद स्वतन्त्रता गुप्ता आधारभुत विद्यालय	छ	छ	छ	छन
२८	जमिया कदरिया अहमदिया अनिसे मिलत	छ	छ	छ	छन
२९	मदरसा अहले सुत गुलशने राजा	छ	छ	छ	छन
३०	मदरसा अहले सुन्नत कादिरया फैजुल उलुम	छ	छ	छ	छन
३१	मदरसा अहले सुन्नत फैजाने गौसिया	छ	छ	छ	छन
३२	मदरसा अहले सुन्नत फैजाने नैंमिया जलिहया	छ	छ	छ	छन
३३	मदरसा अहले सुत फैजे गौंसया	छ	छ	छ	छन
३४	मदरसा अहले सुत फैजुल उलुम चिस्तिया	छ	छ	छ	छन
३५	मदरसा दारुल ताहिद	छ	छ	छ	छन
३६	मदरसा मिसबहुल उलुम	छ	छ	छ	छन
३७	मदरसा अहले सुन्नत फैजाने मुस्तफा नैमिया	छ	छ	छ	छन
३८	मदरसा अहले सुन्नत फैजुल उलुम	छ	छ	छ	छन
३९	मदरसा अहले सुन्नत फैजुल किडहार	छ	छ	छ	छन
४०	मदरसा अहले सुन्नत घारिब नवाज नैमिया	छ	छ	छ	छन
४१	मदरसा नैंमिया अहलेसुन्नत राफकुल उलुम	छ	छ	छ	छन
४२	मदरसा सामसुल उलुम नैंमिया	छ	छ	छ	छन
४३	मदरसा हानफिया राजिभिया	छ	छ	छ	छन
४४	मदरसा जामिया राजबिया लिलबन्नत	छ	छ	छ	छन
४५	मदरसा अहले सुन्नत गौसिया	छ	छ	छ	छन
४६	मदरसा अहले सुन्नत नुरी	छ	छ	छ	छन
४७	जमिया लिल बन्नत उमुल खैर गर्ल्स स्कुल	छ	छ	छ	छन
४८	श्री न्यू ब्राइट फ्युचर इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	छ	छ	छ	छन
४९	श्री पार्वती तिलक इङ्गलिस ऐकेडमी	छ	छ	छ	छन
५०	श्री शिवराज चिल्ड्रेन ऐकेडमी	छ	छ	छ	छन
५१	श्री ज्ञान शुधा इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	छ	छ	छ	छन
५२	श्री सरस्वती इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	छ	छ	छ	छन
५३	श्री प्यारामाउन्ट ऐकेडमी	छ	छ	छ	छन
५४	श्री नेपाल भिजन इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	छ	छ	छ	छन
५५	श्री शिलराज इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	छ	छ	छ	छन
५६	बाल विद्या एकेडमी	छ	छ	छ	छन
५७	लक्ष्मण एकेडमी ईङ्लिस वोर्डिङग स्कुल	छ	छ	छ	छन

स्रोतः विजयनगरगाउँपालिका शिक्षा शाखा

३.५.११ विद्यालयमा सुशासनको र सुचना सम्वन्धि अवस्था :

विजयनगरगाउपालिकाका सवै विद्यालयहरुमा आचारसंहिता तयार गरि लागु गरिएको छ । भने सवै विद्यालयहरुमा सुचना अधिकारीको व्यवस्था रहेको छ। विद्यालयका सुचना स्वतः प्रकाशित हुन म्यसेन्जर र फेसबुक पेजलाइ माध्यम बनाइएको छ भने विद्यालयमा सुचना पाटी, वैठक,पत्राचार को माध्यम प्रयोग गरिएको छ । ... वटा विद्यालयमा मात्रगुनासो पेटिका राखिएको छ ।

तालिका ४२ : विद्यालयमा सुशासनको र सुचना सम्वन्धि विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम र ठेगाना	विद्यालयमा आचारसंहीता तयार गरि लागु गरिएको छ ? छैन ?	विद्यालयमा सुचना अधिकारीको व्यवस्था छ ? छैन ?	विद्यालयका सुचला स्वतः प्रकाशित हुने गरेको छ ?	छ भने प्रकाशनका माध्यम के,के हुन ?	विद्यालयका निर्णयहरु सरोकारवालालाइ कसरी जानकारी गराइन्छ ?	विद्यालयमा सुझाव /गुनासो पेटिका छ ?
१	श्री दुधाधारी मा.वि	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
२	श्री कामना प्रा.वि	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
३	श्री जनचेतना प्रा.वि	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
४	श्री अर्रा प्रा.वि	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
५	श्री आधारभुत विद्यालय	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
६	श्री आधारभुत विद्यालय	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
७	श्री जनजागृति मा.वि	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
८	श्री नेपाल तारा मा.वि	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
९	श्री शान्ति दिप प्रा.वि	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
१०	श्री भुवनेश्वरि मा.वि	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
११	श्री पंचजन आ.वि.	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
१२	श्री जनता आ.वि	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
१३	श्री आ.वि. विद्यालय	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
१४	श्री महाकाली प्रा.वि	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
१५	श्री रामनारायण मो. इ. प्रा.वि	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
१६	श्री सचेतना प्रा.वि	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
१७	श्री ज्योति बाल शिक्षा प्रा.वि	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
१८	श्री जनज्योति आधारभुत विद्यालय	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
१९	श्री शिव मा.वि	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
२०	श्री प्राथमिक विद्यालय	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
२१	श्री हरिबोध मा.वि.	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
२२	श्री रामशरण आ.वि	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
२३	श्री जनजागृत प्रा.वि	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
२४	श्री लौटनराम दोरपदी देवि मा.वि.	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
२५	श्री त्रिनेत्र मा.वि	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
२६	श्री जनज्योति आधारभुत विद्यालय	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ

२७	श्री मंगल प्रसाद स्वतन्त्रता गुप्ता आधारभुत विद्यालय	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
२८	जमिया कदरिया अहमदिया अनिसे मिलत	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
२९	मदरसा अहले सुत गुलशने राजा	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
३०	मदरसा अहले सुन्नत कादिरया फैजुल उलुम	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
३१	मदरसा अहले सुन्नत फैजाने गौसिया	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
३२	मदरसा अहले सुन्नत फैजाने नैमिया जलिहया	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
३३	मदरसा अहले सुत फैजे गौसया	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
३४	मदरसा अहले सुत फैजुल उलुम चिस्तिया	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
३५	मदरसा दारुल ताहिद	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
३६	मदरसा मिसबहुल उलुम	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
३७	मदरसा अहले सुन्नत फैजाने मुस्तफा नैमिया	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
३८	मदरसा अहले सुन्नत फैजुल उलुम	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
३९	मदरसा अहले सुन्नत फैजुल किडहार	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
४०	मदरसा अहले सुन्नत घारिब नवाज नैमिया	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
४१	मदरसा नैमिया अहलेसुन्नत राफकुल उलुम	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
४२	मदरसा सामसुल उलुम नैमिया	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
४३	मदरसा हानफिया राजिभिया	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
४४	मदरसा जामिया राजबिया लिलबन्नत	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
४५	मदरसा अहले सुन्नत गौसिया	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
४६	मदरसा अहले सुन्नत नुरी	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
४७	जमिया लिल बन्नत उमुल खैर गर्ल्स स्कुल	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
४८	श्री न्यू ब्राइट फ्युचर इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
४९	श्री पार्वती तिलक इङ्गलिस ऐकेडमी	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
५०	श्री शिवराज चिल्ड्रेन ऐकेडमी	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
५१	श्री ज्ञान शुधा इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ

५२	श्री सरस्वती इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
५३	श्री प्यारामाउन्ट ऐकेडमी	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
५४	श्री नेपाल भिजन इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
५५	श्री शिलराज इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
५६	बाल विद्या एकेडमी	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ
५७	लक्ष्मण एकेडमी ईङ्लिस वोर्डिङग स्कुल	छ	छ	छ	संस्थाको पेशबुक	छ	छ

स्रोतः विजयनगरगाउँपालिका शिक्षा शाखा

३.६ बालसहभागिता :

विजयनगर गाउँपालिकामा बाल सहभागिता को क्षेत्र बालमैत्री स्थानिय शाासन अवल्म्वन पश्चात बालबालिकाका सरोकारका क्षेत्रमा बाल सहभागितालाइ सुनिश्चित गर्ने प्रयास गरिएको छ । बालसहभागितासंग सम्वन्धित तथ्याङ्कगत अवस्था निम्न बमोजिम रहेको छ ।

३.६.१ गाउँबालसञ्जालको विवरण :

गाउँपालिकामा १८ सदस्यिय गाउँ बालसञ्जाल रहेको छ । जसमा ५जना दलित,८जना जनजाति र ५ जना अन्य बालबालिकाको प्रतिनिधित्व रहेको छ । अन्य विवरण तलको तालिकामा राखिएको छ ।

तालिका ४३ : गाउँबालसञ्जालको विवरण

क्र.स.	सदस्य संख्या									जम्मा		
	दलित			जनजाति			अन्य					
	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
	२	३	५	३	५	८	२	३	५	७	११	१८

श्रोत :महिला बालबालिका शाखा

३.६.२ स्थानीय संरचनामा संलग्न बालबालिकाको विवरण :

गाउपालिका मा रहेका ७ वटै वडाका स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिमा ८जना बालक र ८ जना बालिका गरी १६ जना बालबालिकाको प्रतिनिधित्व रहेको छ । यस गाउँपालिकामा ५ कक्षा भन्दा माथि अध्ययनहुने ४ वटा विद्यालयका विद्यालय व्यवस्थापन समितिहरुमा ४ जना बालक र ४ जना बलिका गरी जम्मा ८ जनाको प्रतिनिधित्व रहेको छ ।

तालिका ४४ : स्थानीय संरचनामा संलग्न बालबालिकाको विवरण

वडा नं.	स्वास्थ्य व्यवस्थापन समिति			विद्यालय व्यवस्थापन समिति			बालमैत्री स्थानीय शासन समिति		
	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बलक	बालिका	जम्मा
१	१	१	२	०	०	०	०	०	०
२	१	१	२	२	२	४	०	०	०
३	२	१	३	०	०	०	०	०	०
४	१	१	२	०	०	०	०	०	०
५	१	१	२	०	०	०	०	०	०
६	१	१	२	०	०	०	०	०	०
७	१	२	३	२	२	४	०	०	०
जम्मा	८	८	१६	४	४	८	०	०	०

श्रोत :शिक्षा बालबालिका शाखा

भाग ४ : सूचकहरुको अवस्था

४.१ बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचकहरुको अवस्था :

बालमैत्री घोषणाका लागि बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचकहरु पूरा भएको हुनुपर्छ । सूचकहरुको अवस्था कस्तो छ भन्ने कुरा निम्न तालिकाबाट स्पष्ट हुन्छ ।

क्र. सं.	सूचक	हालको अवस्था प्रतिशत मा (२०८०/०८१)	घोषणाका लागि आबश्यक प्रतिशत	घोषणाका लागि पूरा भए, नभएको	सूचनाको स्रोत	पुष्ट्याइका आधार
क) बाल वचाउ						
१	गर्भवती महिलाहरुले कम्तिमा प्रसुती पूर्व ४ पटक र प्रसुती पश्चात आमा र नवजात शिशुको कम्तिमा ३ पटक स्वास्थ्य जाँच गरएका हुनेछन् ।	७०	९५	नभएको	स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य चौकि,	७ वडामा ४ वटा स्वास्थ्य संस्थामार्फत गर्भजाँच तथा सुत्केरी जाँच भैरहेको
२	गर्भवती महिलाले टिटानसबिरुद्धको २ वटा खोप लगाएका हुनेछन् ।	७७	९५	भएको	स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य चौकि,	स्वास्थ्य संस्था तथा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका
३	गर्भवती तथा सुत्केरी आमाहरुले आइरन चक्की (जम्मा २२५ वटा) खाएका हुनेछन् ।	७३	९५	भएको	स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य चौकि,	स्वास्थ्य संस्था तथा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका
४	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट सुत्केरी गराएका हुनेछन् ।	५०	८०	भएको	स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य चौकि,	स्वास्थ्य संस्था तथा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका
५	६ महिनासम्मको शिशुलाई आमाले अनिवार्यरुपमा पूर्ण स्तनपान गराएका हुनेछन् ।	७९.३	८०	भएको	स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य चौकि,	स्वास्थ्य संस्था तथा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका
६	६ महिनादेखि ५ बर्षमुनिका सबै बालबालिकालाई बर्षको २ पटक भिटामिन ए क्याम्सुल खुवाइएको हुनेछ ।	१००	१००	भएको	स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य चौकि,	स्वास्थ्य संस्था तथा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका
७	एक बर्षभित्रका प्रत्येक बालबालिकाले नेपाल सरकारले तोकेका सबै र पूर्णखोप प्राप्त गरी पूर्णखोपयुक्त घोषणा भएको हुनेछ ।	११२	१००	भएको	स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य चौकि,	पुर्ण खोप गाउँपालिका घोषणा भएको
८	एच्आइभी संक्रमित आमाबाट जन्मिएका सबै बालबालिकाले	०	१००	भएको	स्वास्थ्य शाखा,स्व	स्वास्थ्य संस्था तथा

क्र. सं.	सूचक	हालको अवस्था प्रतिशत मा (२०८०/०८१)	घोषणाका लागि आबश्यक प्रतिशत	घोषणाका लागि पूरा भए, नभएको	सूचनाको स्रोत	पुष्ट्याइका आधार
	एआरभी प्रोफाइलेक्सिस पाएका हुनेछन् ।				ास्थ्य चौकि,	
९	सबै घर परिवारले आयोडिनयुक्त नुनको प्रयोग गरेका हुनेछन् ।	१००	१००	भएको	स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य चौकि,	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका,समुह छलफल
१०	कम तौल, पुड्को र ख्याउटेपन हुने ५ बर्षमुनिका बालबालिकाको संख्यामा कमी आएको हुनेछ ।	९३.७	८०	भएको	स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य चौकि,	स्वास्थ्य संस्था तथा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका
११	अती कडा कुपोषण भएका बालबालिकाको संख्या शुन्य भएको हुनेछ ।	९८.१	१००	भएको	स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य चौकि,	स्वास्थ्य संस्था तथा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका
१२	सबै घरधुरीमा आधारभूत तहको खानेपानी सुबिधा उपलब्ध भएको हुनेछ ।	९९.८७	१००	भएको	योजना शाखा	राष्ट्रिय जनगणना २०७८
१३	चर्पी गएपछि, बालबालिकाको दिशा धोएपछि र खाना खानु/खुवाउनु अघि साबुनपानीले हातधुने परिपाटीको विकास भएको हुनेछ ।	१००	१००	भएको	योजना शाखा	खानेपानी तथा सरसफाइ समिति
१४	प्रत्येक घर परिवारले शौचालयको प्रयोग तथा खुला दिसामुक्त घोषणा भएको हुनेछ ।	५४.८	१००	भएको	योजना शाखा	राष्ट्रिय जनगणना २०७८
१	५ बर्षमुनिका सबै बालबालिकाको जन्मदर्ता भएको हुनेछ ।	१००	१००	भएको	वडा कार्यालय	पंजिकरण शाखाको प्रतिवेदन
२	निकृष्ट प्रकारको बालश्रम अन्त्य गर्दै प्रभावित बालबालिकाको पुनर्स्थापना भएको हुनेछ ।	९९.४६	१००	नभएको	महिला बालबालिका शाखा	वडा अध्यक्ष तथा समुह छलफल(राष्ट्रिय जनगणना २०७८) १०-१४ उमेर समुहमा
३	स्थानीय तह बालविवाहमुक्त भएको हुनेछ ।	९९.०४	१००	नभएको	महिला बालबालिका शाखा	वडा अध्यक्ष तथा समुह छलफल

क्र. सं.	सूचक	हालको अवस्था प्रतिशत मा (२०८०/ ०८१)	घोषणाका लागि आबश्यक प्रतिशत	घोषणाका लागि पूरा भए, नभएको	सूचनाको स्रोत	पुष्ट्याइका आधार
४	घरपरिवार, समुदाय, सार्वजनिक स्थान (बिद्यालय, सामाजिक चाडपर्व, भेला) मा बालबालिकाबिरुद्ध हुने हिंशा, बेचबिखन, शोषण, वेवास्ता र दुर्व्यवहारमा कमी आएको हुनेछ ।	८०	८०	भएको	महिला बालबालिका शाखा	वडा अध्यक्ष तथा समुह छलफल
५	समुदायमा आधारित बाल संरक्षण प्रणाली स्थापित भई सञ्चालनमा ल्याइएको हुनेछ ।	०	१००	नभएको	महिला बालबालिका शाखा	बालसंरक्षण समिति गठन भइ क्रियासिल रहेको
६	छाउपडी, कमलरी जस्ता सामाजिक कुप्रथा नरहेको हुनेछ ।	१००	९५	भएको	महिला बालबालिका शाखा	गाउँपालिकामा यस्ता प्रथा नरहेको
७	स्थानीय तह/समुदाय ले १४ बर्षमुनिका असहाय बालबालिका भएमा सो को संरक्षण गर्न बिशेष व्यवस्था गरेका हुनेछन् ।	०	१००	नभएको	महिला बालबालिका शाखा	महिला बालबालिका शाखाको प्रतिवेदन
८	स्थानीय तहमा सडक बालबालिकाको संख्या शुन्य भएको हुनेछ । (सडक बालबालिकालाई (भएकोमा) बालगृहमा राखी व्यवस्थापन भएको हुने)	१००	१००	भएको	महिला बालबालिका शाखा	गाउँपालिकामा सडक बालबालिका नरहेको
९	स्थानीय तहमा रहेका बिद्यालयहरुले बालबालिकालाई शारीरिक तथा मानसिक यातना दिने छैनन् ।	८०	१००	भएको	गाउँपालिका शिक्षा शाखा,	बालक्लव संग छलफल
१०	कुलतमा लागेका बालबालिकाको लागि बालसुधार गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाइएको हुनेछ ।	९७.६६	१००	भएको	वडा कार्यलय,	समुह छलफल, (राष्ट्रिय जनगणना २०७८) १०-१४ उमेर समुहमा
ग) बाल विकास						
१	३ देखि ४ बर्ष उमेर पुगेका सबै बालबालिकाका प्रारम्भिक बालविकास कक्षामा भर्ना भई टिकाउ दर शतप्रतिशत रहेको हुनेछ । (फरक क्षमता भएका	१००	१००	भएको	शिक्षा शाखा, विद्यालय	EMIS रिपोर्ट

क. सं.	सूचक	हालको अवस्था प्रतिशत मा (२०८०/ ०८१)	घोषणाका लागि आबश्यक प्रतिशत	घोषणाका लागि पूरा भए, नभएको	सूचनाको स्रोत	पुष्ट्याइका आधार
	बालबालिकाको हकमा बिशेष व्यवस्था गर्नुपर्ने)					
२	५ देखि १४ बर्ष उमेर समूहका शतप्रतिशत बालबालिकाले आधारभूत शिक्षा (१ देखि कक्षा ८ सम्म) पूरा गरका हुनेछन् ।	१००	१००	भएको	शिक्षा शाखा, विद्यालय	EMIS रिपोर्ट र जनगणना २०७८
३	प्रत्येक बिद्यालायमा खानेपानीको सुबिधासहित छात्रछात्राको लागि अलगअलग शौचालयको व्यवस्था भई यसको प्रयोग भएको हुनेछ ।	७९.६३	१००	भएको	शिक्षा शाखा, विद्यालय	प्रअहरुसंगको छलफल
४	सबै बिद्यालयहरुमा पूर्वाधार (कक्षाकोठा, फर्निचर, खेलमैदान, खानेपानी धारा) बालमैत्री, अपांगमैत्री र सुरक्षित भएका हुनेछन् ।	९०	१००	भएको	शिक्षा शाखा, विद्यालय	विद्यालयको तथ्याङ्क
५	प्रत्येक बिद्यालयमा अतिरिक्त क्रियाकलाप सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन भएका हुनेछन् ।	१००	१००	भएको	शिक्षा शाखा, विद्यालय	विद्यालयको शैक्षिक क्यालेण्डर
६	सबै बिद्यालयले कुहिने र नकुहिने फोहोर अलगअलग विसर्जन गर्ने व्यवस्था गरेका हुनेछन् ।	०	१००	नभएको	शिक्षा शाखा, विद्यालय	विद्यालयको अनुगमन
घ) बाल सहभागिता						
१	स्थानीय तहमा समाबेशी आधारमा बालसंजाल गठन भई क्रियाशिल (न्यूनतम बार्षिक ३ वटा बैठक, ३ वटा कार्यक्रम सञ्चालन) रहेका हुनेछन् ।	१००	९५	भएको	महिला बालबालिका शाखा	बालसंजालका बैठक माइन्यूट ।
२	स्थानीय तहका बस्ती वा टोल र बिद्यालयहरुमा समाबेशी बालक्लव गठन भई क्रियाशिल (न्यूनतम बार्षिक ३ वटा बैठक, ३ वटा कार्यक्रम सञ्चालन) रहेका हुनेछन् ।	०	९५	नभएको	महिला बालबालिका शाखा	बालक्लवका बैठक माइन्यूट ।,विद्यालयको रिपोर्ट

क्र. सं.	सूचक	हालको अवस्था प्रतिशतमा (२०८०/०८१)	घोषणाका लागि आबश्यक प्रतिशत	घोषणाका लागि पूरा भए, नभएको	सूचनाको स्रोत	पुष्ट्याइका आधार
३	५ कक्षाभन्दा अध्ययन अध्यापन हुने बिद्यालयका व्यवस्थापन समितिमा बाल क्लवको प्रतिनिधित्व रहनेछ ।	१४.२९	१००	नभएको	शिक्षा शाखा,विद्यालय	बिद्यालय व्यवस्थापन समितिहरुको माइन्युट,२८ वटा सामुदायिक विद्यालय मध्य ४ वटामा मात्र ।
४	स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिमा बाल क्लव, संजालको प्रतिनिधित्व रहनेछ ।	१००	१००	भएको	स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य संस्था	स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिहरुको माइन्युट
५	स्थानीय तहमा रहेका बालबालिका सम्बन्धी सरोकारका संरचना/समितिहरुमा १२ देखि १८ बर्ष उमेर समूहका बालबालिकाहरुको संस्थागत सहभागिता सुनिश्चित गरिएको हुनेछ ।	८०	९०	नभएको	महिला बालबालिका शाखा,बालक्लव,सञ्जाल	समितिका माइन्युट
६	बालभेलाबाट माग भई आएका योजनाहरु स्थानीय तहको योजनामा समावेश भएका हुनेछन् ।	०	१००	नभएको	महिला बालबालिका शाखा,बालक्लव,सञ्जाल	बार्षिक योजना किताव
ङ) संस्थागत विकास						
१	वडा/गाउँ/नगरपालिका तहमा बालमैत्री स्थानीय शासन समितिहरु गठन भई क्रियाशिल रहेका हुनेछन् ।	१००	१००	भएको	बालमैत्री स्थानीय शासन गाउँ र वडा समिति	कार्यपालिको निर्णय
२	स्थानीय तहहरुले आफ्नो लागि बालमैत्री आचारसंहिता र नीति नियम तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएका हुनेछन् ।	०	१००	नभएको	बालमैत्री स्थानीय शासन गाउँ र वडा समिति	कार्यपालिको निर्णय

क्र. सं.	सूचक	हालको अवस्था प्रतिशत मा (२०८०/ ०८१)	घोषणाका लागि आबश्यक प्रतिशत	घोषणाका लागि पूरा भए, नभएको	सूचनाको स्रोत	पुष्ट्याइका आधार
३	गाउँपालिका/नगरपालिकामा कम्तिमा एक बालउद्यान सहितको बालमैत्री सिकाई स्रोत केन्द्र सञ्चालनमा रहेको हुनेछ ।	०	८०	नभएको	गाउँपालिका	
४	बालबालिकाको बस्तुगत विवरण (प्रोफाइल) को आधारमा स्थानीय तहको विकास योजना र बालबालिकाको लगानी योजना तर्जुमा भई कार्यान्वनय भएको हुनेछ ।	०	१००	नभएको	गाउँपालिका	प्रोफाइल र योजना दस्तावेज
५	स्थानीय तहको योजना तर्जुमा पूर्व बार्षिकरुपमा वडा र गाउँ/नगरपालिका तहमा बालभेला आयोजना गरी बालभेलाले प्राथमिकता तोकेका बिषयलाई स्थानीय तहको योजना तर्जुमा प्रक्रियामा समावेश गरिएको हुनेछ ।	०	१००	नभएको	गाउँपालिका	बालभेलाको माइन्युट र योजना दस्तावेज
६	स्थानीय तहमा बालबालिका सम्बन्धी स्थितीपत्र तयारी तथा प्रकाशन र अद्याबधिक भएको हुनेछ ।	१००	१००	भएको	गाउँपालिका	विजयनगर गाउँपालिकाको बालबालिका स्थिति पत्र २०८१
७	प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रहरुले स्थानीय तहले तोकेको न्यूनतम मापदण्ड पूरा गरेका हुनेछन् ।	०	१००	भएको	गाउँ शिक्षा शाखा	प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रको स्थानीये न्यूनतम मापदण्ड दस्तावेज
८	बिद्यालयले कक्षा ६ देखि १० सम्मका बिद्यार्थीका लागि बालमैत्री, वातावरणमैत्री र विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन गरेका हुनेछन् ।	१००	१००	भएको	गाउँ शिक्षा शाखा	कक्षा संचालनको माइन्युट र पाठ योजना
९	आधारभूत शिक्षा पश्चात बिद्यालय शिक्षाबाट बञ्चित भएका बालबालिकाहरुले जीवनोपयोगी	०	८०	नभएको	गाउँपालिका	तालिमको उपस्थिति

क्र. सं.	सूचक	हालको अवस्था प्रतिशत मा (२०८०/ ०८१)	घोषणाका लागि आबश्यक प्रतिशत	घोषणाका लागि पूरा भए, नभएको	सूचनाको स्रोत	पुष्ट्याइका आधार
	शिक्षा (व्यवसायीक तथा सिपमुलक तालिम) प्राप्त गरेका हुनेछन् ।					
१०	स्थानीय तहमा रहेका प्रहरी कार्यालय, चौकीहरुमा बालमैत्री कक्ष वा बालमैत्री सम्पर्क इकाई रहेको हुनेछ ।	०	१००	नभएको	प्रहरी चौकि	इकाइ रहेको
११	बिद्यार्थी सवार हुने शैक्षिक संस्थाका सवारी साधनहरु स्थानीय तहले तोकेको न्यूनतम मापदण्ड अनुसार बालमैत्री र अपांगमैत्री हुनेछन् ।	०	१००	नभएको	शिक्षा शाखा	गाउँपालिकाका शैक्षिक संस्थामा सवारी साधनहरु नभएको
१२	स्थानीय तहको प्रशासकीय कार्यालयमा स्तनपान कक्षको व्यवस्थापन भएको हुनेछ ।	१००	१००	भएको	स्वास्थ्य शाखा	प्रशासकिय भवनको तल्लो तलामा रहेको
१३	बसपार्क, सिनेमा हल, हाटबजार, खेलमैदान जस्ता सार्वजनिक स्थलहरुमा बालमैत्री शौचालय र खानेपानी धाराको व्यवस्था हुनेछ ।	१००	१००	भएको	गाउँपालिका	सार्वजनिक स्थलमा बालमैत्री शौचालयहरु निर्माण नभएको ।
१४	स्थानीय स्तरको विपद् व्यवस्थापन योजनामा विपद्को समयमा बालबालिकाको आबश्यकता सम्बोधन गर्ने प्रावधान समावेश भएको हुने छ ।	१००	१००	भएको	गाउपालिका	स्थानिय विपद तथा जलवायु उत्थानशिल योजना दस्तावेज
१५	विपद्को समयमा बालबालिका तथा अपांगता भएका व्यक्तीहरुको बिशेष सहयोगका लागि संस्थागत व्यवस्था भएको हुनेछ ।	१००	१००	भएको		विपद पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना दस्तावेज,आपतकालिन कार्य सन्चालन केन्द्र